

کد کنترل

321

A

پنجشنبه

۱۴۰۳/۰۱/۱۶

آزمون الکترونیکی یازدهم انسانی - مرحله ۱۳

آزمون اختصاصی - دفترچه ۱

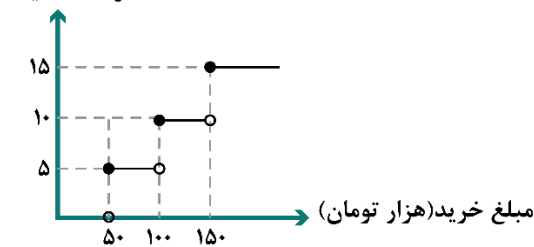
ملاحظات	زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سوال	مواد امتحانی	ردیف
۵۵ سؤال ۶۰ دقیقه	۲۳ دقیقه	۱۵	۱	۱۵	ریاضی	۱
	۲۰ دقیقه	۳۵	۱۶	۲۰	زبان و ادبیات فارسی	۲
	۹ دقیقه	۴۵	۳۶	۱۰	علوم اجتماعی	۳
	۸ دقیقه	۵۵	۴۶	۱۰	روان‌شناسی	۴

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هرگونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

۱- مقدار $\text{sign}(1-\sqrt{8}) + 2\text{sign}(5\sqrt{2}-3)$ کدام است؟

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   -۱ (۳)   ۳ (۴)

۲- یک فروشگاه با توجه به مبلغ خرید برای مشتریان خود، طبق تابع پلکانی زیر تخفیف می‌دهد. اگر فردی ۲۰۰ هزار تومان خرید کند، چند تومان تخفیف شامل خرید او می‌شود؟

- ۱۰۰۰۰ (۱)
۲۵۰۰۰ (۲)
۳۰۰۰۰ (۳)
۱۵۰۰۰ (۴)

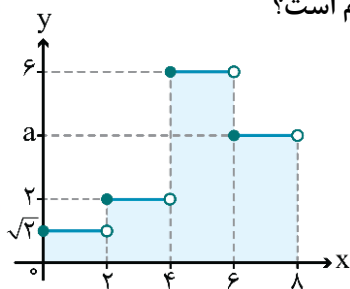
۳- اگر $f(x) = \left[5 - \frac{x}{2}\right]$ باشد، حاصل $f(1) + f(3)$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

- ۱۰ (۴)   ۹ (۳)   ۷ (۲)   ۸ (۱)

۴- اگر $f(x) = [x] + [-x]$ و $g = \left\{ (1, 2), \left(\frac{3}{2}, 5\right), (4, 4) \right\}$ باشند، تابع $\frac{g}{f}$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) $\left\{ \left(\frac{3}{2}, 5\right), (4, -4) \right\}$
(۲) $\left\{ (1, 0), \left(\frac{3}{2}, -5\right), (4, 0) \right\}$
(۳) $\left\{ \left(\frac{3}{2}, -5\right) \right\}$
(۴) $\left\{ (1, -2), \left(\frac{3}{2}, 5\right) \right\}$

۵- در تابع پلکانی شکل زیر، اگر $\frac{f(6) \times f(2\sqrt{6})}{f\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)} = 12$ باشد، مساحت مستطیل‌های رنگی کدام است؟

- ۳√۲ + ۱۶ (۱)
۴(√۲ + ۴) (۲)
۵√۲ + ۱۶ (۳)
۲(۳√۲ + ۸) (۴)

۶- به‌ازای چند مقدار صحیح a روابط $\text{sign}(a+1) = 1$ و $\text{sign}(a-2) = -1$ برقرار است؟

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ بی‌شمار (۴)

۷- چه تعداد از تساوی‌های زیر درست است؟ ([ ]، علامت صحیح و a عددی حقیقی است.)

$$\text{sign}(3\pi - 10) - 3\text{sign}(a^2 + 1) + 2\text{sign}(6 - 5\sqrt{2}) = -6$$

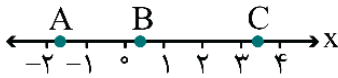
$$\text{sign}\left(\frac{1}{2}\right) + \text{sign}(\sqrt{2} - 3) - \text{sign}(\pi) = -1$$

$$2\text{sign}(5 - \sqrt{6}) - 3\text{sign}([\![-\sqrt{2}]\!] - [-[\sqrt{2}]]]) = 5$$

- ۳ (۴)   ۲ (۳)   ۱ (۲)   صفر (۱)

محل انجام محاسبات

۸- با توجه به نقاط مشخص شده روی محور اعداد، حاصل عبارت $\left[\frac{\left[\frac{1-2A}{3} \right] - 2[B-1]}{\left[\frac{C}{5} \right] - 3} \right]$ کدام است؟ ([ ]، علامت جزء صحیح است.)

- (۱) -۱
- (۲) صفر
- (۳) ۱
- (۴) ۲

۹- اگر $-3 = [x^9] + [x^6] + [x^3] + [x]$ باشد، مجموعه مقادیر x کدام است؟ ([ ]، علامت جزء صحیح است.)

- (۱) $0 < x < 1$
- (۲) $-1 < x < 0$
- (۳) $x > 1$
- (۴) $x < -1$

۱۰- مساحت سطح محدود به نمودار دو تابع $y_1 = |x-1| - 1$ و $y_2 = 1 - |x-1|$ کدام است؟

- (۱) ۱
- (۲) $\sqrt{2}$
- (۳) ۲
- (۴) ۴

۱۱- اگر $f = \{(-1, 2), (0, 4), (-2, 1)\}$ و $g = \{(0, 4), (1, 2), (-2, 0)\}$ باشند، حاصل ضرب تمام اعضای دامنه و برد تابع $\frac{f-g}{g-f}$ کدام است؟

- (۱) ۲
- (۲) -۲
- (۳) ۱
- (۴) -۱

۱۲- برای توابع $f = \{(0, 5), (2, 2a+b), (1, -2)\}$ و $g = \{(1, a-2), (2, a-b), (0, 3)\}$ روابط $(f+g)(1) = 1$ و $(g-f)(2) = -1$ برقرار است. حاصل $\frac{b}{a} - \frac{a}{b}$ کدام است؟

- (۱) ۱/۱
- (۲) ۲/۱
- (۳) -۲/۱
- (۴) -۱/۱

۱۳- اگر $f(x) = \begin{cases} 1-2x & ; x \geq 0 \\ x^2 & ; x < 0 \end{cases}$ و $g(x) = ax - 3$ باشند، به ازای کدام مقدار a رابطه $\frac{(2f+g)(2)}{(f-3g)(-1)} = -\frac{7}{13}$ برقرار است؟

- (۱) ۱
- (۲) -۱
- (۳) -۲
- (۴) ۲

۱۴- اگر $f(x) = -\text{sign}(x)$ و ضابطه تابع حاصل ضرب دو تابع f و g به صورت $|x|$ باشد، تابع $g(x)$ از کدام نواحی محورهای مختصات نمی گذرد؟

- (۱) اول و دوم
- (۲) دوم و چهارم
- (۳) اول و سوم
- (۴) سوم و چهارم

۱۵- اگر $f_1(x) = 2[x] - 3$ و $f_2(x) = 2\sqrt{x} + 1$ داشته باشیم $f_3 = f_2 + f_1$ و $f_4 = \frac{f_3}{f_1}$ ، مقدار $f_4\left(\frac{1}{4}\right)$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) $-\frac{1}{3}$
- (۲) $\frac{2}{3}$
- (۳) $\frac{1}{3}$
- (۴) $-\frac{2}{3}$

محل انجام محاسبات

۱۶- کدام گزینه درباره اتفاقات و تاریخ ادبیات قرن دهم نادرست است؟

- ۱) اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در این دوره به‌طور کلی و وضع ادبیات نیز، به تبع آن آشفته شده بود.
- ۲) بعد از ظهور شاعران بزرگی چون سعدی، مولانا و حافظ در دوره عراقی، به‌دلیل به کمال رسیدن ادبیات، دیگر جایی برای رشد زبان و ادبیات فارسی و ادیبان باقی نماند.
- ۳) در قرن دهم حکومت در دست جانشینان تیمور بود؛ به گونه‌ای که در هر گوشه‌ای حاکمی از آنان حکومت می‌کرد.
- ۴) سیطره درازمدت مغولان و تیموریان بر سرزمین ایران و ویرانی‌ها و خرابی‌هایی که در همه ابعاد و زمینه‌ها به بار آوردند، دانش، فرهنگ و ادبیات را تحت‌الشعاع خود قرار داد.

۱۷- علت «روی آوردن شاعران به دربارهای هند» در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- ۱) حمله مغول به سرزمین ایران و در امان بودن سرزمین هند از تاخت و تاز مغولان.
- ۲) برخورداری هند از فرهنگ و ادبیات بسیار غنی و نیز علاقه شاعران به ظرافت‌های ادبی شبه‌قاره هند.
- ۳) کم‌توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران و از سوی دیگر شاعران و ادب‌گرایی سلاطین هند.
- ۴) وجود اشتراکات فراوان ادبی بین ادبیات ایران‌زمین و شبه‌قاره هند.

۱۸- کدام گزینه درباره دو جریان شعری رایج قرن دهم کاملاً صحیح است؟

- ۱) یک جریان مربوط به شعر مذهبی و آیینی است که نماینده آن محتشم کاشانی است و جریان دیگر طرفدار شعر عاشقانه و غنایی است.
- ۲) یک جریان به شیوه کسانی مثل حافظ و سعدی شعر می‌سرودند و یک جریان نیز که نماینده آن بابافغانی است در تقابل با این شیوه شعر می‌سرودند.
- ۳) یک جریان مربوط به شعر مدحی است و شاعر برای خوشآمد شاهان صفوی می‌سراید و جریان دیگر گسترش شعر بین مردم کوچه و بازار و متناسب با ذوق و سلیقه آنهاست.
- ۴) یکی شعر لطیف و فصیحی بود که بابافغانی شیرازی از نمایندگان آن است و دیگری مکتب وقوع که نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود.

۱۹- همه گزینه‌ها از دیدگاه «تاریخ ادبیات» کاملاً صحیح است، به جز:

- ۱) رفاه اقتصادی مردم در دوره صفوی و آبادانی شهرهای ایران و رونق تجارت و کسب و کار، این امکان را برای همه مردم فراهم آورده بود که هرکس به اندازه توان خود به امور فرهنگی از جمله ادبیات بپردازد.
- ۲) به‌سبب آشنایی ایرانیان با اروپا، مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها نیز دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.
- ۳) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری باعث شد که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.
- ۴) هنرهایی چون قالی‌بافی، سفالگری، شیشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوشنویسی در دوران صفویه رشد فراوان یافت. بهزاد در دوره شاه عباس و رضا عباسی در دوره شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.

۲۰- در تمام گزینه‌ها، شاعران نوشته‌شده درون کمانک به‌درستی معرفی شده‌اند، به جز:

- ۱) او را به‌سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. (بیدل دهلوی)
- ۲) از شاعران قرن دهم، در سرودن شعر مذهبی معروف و ترجیع‌بند عاشورایی او زبانزد است. (محتشم کاشانی)
- ۳) سبک شعرش حدّ واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است. (وحشی بافقی)
- ۴) در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل‌های او لطف ویژه‌ای بخشیده است. به او لقب «خلاق‌المعانی ثانی» داده‌اند. (کلیم کاشانی)

۲۱- وزن عروضی نوشته‌شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) اندر افتادند چون گرگان مست
  - ۲) نباید کز چنین تدبیر بسیار
  - ۳) به‌سر برده ایام، بی حاصلی
  - ۴) میندار اگر طاعتی کرده‌ای
- پاک خوردندش فروشتند دست (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
 ز تاریکی به تاریکی درافتی (مفاعیلن مفاعیلن فعولن)
 نیاسوده تا بوده از وی دلی (مفتعلن مفتعلن فاعلن)
 که نزلی بدین حضرت آورده‌ای (فعولن فعولن فعولن فعل)

۲۲- کدام گزینه دارای پایه‌های آوایی یکسان نیست؟

- ۱) بضاعت نیاوردم آلا امید
- ۲) من ندانستم از اول که تویی مهر و وفایی
- ۳) سوزد مرا سازد مرا در آتش اندازد مرا
- ۴) ای نام تو بهترین سرآغاز

۲۳- مصراع‌های کدام گزینه دارای پایه‌های آوایی همسان هستند؟

- الف: بخندد همی باغ چون روی دلبر
ب: از برای شرف به نوک مژه
ج: هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود
د: ای کریمی که از خزانه غیب
- ۱) «الف» - «ب»   ۲) «ج» - «د»   ۳) «الف» - «ج»   ۴) «ب» - «د»

۲۴- تقطیع و نشانه‌های هجایی مصراع اول بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- «دریادلان راه سفر در پیش دارند»
۱) - U - - - U - U - - - U -
۲) - - U - - - U - - - U - -
۳) - U - U - U - U - - - U -
۴) - U - U - U - U - U - UU

۲۵- ابیات کدام گزینه با یکدیگر هم وزن هستند؟

- الف: سعادت به بخشایش داور است
ب: نوح تویی روح تویی فاتح و مفتوح تویی
ج: جرمی ندارم بیش از این کز جان وفادارم تو را
د: به اندیشه لختی فرورفت پیر
- ۱) «ب» - «ج»   ۲) «الف» - «د»
- نه در چنگ و بازوی زور آور است
سینه مشروح تویی بر در اسرار مرا
ور قصد آزارم کنی، هرگز نیازم تو
که ای نفس کوتاه نظر پند گیر
- ۱) «ب» - «ج»   ۲) «الف» - «د»

۲۶- نوع استعاره در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) آتش است این بانگ نای و نیست باد
- ۲) باز امشب ای ستاره تابان، نیامدی
- ۳) ای گل تازه که بویی ز وفا نیست تو را
- ۴) ای آبشار نوحه‌گر از بهر چیستی؟

۲۷- در کدام بیت هر دو نوع استعاره مصرحه و مکنیه یافت می‌شود؟

- ۱) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟
- ۲) هرکه آمد به جهان نقش خرابی دارد
- ۳) هر سر موی مرا با تو هزاران کار است
- ۴) باز پرسید ز گیسوی شکن در شکنش

۲۸- در کدام بیت «لعل» کاربرد استعاری ندارد؟

- ۱) لعلی چو لب شکر فشانان
  - ۲) عمر من است زلف تو بو که دراز بینمش
  - ۳) زینهار از دهان خندانمش
  - ۴) میان انجمن از لعل او چو آرم یاد
- در کلبه گـوهـری نباشـد
جان من است لعل تو بو که به لب رسانمش
و آتشش لعل و آب دندانمش
مرا سرشک چو یاقوت در کنار آید

۲۹- در کدام گزینه، استعارهٔ مکنیه یافت نمی‌شود؟

- ۱) هزار نقش برآرد زمانه و نبود
- ۲) قضا چون ز گردون فرو هشت پر
- ۳) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید
- ۴) سعدی چو حریف ناگزیر است

یکی چنان که در آئینهٔ تصور ماست
همه عاقلان کور گردند و کر
قضا همی‌بردش تا به چنگ بازآید
تن در ده و چشم در قضا کن

۳۰- تعداد استعاره‌های مصرحه در همهٔ ابیات یکسان است، به جز:

- ۱) صبحگاهی سر خوناب جگر بگشایید
- ۲) چو تنها ماند ماه سروربالا
- ۳) ای تو را تعبیه در تنگ شکر مروارید
- ۴) گفتا که مرو به غربت و می‌بارید

ژالهٔ صبحدم از نرگس تر بگشایید
فشاند از نرگسان لؤلؤی لالا
تا به کی خنده زند لعل تو بر مروارید
از نرگس تر، به لاله بر مروارید

۳۱- کدام بیت مفهومی متفاوت با سایر ابیات دارد؟

- ۱) بکوش امروز تا گندم بپاشی
- ۲) رازها را می‌کنند حق آشکار
- ۳) لحن خوش دار چون به کوه آبی
- ۴) هرکه تیغ ستم کشد بیرون

که فردا بر جوی قادر نباشی
چون بخواهد رُست تخم بد مکار
کوه را لحن بد چه فرمایی
فلکش هم بدان بریزد خون

۳۲- کارکرد «باد صبا» در کدام گزینه همانند کارکرد آن در بیت زیر است؟

- «دگر باره خیاط باد صبا
خستهٔ تیغ فراقم سخت مشتاقم به غایت
که را مجال سخن گفتن است به حضرت او
شاخکی تازه برآورد صبا بر لب جوی
من ای صبار ه رفتن به کوی دوست ندانم

بر اندام گل دوخت رنگین‌قبا
ای صبا آخر چه گردد گر کنی یک دم عنایت
مگر نسیم صبا کاین پیام بگزارد
چشم بر هم نزدی سرو سهی بالا شد
تو می‌روی به سلامت سلام من برسانی

۳۳- کدام بیت با «آتش است این بانگ نای و نیست باد / هرکه این آتش ندارد نیست باد» تناسب مفهومی دارد؟

- ۱) آن را که زندگیش به عشق است مرگ نیست
- ۲) درد ما را در جهان درمان مبادا بی‌شما
- ۳) ز عشق آن رخ خوب تو ای اصول مراد
- ۴) گفتم از عشق تو خالی نیست در عالم کسی

هرگز گمان مبر که مر او را فنا بود
مرگ بادا بی‌شما و جان مبادا بی‌شما
هر آن که توبه کند توبه‌اش قبول مباد
گفت «جامی» هرکه عاشق نیست در عالم مباد

۳۴- کدام بیت، مفهومی متفاوت با سایر گزینه‌ها دارد؟

- ۱) گواز سر میدان بلا خیمه برون زن
- ۲) خون دلم نرگس تو خورده به دستان
- ۳) به دریا مرو گفتمت زینهار
- ۴) بسی تحمل خار جفا بباید کرد

عاشق که تحمل نبود تیغ و سنانش
خانهٔ صبرم غم تو داده به تاراج
وگر می‌روی تن به طوفان سپار
که تا نهال مودت گلی به بار آرد

۳۵- همهٔ ابیات با «ریشهٔ نخل کهن سال از جوان افزون تر است / بیشتر دل‌بستگی باشد به دنیا پیر را» تناسب دارند، به جز:

- ۱) ز پیری جوان تر شود آرزوها
- ۲) در فصل خزان برگ به صد رنگ برآید
- ۳) در سبوی کهنه ممکن نیست گردد آب سرد
- ۴) در پیر هست طول امل از جوان زیاد

به صد سالگی حرص دندان برآرد
در پیر بود حسرت الوان ز جوان بیش
دل خنک می‌گردد از دنیا جوان را بیشتر
از نخل‌هاست نخل کهن ریشه‌دارتر

۳۶- کدام مورد درباره «پیامدهای لیبرالیسم اولیه» نادرست است؟

- ۱) درهم ریختن روابط اجتماعی ارباب رعیتی - رها کردن کشاورزان از بردگی
- ۲) اجازه دادن مهاجرت به کشاورزان - برداشتن موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین از پیش پای صاحبان ثروت
- ۳) تبدیل کشاورزان به کارگرانی که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت می فروختند - اجازه دادن به کشاورزان برای تصمیم گیری درباره نحوه ادامه زندگی خود
- ۴) بهره کشی آزادانه سرمایه داران از کارگران - تبدیل شدن کارگران به بردگان جدیدی که کاملاً از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

۳۷- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب، مربوط به کدام یک از اندیشمندان است؟

- کسانی که در فقر متولد می شوند، حق حیات ندارند.
  - نوانخانه ها و فیلسوفانی که مدافع آنها بودند را به سخره گرفت.
  - افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنها را موجب افزایش تولید نسل آنها و پیدایش مشکلات بعدی می دانست.
- ۱) توماس مالتوس - چارلز دیکنز - دیوید ریکاردو
 ۲) دیوید ریکاردو - جان راسل - توماس مالتوس
 ۳) توماس مالتوس - جان راسل - دیوید ریکاردو
 ۴) دیوید ریکاردو - چارلز دیکنز - توماس مالتوس

۳۸- در ارتباط با کارل مارکس، پاسخ پرسشهای زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- در چه زمانی لیبرالیسم اولیه را نقد کرد؟
  - از نظر وی حل چالشهای جامعه سرمایه داری از چه طریق قابل حل بود؟
  - رویکرد وی نسبت به عالم چگونه بود؟
- ۱) نیمه دوم قرن بیستم - غلبه بر چالش فقر و غنا - لیبرال
 ۲) نیمه دوم قرن نوزدهم - انقلاب - سکولار
 ۳) نیمه اول قرن نوزدهم - انقلاب - لیبرال
 ۴) نیمه اول قرن بیستم - غلبه بر چالش فقر و غنا - سکولار

۳۹- از دیدگاه آگوست کنت، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی چگونه امری است و کدام رویداد، خطا بودن نظریه کنت را نشان می دهد؟

- ۱) ذاتی - چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم
- ۲) عارضی - فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در ۱۹۹۱ م.
- ۳) تحمیلی - وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم
- ۴) طبیعی - شکل گیری جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب

۴۰- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب، با موارد ذکر شده در کدام گزینه انطباق دارند؟

- توجیه عملیات نظامی قدرت های غربی در مقابله با مقاومت های کشورهای غیر غربی
  - ادامه یافتن جنگ سرد بین دو بلوک غرب و شرق به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی
  - نوع چالش بلوک شرق و غرب
- ۱) جنگ تمدن ها - تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی - درون یک فرهنگ و تمدن
 ۲) آخرین مرحله درگیری ها در جهان معاصر - تا پایان جنگ جهانی دوم - بین فرهنگ های مختلف
 ۳) جنگ تمدن ها - تا پایان جنگ جهانی دوم - درون یک فرهنگ و تمدن
 ۴) آخرین مرحله درگیری ها در جهان معاصر - تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی - بین فرهنگ های مختلف

- ۴۱- به ترتیب، هر یک از عبارتهای زیر مربوط به کدام یک از جهانهای اول، دوم و یا سوم است؟
- کشورهایی که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.
  - کشورهایی که خارج از دو بلوک شرق و غرب قرار داشته و تحت نفوذ آنها بوده‌اند.
  - کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب هستند.

- (۱) جهان دوم - جهان اول - جهان سوم
(۲) جهان سوم - جهان دوم - جهان اول
(۳) جهان دوم - جهان سوم - جهان اول
(۴) جهان سوم - جهان اول - جهان سوم

۴۲- کدام یک از عبارتهای زیر درست است؟

- الف: چالش فقر و غنا اغلب دوره‌ای و مقطعی است و بحران اقتصادی چالشی همیشگی است.
ب: آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است.
ج: بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.
د: بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.
- (۱) «الف» و «د» (۲) «د» و «ج» (۳) «ج» و «ب» (۴) «ب» و «الف»

۴۳- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب، مربوط به کدام دیدگاه نسبت به طبیعت است؟

- طبیعت از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است.
  - طبیعت ماده خام نیست.
  - انسان با تسخیر طبیعت و تصرف در آن می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.
- (۱) اساطیری - اساطیری - مدرن
(۲) توحیدی - توحیدی - اساطیری
(۳) اساطیری - توحیدی - اساطیری
(۴) توحیدی - اساطیری - دنیوی

۴۴- کدام گزینه جاهای خالی جدول زیر را به ترتیب و به درستی کامل می‌کند؟

بحران‌های متناظر		جامعه
ب	↔	فرهنگی
د	↔	اجتماعی
الف	↔	سیاسی
ج	↔	اقتصادی

- (۱) جنگ‌ها و تقابل‌ها - معرفتی و معنوی - زیست‌محیطی - فقر و غنا
(۲) زیست‌محیطی - معرفتی و معنوی - فقر و غنا - جنگ‌ها و تقابل‌ها
(۳) جنگ‌ها و تقابل‌ها - فقر و غنا - زیست‌محیطی - معرفتی و معنوی
(۴) زیست‌محیطی - فقر و غنا - معرفتی و معنوی - جنگ‌ها و تقابل‌ها

۴۵- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از ابعاد بحران معرفتی - علمی است؟

- روشن شدن وابستگی علم تجربی به معرفت‌های غیر تجربی
- تردید در روشنگری به منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود.
- (۱) افول روشنگری - ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن
- (۲) ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن - شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن
- (۳) افول روشنگری - شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن
- (۴) ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن - ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن

۴۶- در کدام گزینه نوع تصمیم‌گیری به درستی مشخص شده است؟

- ۱) علی بین گزینه‌های یک تست آزمون آزمایشی مردد است: پیچیده معمولی
- ۲) مهسا مانتویی را پسندیده اما نمی‌داند رنگ کرم را بخرد یا مشکی: پیچیده معمولی
- ۳) دکتر به سعید گفته است که نهایتاً یک ماه زنده است. او میان درمان یا درمان نکردن بیماری مردد است: ساده معمولی
- ۴) سیامک در مغازه موبایل‌فروشی بین مدل‌های سامسونگ، هواوی و اپل قادر به انتخاب نیست: ساده معمولی

۴۷- هریک از افراد زیر از کدام ملاک تصمیم‌گیری استفاده کرده‌اند؟

الف: سارینا که می‌خواهد یک لپتاپ بخرد مدلی را انتخاب می‌کند که صفحه آن جدا شده و به صورت تبلت هم قابل استفاده است.

ب: عباس که به تازگی در یک سرمایه‌گذاری تمام پول خود را از دست داده بود، با قرض گرفتن پول از دیگران یک سرمایه‌گذاری پرریسک دیگر انجام می‌دهد.

- ۱) مزیت‌ها - هزینه‌ها   ۲) مزیت‌ها - خطر   ۳) هزینه‌ها - خطر   ۴) مزیت‌ها - هزینه‌ها

۴۸- سبک تصمیم‌گیری در کدام دو مورد زیر مشابه است؟

الف: مریم که به شدت دوست دارد به کیش سفر کند، برای اینکه مادرش سفر به مشهد را ترجیح می‌دهد، نظر خود را عوض می‌کند.

ب: کیانوش احساس می‌کند به دختری علاقه‌مند شده است. او برای جلب توجه دختر تمام پولش را برای خرید هدیه صرف می‌کند.

ج: وقتی مادر نهال به او اجازه نداد که با دوستانش بیرون برود؛ نهال قهر کرد و یکی از ظروف خانه را می‌شکند.

د: مهناز برای اینکه با دوستانش همراه باشد، انتخاب رشته دانشگاه خود را براساس اولویت‌های آنان مرتب کرد.

- ۱) «الف» - «ب»   ۲) «ب» - «ج»   ۳) «ج» - «د»   ۴) «د» - «الف»

۴۹- کدام گزینه به مانع «اعتماد افراطی» از موانع تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

۱) آقای کاظمی به حقوق کمش در اداره اعتراض نمی‌کند؛ زیرا عقیده دارد توانایی پیدا کردن کار بهتری را ندارد.

۲) خانم صادقی که به رنگ موی آبی علاقه داشت، بعد از اینکه موهایش را رنگ کرد و با تمسخر دوستش مواجه شد، سریعاً رنگ موهایش را تغییر داد.

۳) آقای ابهری که می‌داند یکی از دوستانش ورشکسته شده به خاطر اینکه کسی به آن دوست پول قرض داده بود و عقیده داشت او خوش حساب است، سرمایه‌اش را به دوستش امانت داد.

۴) خانم غلامی روز قبل از امتحان دانشگاه اصلاً درس‌هایش را مطالعه نمی‌کند؛ زیرا عقیده دارد همین که در بعضی جلسات به درس گوش داده کافیست.

۵۰- کدام گزینه مربوط به تعارض اجتناب - اجتناب نیست؟

- ۱) شیمی‌درمانی برای یک بیمار سرطانی
- ۲) خستگی و اضطراب امتحان برای یک دانش‌آموز
- ۳) درد جراحی برای شخص متقاضی عمل زیبایی بینی
- ۴) درد برای معتاد مراجعه‌کننده به مرکز ترک اعتیاد

۵۱- نوع انگیزه در کدام یک از گزینه‌های زیر متفاوت است؟

۱) سمانه چون می‌خواست مادرش هدیه دلخواهش را برای او بخرد در کارهای خانه کمک می‌کرد.

۲) محمدرضا برای بردن مدال طلای المپیک روزانه ۱۰ ساعت مطالعه می‌کرد.

۳) الهام که متوجه فقر یک زندانی شد برای آرامش قلبی خود وکالت او را رایگان برعهده گرفت.

۴) عماد تکالیفش را به موقع انجام می‌دهد تا اجازه داشته باشد در بازی فوتبال شرکت کند.

۵۲- کدام گزینه پاسخ پرسش‌های زیر است؟

- فرد هنگام بروز ناهماهنگی شناختی چه عملی انجام می‌دهد؟
- نظام باورهای ما چگونه شکل می‌گیرد؟
- کدام مورد یک عامل نگرشی با تأثیر مثبت است؟
- (۱) تغییر رفتار - اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم. - اسناد
- (۲) تغییر نگرش - اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم. - هدفمندی
- (۳) حذف شناخت - تحت تأثیر عوامل فرازیستی - اراده
- (۴) تغییر هدف - تحت تأثیر عوامل فرازیستی - باورها

۵۳- کدام گزینه به درستی و نادرستی عبارتهای زیر اشاره دارد؟

- برای تغییر نگرش‌ها باید کارکردی را که نگرش در خدمت آن است شناخت و آن را تغییر داد.
- نگرش‌ها پس از شکل‌گیری تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی تغییر نمی‌کنند.
- شناخت ما همچون نظام قاعده‌مندی است که بین عناصر آن پیوندهای بسیاری برقرار است.
- وقتی شخص دارای دو شناخت هم‌زمان و متضاد باشد، می‌گویند او دارای تعارض است.
- (۱) درست - نادرست - نادرست - درست
- (۲) درست - درست - درست - نادرست
- (۳) نادرست - درست - نادرست - درست
- (۴) درست - نادرست - درست - نادرست

۵۴- کدام یک از افراد زیر انگیزه بیشتری برای جبران شکست خود دارد؟

- (۱) بازیکن والیبال می‌گوید تیم ما خیلی بدشانسی آورد. ما در مسابقات با یک تیم قوی هم‌گروه شده‌ایم.
- (۲) دانش‌آموزی می‌گوید سوال‌های امتحان خیلی سخت بود حتی خود معلم هم نمی‌توانست به آن‌ها پاسخ بدهد.
- (۳) زبان‌آموزی می‌گوید که احساس می‌کند اصلاً استعداد یادگیری زبان انگلیسی را ندارد.
- (۴) پسری می‌گوید تنبلی و استراحت بیش از اندازه باعث ناکامی تحصیلی و شغلی من شده است.

۵۵- کدام گزینه در ارتباط با سمیه نادرست است؟

- «سمیه در درس ریاضی ضعیف است او سعی کرد در کلاس‌های فوق برنامه شرکت کند و هر شب حدود نیم ساعت ریاضی تمرین کند. اما بعد از اینکه در چند امتحان نمرات پایینی گرفت دست از تلاش برداشت.»
- (۱) او به درماندگی آموخته‌شده دچار شده است.
  - (۲) سمیه دریافته است که تلاش او ارتباطی با نتیجه ندارد.
  - (۳) او ادراک کارایی لازم برای ادامه تلاشش را از دست داده است.
  - (۴) سمیه پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می‌داند.

کد کنترل

322

A

پنجشنبه

۱۴۰۳/۰۱/۱۶

آزمون الکترونیکی یازدهم انسانی - مرحله ۱۳

آزمون اختصاصی - دفترچه ۲

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	زبان عربی	۱۵	۵۶	۷۰	۱۵ دقیقه	۴۵ سؤال ۴۲ دقیقه
۲	تاریخ	۸	۷۱	۷۸	۱۲ دقیقه	
۳	جغرافیا	۷	۷۹	۸۵		
۴	فلسفه	۱۵	۸۶	۱۰۰	۱۵ دقیقه	

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هرگونه استفاده غیر قانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۵۶ - ۶۰)

۵۶- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾:

- ۱) ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا پروا کنید و همراه راستگویان باشید!
- ۲) ای کسانی که ایمان آوردید تقوای خدا پیشه کنید تا از راستگویان باشید!
- ۳) ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا پروا کرده‌اید و همراه راستگویان بودید!
- ۴) ای کسانی که ایمان می‌آورید تقوای الهی پیشه کنید و با راست‌گفتاران باشید!

۵۷- «المؤمن الحقيقي لا يسمح للآخرين أن يسمعو طنطنته في الصلاة ولا يتظاهر بالتدين بل يعبد الله مخلصاً و يلتزم بأعمال حسنة يحبها ربنا!»:

- ۱) مؤمن واقعی به دیگران اجازه نمی‌دهد تا بانگ او را در نمازش بشنوند و به دین‌داری تظاهر نمی‌کند بلکه خداوند را با اخلاص عبادت می‌کند و به کارهای حسنه‌ای پایبند می‌شود تا پروردگاران دوست داشته باشد!
- ۲) مؤمن حقیقی به دیگران این اجازه را نمی‌دهد تا بانگش را در نماز بشنوند و به دین‌داری وانمود نمی‌کند بلکه خداوند را با اخلاص پرستش می‌کند و پایبند به کارهای نیکی است که پروردگار ما دوست‌دار آن است!
- ۳) مؤمن حقیقی آن است که به دیگران اجازه ندهد بانگ نمازش را بشنوند و به دین‌داری نیز وانمود نمی‌کند بلکه خدا را با اخلاص می‌پرستد و به کارهای نیکی که پروردگار آن را دوست دارد، پایبند می‌شود!
- ۴) مؤمن واقعی به دیگران اجازه نمی‌دهد که بانگش را در نماز بشنوند و به دین‌داری وانمود نمی‌کند بلکه خداوند را با اخلاص پرستش می‌کند و به کارهای نیکی که پروردگاران آن را دوست دارد، پایبند می‌شود!

۵۸- «كان رجلٌ فاضلٌ ينصحنا أن لا نستشير الكذاب، لأنه كالسراب يقرّب علينا البعيد و يُبعّد علينا القريب!»:

- ۱) مردی فاضل ما را پند داده بود تا انسان بسیار دروغگو به ما مشورت ندهد زیرا او مانند سراب است، دور را به ما نزدیک می‌کند و نزدیک را بر ما دور می‌سازد!
- ۲) مردی فاضل ما را نصیحت می‌کرد که با انسان بسیار دروغگو مشورت نکنیم زیرا او همچون سراب است، دور را به ما نزدیک و نزدیک را بر ما دور می‌سازد!
- ۳) آن مرد فاضل ما را نصیحت می‌کند تا با انسان بسیار دروغگو مشورت نکنیم، چه او مانند سرابی است که دور را به ما نزدیک و نزدیک را بر ما دور کرده است!
- ۴) مرد فاضلی به ما پند می‌داد که قطعاً ما با انسان بسیار دروغگو مشورت نکنیم، زیرا او مانند یک سراب است که دور را به ما نزدیک و نزدیک را بر ما دور می‌سازد!

۵۹- عین الصحيح:

- ۱) يبلغ الصادق بصدقه ما لا يبلغه الكاذب باحتياله: راستگو، با راستگویی خود چیزی را می‌یابد که دروغگو با نیرنگش به آن نخواهد رسید!
- ۲) نأديتُ صاحباً على شاطئ البحر يرجع إلى سيارتنا بسرعة: دوستی را در ساحل دریا صدا زدم که با سرعت به سوی ماشینمان برگشته بود!
- ۳) ما أضمر أحدٌ شيئاً إلا ظهر في فلتات لسانه و صفحات وجهه: کسی چیزی را پنهان نکرد مگر این که در لغزش‌های زبانش و همه‌جای چهره‌اش آشکار شد!
- ۴) حصلتُ على برنامج ينصرك في ترجمة النصوص الصعبة: به برنامه‌ای که تو را در ترجمه متن سخت یاری می‌کند، دست پیدا کردی!

۶۰- «روز سه‌شنبه سیم‌کارت را دادم و کارمند مخابرات آن را عوض کرد!»:

- ۱) أعطيتُ شريحة الجوّال يوم الثلاثاء و بدّلها موظف الاتصالات!
- ۲) يوم الثلاثاء أعطيتُ شريحة جوّالي و قد بدّلها موظفٌ في الاتصالات!
- ۳) يوم الثلاثاء أعطيتُ شريحة الجوّال و قد تبدّلها موظفُ الاتصالات!
- ۴) تعطى شريحة الجوّال في يوم الثلاثاء و بدّل لي موظف الاتصالات!

■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (٦١ - ٦٤) بما يناسب النص:

يُحكى أن رجلاً كان كذاباً. في يوم من الأيام كان يسبح في البحر. فجأة أخذ ينادي أصحابه: النجدة، النجدة... أصحابه أسرعوا إليه حتى يُنقذوه ولكنه ضحك عليهم وقال: فعلتُ هذا لكي تضحكوا! كرّر هذا العمل مرّة بعد ذلك وأغضب أصدقاءه. هم تركوه وذهبوا. بعد دقائق جاء إليه موج عظيم و الرجل كاد يغرق. نادى أصحابه ولكنهم لم يلتفتوا إليه. كاد الرجل يموت حتى يُخرجه بعض الناس من البحر. ندم الرجل من عمله وقال: لئن أكذب أبداً.

٦١- عيّن الصّحيح:

- (١) في المرّة الثالثة ما كذب الرجل ولكن أصدقاؤه ما اعتمدوا عليه.
- (٢) نادى الرجل أصحابه مرّتين إحداهما حقيقيّ.
- (٣) الرجل ما تعلّم درساً في التّهاية و كرّر كذبه.
- (٤) عندما جاء إلى الرجل موج عظيم غرق في البحر.

٦٢- عيّن الخطأ:

- (١) عندما كرّر الرجل كذبه مرّتين غضب أصحابه.
- (٢) الهدف من نداء الأصحاب في المرّة الأولى هو الإنقاذ من الغرق.
- (٣) أمكن للرجل أن يغرق في البحر.
- (٤) قال الرجل أنا لا أكذب في المستقبل أبداً.

■ عيّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٦٣ و ٦٤)

٦٣- «حتى يُنقذوه»:

- (١) للجمع المذكر الغائب - متعدّد - من باب إفعال - يُترجم بالمضارع الالتزائي
- (٢) ماضيه «أنقذوه» - متعدّد - ضمير «ه» فيه مفعول - له حرف زائد - حذف نونه بسبب «حتى»
- (٣) فعل مضارع - للجمع المذكر المخاطب - من باب له حرف زائد - ضمير «ه» فيه مفعول
- (٤) مصدره «إنقاذ» - له أقلّ حروف زائدة - للجمع المذكر - حروفه الأصليّة «ن ق ذ»

٦٤- «الرجل»:

- (١) مفرد - مذكر - جمعه «الرجال» - معرب / مبتدأ
- (٢) مذكر - مفرد - معرب - معرفة - حرف «ال» فيه يُترجم باسم الإشارة / مبتدأ و مرفوع
- (٣) اسم - معرب - مذكر - جمعه «الرجال» - معرفة / مبتدأ و مرفوع بالضمة
- (٤) اسم - مفرد - نكرة - معرب / فاعل و مرفوع

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٦٥ - ٧٠)

٦٥- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) سوف ننتبه إن نساعدنا في كتابة إنشاء تحت عنوان «المجاهدون»!
- (٢) تختلف الأسعار حسب التوعيات و تبدأ من خمسة و سبعين!
- (٣) فأخذ ينادي أصحابه، ولكنهم ظنوا أنه يكذب!
- (٤) الصدق مع الله يتجلّى بإخلاص الأعمال له!

٦٦- عيّن الخطأ في ما طلب منك:

- (١) يسرع أحد الناس إلى الطفل لينقذه من الغرق! (مترادفه: يعجل)
- (٢) لا تُحدّث الناس بكلّ ما سمعت به! (مترادفه: لا تكلم)
- (٣) إن الكذاب لا يستطيع أن يخفي كذبه عن الآخرين! (مضادّه: يظهر)
- (٤) سمعنا خبر انتصار الجنود فهم يعودون من الحدود! (مضادّه: يرجعون)

٦٧- عيّن العبارة التي ليس فيها المضارع الالتزائي:

- (١) أسالكم أن تسعوا في وظائفكم حتى تنجحوا!
- (٢) كتب الله على بني إسرائيل القتال ولكنهم لم يقاتلوا في سبيله!
- (٣) لكيلا تحزنوا على ما فاتكم و لا تفرحوا!
- (٤) من عادة الدهر أن يعذب الأبدان بعد خلقها فلا تعتصم بها!

۶۸- كم اسماً معرّفاً في هذه العبارة؟ «ذهبت اليوم فاطمة إلى المدرسة في مدينة بعيدة»:

- (۱) واحد (۲) اثنان (۳) ثلاثة (۴) أربعة

۶۹- عَيْنُ فِعْلٍ مُضَارِعاً مَا تَغَيَّرَ آخِرُهُ:

- (۱) ما يُرِيدُ اللهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْهِمِ مِنْ حَرْجٍ!
 (۲) لا تَجْلِسِي في الصَّفِّ عندما صديقاتك في السّاحة!
 (۳) التَّلَامِيذُ لَنْ يُسَافِرُوا في أَيَّامِ الامْتِحاناتِ!
 (۴) عاهدت الطالبات معلّمتهنّ أن يذهبن إلى المكتبة!

۷۰- عَيْنُ الصِّفَةِ يَخْتَلِفُ نَوْعُهَا:

- (۱) شاهدتُ التَّلَامِيذُ يلعبون في الملعب الكبير مع أصدقائهم!
 (۲) لا تَرَفَعِ صَوْتَكَ بأيّ دليل عندما تتكلّم مع أمّك العزیزة!
 (۳) يَقْدِرُ التَّمْسَاحُ أن يأكلَ فريسةً أكبرَ من فمه بسهولة!
 (۴) شاهدت مناظر في طريق السّفَرِ يعجبني جمالها!

۷۱- فرض کنید به عنوان یک مورخ، باید درباره لشکرکشی سلطان محمد خوارزمشاه به بغداد و نقطه متوقف شدن حرکت لشکر او تحقیق کنید. بدین منظور لازم است تا کدام یک از مناطق جغرافیایی زیر را از نزدیک مشاهده کنید؟
(۱) غزنه در افغانستان (۲) نیشابور در خراسان (۳) خوارزم در ماوراءالنهر (۴) گردنه اسداباد همدان

۷۲- کدام گزینه، مقایسه درستی از وضعیت شهر و شهرسازی در دوره سلجوقیان (الف) و تیموریان (ب) ارائه داده است؟
(۱) در دوره «الف» برخلاف دوره «ب»، شهر و شهرنشینی بیش از پیش رونق یافت و شهرهای بزرگی چون همدان، نیشابور و اصفهان رونق قابل توجهی یافتند.
(۲) هم در دوره «الف» و هم در دوره «ب»، با وجود رونق شهرسازی و گسترش کهنه‌دژها، باز هم شاهد تمایل مردم به زندگی روستایی و اقتصاد مبتنی بر کشاورزی هستیم.
(۳) در دوره «الف»، عناصر شهر اسلامی به شهر بیرونی منتقل شدند و در دوره «ب»، به خاطر علاقه تیموریان به عمران و آبادی، شهر و شهرسازی شکوفا شد.
(۴) در دوران «الف»، بخش عمده جمعیت ایران در شهرها به سر می‌بردند ولی در دوره «ب»، به دلیل افول شهرنشینی و تمایل به زندگی چادرنشینی، روستاها رونق یافتند.

۷۳- کدام یک از موارد زیر درباره رواج زمین‌داری اقطاع در عصر سلجوقی درست است؟
الف: این نوع زمین‌داری در دوره آل بویه رایج بود و در عصر سلجوقی گسترش یافت.
ب: در اواخر دوره سلجوقی، اقطاع زمین‌های وقفی بودند که میان مردم و حکومت دست به دست می‌شد.
ج: اقطاع برای سلجوقیان هم نتایج مثبت مالی داشت و هم به خاطر جدایی مناطق از حکومت، دارای نتایج منفی بود.
د: نظام‌الملک با هدف نظارت بیشتر حکومت بر عملکرد اهل شمشیر، نظام اقطاع را گسترش داد.
(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۷۴- کدام گزینه درباره وضعیت ایران و حکومت مستقر در میان سال‌های ۶۵۴ - ۷۳۶ ق، درست است؟
(۱) دوره ذکر شده در صورت سؤال مربوط به حاکمیت ایلخانان است که وضعیت یکسان و یکنواختی نداشت و می‌توان آن را به دو دوره مسلمانی و نامسلمانی تقسیم کرد.
(۲) منظور صورت سؤال سال‌های حاکمیت مغول تیموری بر ایران است که در نتیجه آن نظام اقتصادی و شهرنشینی فرو ریخت و امنیت از بین رفت.
(۳) این دوره شامل موج اول و دوم حمله مغولان به ایران می‌شود که در نتیجه آن حکومت خوارزمشاهیان، خلافت عباسی و اسماعیلیان همگی نابود شدند.
(۴) این دوره مربوط به حکومت خوارزمشاهیان و موج اول حمله مغولان به ایران است که نامنی و سلب آرامش در سرتاسر ایران را به همراه داشت.

۷۵- به دنبال کدام رویداد، مردم ایران نسبت به حکومت ایلخانی احساس بیگانگی کمتری یافتند و ماهیت مغولی آن کمتر شد؟
(۱) دست کشیدن از جنگ و خون‌ریزی و توجه و تمرکز بر علم، هنر و فرهنگ ایرانی و احیای آن
(۲) هم‌نوایی دین و دولت و برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی
(۳) توسعه شهر و شهرسازی در دوره ایلخانان و توجه به آبادانی و هنر از سوی خان‌ها
(۴) رشد قابل توجه تصوف و طریقت‌های صوفیانه و تمایل ایلخانان به آن

۷۶- کدام یک از موارد زیر درباره معماری در عصر ایلخانان و تیموریان درست است؟
الف: معماری به‌ویژه در دوره شاهرخ (پسر تیمور) و همسرش گوهرشاد بیگم به عظمت و شکوفایی رسید.
ب: از این دوره بناهای برج‌مانند که آرامگاه مشاهیر آن زمان بودند، باقی مانده است.
ج: مسجد جمعه اصفهان که یکی از کهن‌ترین مسجدهای چهار ایوانی است، به این دوره تعلق دارد.
د: در این دوره از ترکیب آجر و کاشی برای تزیین و زیباسازی بناها استفاده می‌شد.
(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۷۷- کدام مورد دربارهٔ تحولات طریقت صفوی در قرن نهم هجری درست است؟

- ۱) رهبران این طریقت که تا پیش از قرن نهم به فعالیت‌های سیاسی و تلاش برای کسب قدرت مشغول بودند، در این دوره به عزلت‌جویی روی آوردند.
- ۲) به دنبال آشفته‌گی و تفرقهٔ زیاد در ایران، این طریقت توانست با فعالیت‌های سیاسی و شکست دادن رقیبان، حکومت جدیدی تأسیس کند.
- ۳) تا قرن دهم، رهبران طریقت صفوی به عزلت‌جویی و دوری از امور دنیوی مشغول بودند تا اینکه به تشیع گرایش یافتند و در جامعه حضور پیدا کردند.
- ۴) تحت تأثیر شرایط فکری و فرهنگی جامعهٔ ایران، نخست به مذهب تشیع گرایش یافت و سپس به جنبش سیاسی و مذهبی تبدیل شد.

۷۸- شاه‌عباس به ترتیب از کدام طریق توانست بر همسایگان خود غلبه کرده و آن‌ها را از خاک ایران بیرون سازد؟

- ۱) صلح با ازبکان ← صلح با عثمانی ← غلبه بر عثمانی و سپس غلبه بر ازبکان
- ۲) صلح با ازبکان ← غلبه بر عثمانی ← جنگ با ازبکان و آزادسازی مناطق اشغالی ایران در خراسان
- ۳) صلح با عثمانی ← غلبه بر ازبکان ← جنگ با عثمانی و آزادسازی مناطق اشغالی ایران در شمال غرب
- ۴) صلح با عثمانی ← صلح با ازبکان ← غلبه بر ازبکان و سپس غلبه بر عثمانی

۷۹- امروزه کشورهای دنیا سعی می‌کنند با چه اقدامی صنایع نو را گسترش دهند؟

- (۱) ایجاد شهرهای صنعتی و هوشمند
- (۲) رقابت در ایجاد صنایع دانش‌بنیان
- (۳) ایجاد پارک‌های علمی و فناوری
- (۴) ساخت آزمایشگاه‌های متعدد تحقیقاتی

۸۰- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف: از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان کدام کشورها هستند؟
ب: کشت برنج به چه مواردی وابسته است؟

ج: کدام یک از انواع کشاورزی به دنبال رشد جمعیت در جهان گسترش یافت؟

- (۱) برزیل و شیلی - آب و هوای گرمسیری و نیمه گرمسیری - تجاری
- (۲) ایالات متحده و زلاندنو - رطوبت هوا و آب فراوان - معیشتی
- (۳) استرالیا و چین - آب و هوای گرمسیری و نیمه گرمسیری - معیشتی
- (۴) زلاندنو و برزیل - رطوبت هوا و آب فراوان - تجاری

۸۱- در فعالیتهای اقتصادی منظور از فعالیت‌های نوع دوم چیست و سیستم کشاورزی تجاری در کدام کشورها گسترش یافته است؟

- (۱) فعالیتهایی که به طور مستقیم با منابع طبیعی مرتبط است. - در کشورهای پیشرفته و کمتر توسعه یافته
- (۲) فعالیتهایی که به طور مستقیم با منابع طبیعی مرتبط است. - تنها در کشورهای توسعه یافته رواج دارد.
- (۳) فعالیتهایی که در آن مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند. - در کشورهای پیشرفته و کمتر توسعه یافته
- (۴) فعالیتهایی که در آن مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند. - تنها در کشورهای توسعه یافته رواج دارد.

۸۲- پس از کدام واقعه کشورها به دو بلوک غرب و شرق تقسیم شدند و گسترش شرکت‌های چندملیتی از ویژگی‌های کدام دوره است؟

- (۱) رقابت‌های اتمی - دوران جنگ سرد
- (۲) جنگ جهانی دوم - دوران بعد از پایان جنگ جهانی دوم
- (۳) جنگ جهانی دوم - دوران جنگ سرد
- (۴) رقابت‌های اتمی - دوران بعد از پایان جنگ جهانی دوم

۸۳- کدام عبارت بر اساس نظام سرمایه‌داری جهانی، نادرست بیان شده است؟

- (۱) کشور نیکاراگوئه همانند کشور مراکش و برخلاف کشور چین، بیرون نیمه پیرامون قرار گرفته است.
- (۲) کشور سنگاپور برخلاف کشور نامبیا و همانند کشور کره جنوبی، بیرون نیمه پیرامون قرار نگرفته است.
- (۳) کشور کره جنوبی برخلاف کشور نامبیا و همانند کشور سنگاپور، بین مرکز و پیرامون قرار گرفته است.
- (۴) کشور بنگلادش همانند کشور نیکاراگوئه و برخلاف کشور ژاپن، بین مرکز و پیرامون قرار نگرفته است.

۸۴- کدام گزینه در خصوص ارتباط بین شرکت‌های چندملیتی و پلانتیشن‌ها، به درستی بیان شده است؟

- (۱) دفتر مرکزی این شرکت‌ها در خارج از مرزهای کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارند و در آنجا فعالیت می‌کنند.
- (۲) کارخانه‌های مونتاژ این شرکت‌ها در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان کالاها را به کشور مبدأ ارسال کرد.
- (۳) شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ محصولات پلانتیشن و دفتر مرکزی این شرکت‌ها عمدتاً در یک مکان، استقرار ندارند.
- (۴) این شرکت‌ها مزارع وسیعی از یک محصول استوایی مانند قهوه را در کشورهای نواحی جنب حاره‌ای احداث کرده‌اند.

۸۵- هدف از ایجاد سازمان اوپک توسط برخی کشورهای متحد چیست و اقتصاد این کشورها مبتنی بر کدام مورد است؟

- (۱) بهبود شرایط توسعه اقتصادی پایدار کشورهای عضو - تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی
- (۲) جلوگیری از آسیب پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی - تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی
- (۳) بهبود شرایط توسعه اقتصادی پایدار کشورهای عضو - تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته
- (۴) جلوگیری از آسیب پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار - تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته

۸۶- با توجه به وجود خطا در شناخت حسی، کدام مورد نادرست است؟

- ۱) آگاه شدن انسان از خطای خود، از مواردی است که حاکی از امکان شناخت می‌باشد.
- ۲) خطاهای مکرر در شناخت حسی، منجر به سلب اعتماد ما از این نوع شناخت می‌شود.
- ۳) انسان با استفاده از شناخت حاصل شده توسط حواس، از جهان طبیعت استفاده می‌کند.
- ۴) حواس انسان، خودش توانایی تشخیص خطاهای حاصل شده در شناخت حسی را دارد.

۸۷- وجه تمایز میان شناخت عقلی و تجربی در کدام گزینه به صورت دقیق‌تر بیان شده است؟

- ۱) استفاده از نیروی عقل
- ۲) استفاده از قواعد اولیه تعقل
- ۳) استفاده از استدلال عقلی محض
- ۴) استفاده از تحلیل‌های عقلانی

۸۸- در کدام گزینه به درستی به تفاوت «وحی و شهود» اشاره شده است؟

- ۱) در شهود عرفانی با شهود قلب عارف مواجه هستیم، ولی در شهود وحیانی، مشاهده قلبی وجود ندارد.
- ۲) وحی به صورت با واسطه و توسط ملک وحی صورت می‌گیرد؛ ولی شهود بدون واسطه و حائل است.
- ۳) بهره بردن از شهود وحیانی که یک ابزار شناختی مستقل است، فقط مختص پیامبران است.
- ۴) در شهود وحیانی هیچ نوع دخل و تصرفی در انتقال مشهودات صورت نمی‌گیرد.

۸۹- در رابطه با شناخت قانون علیت از نظر ابن‌سینا، کدام مورد درست است؟

- ۱) تنها در مورد امور حسی صادق است.
- ۲) بدون هیچ‌گونه واسطه‌ای درک می‌شود.
- ۳) نتیجه تعقل محض است.
- ۴) حاصل تجربه و آزمایش علمی است.

۹۰- اگر کسب معرفت را صرفاً از طریق حواس ممکن بدانیم؛ کدام نتیجه حاصل می‌شود؟

- ۱) می‌توان اذعان داشت افرادی که حواس قوی‌تری دارند، بدون خطا فکر می‌کنند.
- ۲) توانایی تشخیص تفاوت‌ها و تمایزها میان موجودات طبیعی از انسان سلب می‌شود.
- ۳) می‌توان گفت هر نوع داوری میان حق و باطل در قوانین کلی و ثابت هستی غیرممکن خواهد بود.
- ۴) انسان، توانایی درک هیچ‌یک از ویژگی‌های موجودات و اشیاء موجودات در طبیعت را نخواهد داشت.

۹۱- با توجه به نظریه پروتاگوراس و مقایسه آن با نظر گریاس در رابطه با «حقیقت» کدام موضوع درست است؟

- ۱) هردو متفکر، به صورت کلی رسیدن انسان به حقیقت را انکار می‌کنند.
- ۲) هردو درباره حقیقت سخن می‌گویند اما به نتایج متفاوتی دست پیدا می‌کنند.
- ۳) دیدگاه هردو بر پایه مغالطه و سفسطه بنا شده و از لحاظ موضوع و محتوا متفاوت است.
- ۴) دیدگاه این دو متفکر، از لحاظ موضوع سخن و نتایج به دست آمده از آن، هیچ شباهتی با یکدیگر ندارد.

۹۲- وجه افتراق نظرات سهروردی و ابن‌سینا در کدام گزینه بیان شده است؟

- ۱) سهروردی شهود را به عنوان ابزار برای کسب معرفت معتبر و ابن‌سینا آن را نامعتبر می‌دانست.
- ۲) هردو به شهود عقیده داشتند، اما یکی آن را وارد فلسفه کرد و دیگری آن را در دانش فلسفه به کار نبرد.
- ۳) ابن‌سینا از شهود و عرفان حرفی نمی‌زد، اما سهروردی در فلسفه‌اش شهود و فلسفه را با یکدیگر ترکیب کرد.
- ۴) ابن‌سینا در فلسفه خود صرفاً از استدلال استفاده می‌کرد؛ در حالی که سهروردی شهود را جایگزین استدلال کرد.

۹۳- در کدام گزینه به دیدگاه خاص نسبی‌گرایان در میان فیلسوفان اروپایی اشاره شده است؟

- ۱) استدلال عقلی محض فاقد اعتبار است.
- ۲) قواعد عقلانی و غیرتجربی ما را به شناخت نمی‌رسانند.
- ۳) افراد به معرفت‌های متفاوتی در باورهای مفید دست می‌یابند.
- ۴) هر فرد با توجه به ویژگی‌های خود، به شناختی متفاوت دست پیدا می‌کند.

۹۴- در کدام گزینه «من» مربوط به حقیقت انسان می‌شود؟

- ۱) من حافظه ضعیفی دارم.
- ۲) من به مدرسه رفته بودم.
- ۳) من می‌توانم استدلال کنم.
- ۴) من سرماخوردگی گرفتم.

۹۵- دیدگاه افلاطون درباره حقیقت انسان چیست؟

- ۱) انسان دارای حقیقت واحدی است که محدودیتی ندارد.
- ۲) نفس، ساحت مجرد از ماده انسان است که غیر جاوید می باشد.
- ۳) نفس حقیقتی برتر است که مساوی با انسان است.
- ۴) نفس، ساحت عقلانی انسان است که فناپذیر می باشد.

۹۶- کدام عبارت با دیدگاه ارسطو درباره انسان سازگار نیست؟

- ۱) انسان به تدریج اموری مانند احساس، تنفر، محبت و... را در نفس خود کسب می کند.
- ۲) انسان در برخی ویژگی های مادی با سایر حیوانات و موجودات طبیعی، شباهت دارد.
- ۳) داشتن حیات که عامل تمایز انسان از سایر حیوانات می باشد، مربوط به نفس است.
- ۴) مقصود اصلی ارسطو از نطق، سامان بخشیدن به استدلال و اندیشه آدمی است.

۹۷- کدام گزینه درباره انسان شناسی عقل گرایان اروپا درست است؟

- ۱) از نظر دکارت، روح از هر قانونی آزاد است.
- ۲) کانت با استدلالی متفاوت از دکارت به اثبات نفس پرداخت.
- ۳) از نظر دکارت، مرکز اندیشه های ما بدن است.
- ۴) از نظر کانت، نفس غیرمادی مشروط به وجدان اخلاقی است.

۹۸- با توجه به گزاره زیر، کدام گزینه منطبق با دیدگاه ماتریالیست ها است؟

«محمد فردی انسان دوست است، او در زمین لرزه ۱۳۹۷ سرپل ذهاب کمک های مردمی فراوانی کرده است.»

- ۱) انسان دارای فضائل اخلاقی است که ارزش ویژه و حقیقی دارند.
- ۲) به دلیل زندگی جمعی، انسان مجبور به رعایت برخی فضائل است.
- ۳) در اخلاقی بودن یک کنش، امر بیرونی نمی تواند تأثیر بگذارد.
- ۴) انسان برای اطاعت از وجدان خویش دست به عمل اخلاقی می زند.

۹۹- کدام گزینه می تواند منطبق با دیدگاه داروینیست ها باشد؟

- ۱) انسان در شرایط زیستی، می تواند دارای ارزش های خاصی باشد.
- ۲) تکامل تدریجی در انسان، مربوط به ساحت غیرمادی آدمی می باشد.
- ۳) انسان، حیوانی راست قامت است که فاقد پیچیدگی های خاصی است.
- ۴) انسان دارای ارزش ویژه ای نیست و تفاوت خاصی با سایر حیوانات ندارد.

۱۰۰- کدام گزینه می تواند اشتراک دکارت با ماتریالیست ها درباره انسان باشد؟

- ۱) نیازهای اصلی انسان، نیازهای مادی است.
- ۲) نفس از لوازم و آثار بدن است.
- ۳) بدن ماشینی پیچیده است که خودکار فعالیت می کند.
- ۴) روح و بدن کاملاً از یکدیگر مجزا هستند.

بودجه‌بندی آزمون مرحله ۱۴ یازدهم انسانی

<p>نیم سال دوم $\frac{2}{8}$</p> <p>□ □ □ □ □ □ □ □</p>		<p>۳۰ فروردین</p>	
روانشناسی	جامعه‌شناسی	علوم و فنون ادبی	ریاضی و آمار
<p>درس ۷ انگیزه و نگرش (صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۸۵)</p>	<p>درس‌های ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ بحران‌های معرفتی و معنوی (از ابتدای بحران معنویت) سرآغاز بیداری اسلامی انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطف بیداری اسلامی (صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۲۳)</p>	<p>درس ۱۰: سبک‌شناسی قرن‌های دهم و یازدهم (سبک هندی) درس ۱۱: پایه‌های آوایی همسان دو لختی (صفحه‌های ۸۰ تا ۹۴)</p>	<p>آمار درس ۱ (صفحه‌های ۵۵ تا ۶۲)</p>
فلسفه	جغرافیا	تاریخ	عربی
<p>درس ۹: چیستی انسان (۱) درس ۱۰: چیستی انسان (۲) (صفحه‌های ۷۰ تا ۸۲)</p>	<p>درس‌های ۹ و ۱۰ معنا و مفهوم ناحیه سیاسی کشور، یک ناحیه سیاسی (صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۳۳)</p>	<p>درس‌های ۱۳ و ۱۴ تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی / فرهنگ و تمدن در عصر صفوی (صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۵۸)</p>	<p>إِرْحَمُوا ثَلَاثًا کل درس ۶ (صفحه‌های ۷۷ تا ۹۰)</p>

پنجشنبه

۱۴۰۳/۰۱/۱۶

گروه آموزشی ماز

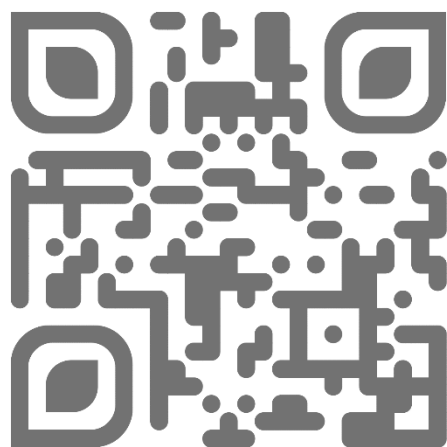
پاسخنامه آزمون الکترونیکی یازدهم انسانی - مرحله ۱۳

دروس	مسئول درس	طراحان	ویراستاران
ریاضی	محمد نوربخش	ابراهیم نجفی - محمد نوربخش	امیرحسین ابومحبوب - نرجس تیمناک
زبان و ادبیات فارسی	حسن وسکری	حسن وسکری - ابوالفضل غلامی - مهران قندی عماد فیض آبادی	فاطمه عباسی - مریم پیروی کتایون صاحب‌نسق - امیرحسین اذانی
علوم اجتماعی	الهام میرزایی	آزاده میرزایی - فروغ تیموریان	فاطمه صفری - امیرحسین اذانی
روان‌شناسی	الهه همایون‌زاده	الهه همایون‌زاده	امیرحسین محمدپور - احسان کلاته
زبان عربی	هاله کریمی	کیارش پورمهدی - محمدصادق رضانی‌زاده محمدعلی تابانفر	کامران عبدالهی - مریم آقایی
تاریخ	علی‌رضا کاهیدوند	علی‌رضا کاهیدوند	سارا خداوردیان - محمد رسایی سعید بهروزی‌فر
جغرافیا	حمیدرضا بهیاد	حمیدرضا بهیاد - حدیث طلوع‌مهر	زهرا فروغی - فرشید مشعرپور
فلسفه	امیرمحمد نصیری	احمد منصوری	کیمیا طهماسبی - حسن صدری امیرحسین اذانی

مدیر آزمون: رسول خنجری

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هرگونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

دوست مازی من، سلام!
برای اینکه ما نظرت رو در رابطه با آزمون بدونیم نیاز هست که در نظرسنجی شرکت کنی.
برای شرکت در نظرسنجی فقط کافیست روی لینک زیر بزنی یا QR کد زیر رو اسکن کنی تا صفحه
نظرسنجی برات باز بشه!
ممنون که نظرت رو به ما میگی و بهمون برای بهتر شدن آزمون‌ها کمک می‌کنی (:

<https://B2n.ir/q33471>

مازی‌ها؛ میدونین که جلوی هر سوال ما براتون ویژگی و آدرس اون سوال رو میذاریم، حالا
واسه اینکه کامل یادش بگیرید میخوام براتون بگم که چجوری اینا رو براتون چیدیم:

(سطح سوال - سبک سوال - آدرس سوال)
آسان - متوسط - دشوار   مفهومی - مساله و ...   مثلاً: ۱۱۰ یعنی فصل ۱ پایه یازدهم

۱- مقدار $\text{sign}(1-\sqrt{8}) + 2\text{sign}(5\sqrt{2}-3)$ کدام است؟

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

(آسان - محاسباتی - ۱۱۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

تابع علامت (sign)

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} -1 & , x < 0 \\ 0 & , x = 0 \\ 1 & , x > 0 \end{cases}$$

پاسخ تشریحی:

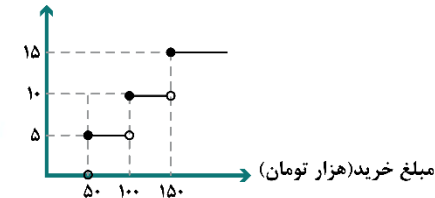
$$5\sqrt{2}-3 > 0 \Rightarrow \text{sign}(5\sqrt{2}-3) = 1$$

$$\Rightarrow \text{عبارت} = -1 + 2 \times 1 = 1$$

$$1-\sqrt{8} < 0 \Rightarrow \text{sign}(1-\sqrt{8}) = -1$$

گروه آموزشی ماز

۲- یک فروشگاه با توجه به مبلغ خرید برای مشتریان خود، طبق تابع پلکانی زیر تخفیف می‌دهد. اگر فردی ۲۰۰ هزار تومان خرید کند، چند تومان تخفیف شامل خرید او می‌شود؟

- ۱ (۱) ۱۰۰۰۰
۲ (۲) ۲۵۰۰۰
۳ (۳) ۳۰۰۰۰
۴ (۴) ۱۵۰۰۰

(آسان - کاربردی - ۱۱۰۲)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی:

برای ۵۰ هزار تومان اول صفر درصد، ۵۰ هزار تومان دوم (۵۰ تا ۱۰۰) ۵ درصد، برای ۵۰ هزار تومان سوم (۱۰۰ تا ۱۵۰) ۱۰ درصد و برای ۵۰ هزار تومان چهارم (۱۵۰ تا ۲۰۰) ۱۵ درصد تخفیف می‌گیرد؛ بنابراین:

$$\text{مبلغ تخفیف} = 50,000 \times \frac{0}{100} + 50,000 \times \frac{5}{100} + 50,000 \times \frac{10}{100} + 50,000 \times \frac{15}{100} = 0 + 2500 + 5000 + 7500 = 15000$$

گروه آموزشی ماز

۳- اگر $f(x) = \left[5 - \frac{x}{2} \right]$ باشد، حاصل $f(1) + f(3)$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

(آسان - محاسباتی - ۱۱۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

تابع جزء صحیح: تابعی را که به هر عدد صحیح k همان عدد و به تمام اعداد میان دو عدد صحیح متوالی k و k+1 عدد صحیح k را نسبت می‌دهد. تابع جزء صحیح می‌گویند.

پاسخ تشریحی:

$$f(x) = \left[5 - \frac{x}{2} \right]$$

$$\Rightarrow f(1) = \left[5 - \frac{1}{2} \right] = \left[4 \frac{1}{2} \right] = 4$$

$$\Rightarrow f(3) = \left[5 - \frac{3}{2} \right] = \left[4 \frac{1}{2} \right] = 4$$

$$\Rightarrow f(1) + f(3) = 4 + 3 = 7$$

۲- اگر $f(x) = [1 - 3x]$ باشد، مقدار $f(-0.7) - f(-0.7)$ کدام است؟

- ۱ (۴)   ۲ (۳) ✓   ۶ (۲)   صفر (۱)

(کنکور داخل ۱۴۰۱)

گروه آموزشی ماز

۴- اگر $f(x) = [x] + [-x]$ و $g = \left\{ (1, 2), \left(\frac{3}{2}, 5\right), (4, 4) \right\}$ باشند، تابع $\frac{g}{f}$ کدام است؟ [ ]، نماد جزء صحیح است.

- (۱) $\left\{ \left(\frac{3}{2}, 5\right), (4, -4) \right\}$ (۲) $\left\{ (1, 0), \left(\frac{3}{2}, -5\right), (4, 0) \right\}$
 (۳) $\left\{ \left(\frac{3}{2}, -5\right) \right\}$ (۴) $\left\{ (1, -2), \left(\frac{3}{2}, 5\right) \right\}$

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - محاسباتی - ۱۱۰۲)

تابع $\frac{g}{f}$: وقتی تابع f با ضابطه و دامنه R و تابع g با زوج مرتبها نمایش داده شده برای نوشتن تابع $\frac{g}{f}$ کافی است ابتدا مقادیر تابع f به ازای x های دامنه g را به دست آوریم، سپس با توجه به تعریف دامنه $\frac{g}{f} = \{x \mid f(x) \neq 0\}$ تابع $\frac{g}{f}$ را به صورت زوج مرتبی می نویسیم.

$$f(1) = [1] + [-1] = 0, \quad f\left(\frac{3}{2}\right) = \left[\frac{3}{2}\right] + \left[-\frac{3}{2}\right] = 1 - 2 = -1, \quad f(4) = [4] + [-4] = 0$$

$$\Rightarrow D_{\frac{g}{f}} = \left\{ \frac{3}{2} \right\} \Rightarrow \frac{g}{f} = \left\{ \left(\frac{3}{2}, \frac{5}{-1}\right) \right\} = \left\{ \left(\frac{3}{2}, -5\right) \right\}$$

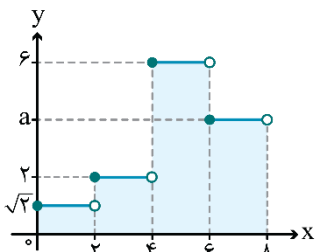
۵- تابع f همانی و $g(x) = [x] + [-x]$ با دامنه $-1 \leq x \leq 1$ است. به ازای چند مقدار صحیح x ، اعضای مجموعه بُرد تابع $\frac{f}{g}$ مقداری صحیح است؟

- ۱ (۲) ✓   ۲ (۳)   ۳ (۴)   صفر (۱)

(کنکور خارج ۱۴۰۲)

گروه آموزشی ماز

۵- در تابع پلکانی شکل زیر، اگر $\frac{f(6) \times f(2\sqrt{6})}{f\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)} = 12$ باشد، مساحت مستطیل های رنگی کدام است؟

- (۱) $3\sqrt{2} + 16$
 (۲) $4(\sqrt{2} + 4)$
 (۳) $5\sqrt{2} + 16$
 (۴) $2(3\sqrt{2} + 8)$

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - نموداری - ۱۱۰۲)

$$f(6) = a, \quad f(2\sqrt{6}) = 6, \quad f\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = \sqrt{2} \Rightarrow \frac{a \times 6}{\sqrt{2}} = 12$$

$$\Rightarrow 6a = 12\sqrt{2} \Rightarrow a = 2\sqrt{2}$$

$$S = \underbrace{(2 \times \sqrt{2})}_{2\sqrt{2}} + \underbrace{(2 \times 2)}_4 + \underbrace{(2 \times 6)}_{12} + \underbrace{(2 \times 2\sqrt{2})}_{4\sqrt{2}} = 6\sqrt{2} + 16 = 2(3\sqrt{2} + 8)$$

گروه آموزشی ماز

۶- به ازای چند مقدار صحیح a روابط $\text{sign}(a-2) = -1$ و $\text{sign}(a+1) = 1$ برقرار است؟

(۴) بی شمار

(۳) ۲

(۲) ۱

(۱) صفر

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی:

$$\text{sign}(a-2) = -1 \Rightarrow a-2 < 0 \Rightarrow a < 2$$

∴: مقادیر صحیح $\Rightarrow -1 < a < 2$

$$\text{sign}(a+1) = 1 \Rightarrow a+1 > 0 \Rightarrow a > -1$$

گروه آموزشی ماز

۷- چه تعداد از تساوی‌های زیر درست است؟ ([ ] علامت صحیح و a عددی حقیقی است.)

$$\text{sign}(3\pi-10) - 3\text{sign}(a^2+1) + 2\text{sign}(6-5\sqrt{2}) = -6$$

$$\text{sign}\left(\frac{1}{2}\right) + \text{sign}(\sqrt{2}-3) - \text{sign}(\pi) = -1$$

$$2\text{sign}(5-\sqrt{6}) - 3\text{sign}\left(\left[\left[-\sqrt{2}\right]\right] - \left[-\left[\sqrt{2}\right]\right]\right) = 5$$

(۴) ۳

(۳) ۲

(۲) ۱

(۱) صفر

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۲)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی:

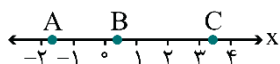
$$\text{sign}(3\pi-10) - 3\text{sign}(a^2+1) + 2\text{sign}(6-5\sqrt{2}) = -1 - 3(1) + 2(-1) = -6 \checkmark$$

$$\text{sign}\left(\frac{1}{2}\right) + \text{sign}(\sqrt{2}-3) - \text{sign}(\pi) = 1 + (-1) - 1 = -1 \checkmark$$

$$2\text{sign}(5-\sqrt{6}) - 3\text{sign}\left(\left[\left[-\sqrt{2}\right]\right] - \left[-\left[\sqrt{2}\right]\right]\right) = 2(1) - 3(-1) = 5 \checkmark$$

گروه آموزشی ماز

۸- با توجه به نقاط مشخص شده روی محور اعداد، حاصل عبارت $\frac{\left[\frac{1-2A}{3}\right] - 2[B-1]}{\left[\frac{C}{5}\right] - 3}$ کدام است؟ ([ ] علامت جزء صحیح است.)

(۱) -1

(۲) صفر

(۳) ۱

(۴) ۲

(دشوار - نموداری - ۱۱۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی:

با توجه به محور اعداد $-2 < A < -1 \Rightarrow 2 < -2A < 4 \Rightarrow 3 < 1-2A < 5$

$$\Rightarrow 1 < \frac{1-2A}{3} < \frac{5}{3} \Rightarrow \left[\frac{1-2A}{3}\right] = 1$$

$$\begin{aligned} 0 < B < 1 &\Rightarrow -1 < B-1 < 0 \Rightarrow [B-1] = -1 \\ 3 < C < 4 &\Rightarrow \frac{3}{5} < \frac{C}{5} < \frac{4}{5} \Rightarrow \left[\frac{C}{5}\right] = 0 \\ \Rightarrow \left[\frac{\left[\frac{1-2A}{3}\right] - 2[B-1]}{\left[\frac{C}{5}\right] - 3} \right] &= \left[\frac{1-2(-1)}{0-3} \right] = \left[\frac{3}{-3} \right] = [-1] = -1 \end{aligned}$$

توجه داشته باشید که از روی محور اعداد می‌توان با استفاده از عددگذاری تقریبی نیز به جواب رسید.

گروه آموزشی ماز

۹- اگر $-3 = [x] + [x^3] + [x^6] + [x^9]$ باشد، مجموعه مقادیر x کدام است؟ ([ ] علامت جزء صحیح است.)

- (۱) $0 < x < 1$ (۲) $-1 < x < 0$
(۳) $x > 1$ (۴) $x < -1$

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - محاسباتی - ۱۱۰۲)

اگر $0 < x < 1$ باشد، حاصل تک تک جزء صحیح‌ها برابر صفر می‌شود و در این صورت حاصل برابر صفر خواهد شد. (رد گزینه ۱)
همچنین اگر x مقادیر خیلی بزرگ ($x > 1$) یا خیلی کوچک ($x < -1$) را اختیار کند، واضح است که به هیچ وجه حاصل عبارت داده شده برابر -3 نخواهد بود. (رد گزینه ۳ و ۴)

اما اگر $-1 < x < 0$ باشد، در این صورت به ازای هر n فرد، $-1 < x^n < 0$ و به ازای هر n زوج، $0 < x^n < 1$ است، پس خواهیم داشت:

$$-3 \xrightarrow{\text{حاصل عبارت}} [x] = -1, [x^3] = -1, [x^6] = 0, [x^9] = -1$$

گروه آموزشی ماز

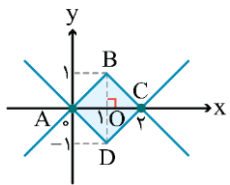
۱۰- مساحت سطح محدود به نمودار دو تابع $y_1 = |x-1| - 1$ و $y_2 = 1 - |x-1|$ کدام است؟

- (۱) ۱   (۲) $\sqrt{2}$ (۳) ۲   (۴) ۴

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - محاسباتی / نموداری - ۱۱۰۲)

روشنی اول:

برای به دست آوردن مساحت محدود به نمودار دو تابع، دو تابع را با استفاده از نمودار تابع $y = |x|$ به صورت مقابل رسم می‌کنیم:

از روی شکل مشخص است که قطرهای چهارضلعی هاشورخورده بر هم عمودند و هم‌دیگر را نصف می‌کنند و این یعنی این که این چهارضلعی یک مربع است و با توجه به این که مربع نوعی لوزی است، می‌توان مساحت آن را به صورت زیر محاسبه کرد:

$$S = (\text{حاصل ضرب دوقطر}) \div 2 = (2 \times 2) \div 2 = 2$$

↓
AC=2, BD=2

یا این که می‌توانستیم در یکی از چهار مثلث موجود، وتر (که همان ضلع مربع است) را از طریق رابطه فیثاغورس به دست آورده و مساحت مربع را به صورت $\frac{1}{2}(\text{یک ضلع})$ محاسبه کنیم.

روشنی دوم:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} OB \times AC = \frac{1}{2} \times 1 \times 2 = 1 \Rightarrow S_{ABCD} = 2S_{ABC} = 2 \times 1 = 2$$

گروه آموزشی ماز

۱۱- اگر $f = \{(0,4), (1,2), (-2,0)\}$ و $g = \{(-1,2), (0,4), (-2,1)\}$ باشند، حاصل ضرب تمام اعضای دامنه و برد تابع $\frac{f-g}{g-f}$ کدام است؟

- (۱) ۲   (۲) -۲   (۳) ۱   (۴) -۱

پاسخ: گزینه ۱ (آسان - محاسباتی - ۱۱۰۲)

$$D_{f-g} = \{, -2\} \quad , \quad D_{g-f} = \{, -2\}$$

$$(f-g)(0) = f(0) - g(0) = 4 - 4 = 0 \quad (g-f)(0) = g(0) - f(0) = 4 - 4 = 0$$

$$(f-g)(-2) = f(-2) - g(-2) = 1 - 0 = 1 \quad (g-f)(-2) = g(-2) - f(-2) = 0 - 1 = -1$$

$$f-g = \{(0,0), (-2,1)\} \quad g-f = \{(0,0), (-2,-1)\}$$

$$\frac{f-g}{g-f} = \{(-2,-1)\} \Rightarrow \text{حاصل ضرب مؤلفه‌ها} = (-2)(-1) = 2$$

توجه کنید که این تابع در $x=0$ تعریف نمی‌شود.

گروه آموزشی ماز

۱۲- برای توابع $f = \{(0,5), (2,2a+b), (1,-2)\}$ و $g = \{(1,a-2), (2,a-b), (0,3)\}$ روابط $(f+g)(1) = 1$ و $(g-f)(2) = -1$ برقرار است. حاصل کدام است؟ $\frac{b}{a} - \frac{a}{b}$

۱) $1/1$ ۲) $2/1$ ۳) $-2/1$ ۴) $-1/1$

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - محاسباتی - ۱۱۰۲)

$$(f+g)(1) = 1 \Rightarrow f(1) + g(1) = 1 \Rightarrow -2 + (a-2) = 1$$

$$\Rightarrow a - 4 = 1 \Rightarrow a = 5$$

$$(g-f)(2) = -1 \Rightarrow g(2) - f(2) = -1 \Rightarrow (a-b) - (2a+b) = -1$$

$$\Rightarrow -a - 2b = -1 \xrightarrow{a=5} -5 - 2b = -1 \Rightarrow 2b = -4 \Rightarrow b = -2$$

$$\Rightarrow \frac{b}{a} - \frac{a}{b} = \frac{-2}{5} - \left(\frac{5}{-2}\right) = -\frac{2}{5} + \frac{5}{2} = \frac{-4+25}{10} = \frac{21}{10} = 2.1$$

گروه آموزشی ماز

۱۳- اگر $f(x) = \begin{cases} 1-2x & ; x \geq 0 \\ x^2 & ; x < 0 \end{cases}$ و $g(x) = ax - 3$ باشند، به‌ازای کدام مقدار a رابطه $\frac{(2f+g)(2)}{(f-3g)(-1)} = -\frac{7}{13}$ برقرار است؟

۱) ۱   ۲) -۱   ۳) -۲   ۴) ۲

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - پارامتری / محاسباتی - ۱۱۰۲)

$$\frac{(2f+g)(2)}{(f-3g)(-1)} = \frac{2f(2) + g(2)}{f(-1) - 3g(-1)} = \frac{2(-3) + (2a-3)}{1 - 3(-a-3)} = \frac{-6+2a-3}{1+3a+9} = \frac{2a-9}{3a+10}$$

$$\Rightarrow \frac{2a-9}{3a+10} = -\frac{7}{13} \Rightarrow -26a + 117 = 21a + 70$$

$$\Rightarrow 21a + 26a = 117 - 70 \Rightarrow 47a = 47 \Rightarrow a = 1$$

گروه آموزشی ماز

۱۴- اگر $f(x) = -\text{sign}(x)$ و ضابطه تابع حاصل ضرب دو تابع f و g به صورت $|x|$ باشد، تابع $g(x)$ از کدام نواحی محورهای مختصات نمی‌گذرد؟

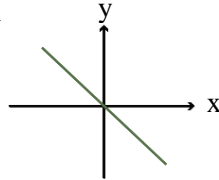
۱) اول و دوم   ۲) دوم و چهارم   ۳) اول و سوم   ۴) سوم و چهارم

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) = |x| = \begin{cases} x & ; x > 0 \\ 0 & ; x = 0 \\ -x & ; x < 0 \end{cases}$$

$$-sign(x) = \begin{cases} -1 & ; x > 0 \\ 0 & ; x = 0 \\ 1 & ; x < 0 \end{cases}$$

$$g(x) = -x$$

تابع $g(x) = -x$ از نواحی اول و سوم محورهای مختصات نمی‌گذرد.

گروه آموزشی ماز

۱۵- اگر $f_1(x) = 2[x] - 3$ و $f_2(x) = 2\sqrt{x} + 1$ داشته باشیم $f_3 = f_2 + f_1$ و $f_4 = \frac{f_3}{f_1}$ مقدار $f_4\left(\frac{1}{4}\right)$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

$\frac{-2}{3}$ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

$\frac{2}{3}$ (۲)

$\frac{-1}{3}$ (۱)

$$f_4\left(\frac{1}{4}\right) = \frac{f_3\left(\frac{1}{4}\right)}{f_1\left(\frac{1}{4}\right)} = \frac{f_2\left(\frac{1}{4}\right) + f_1\left(\frac{1}{4}\right)}{f_1\left(\frac{1}{4}\right)} = \frac{2 + (-3)}{-3} = \frac{-1}{-3} = \frac{1}{3}$$

$$f_1\left(\frac{1}{4}\right) = 2\left[\frac{1}{4}\right] - 3 = (2 \times 0) - 3 = 0 - 3 = -3$$

$$f_2\left(\frac{1}{4}\right) = 2\sqrt{\frac{1}{4}} + 1 = \left(2 \times \frac{1}{2}\right) + 1 = 2$$

گروه آموزشی ماز

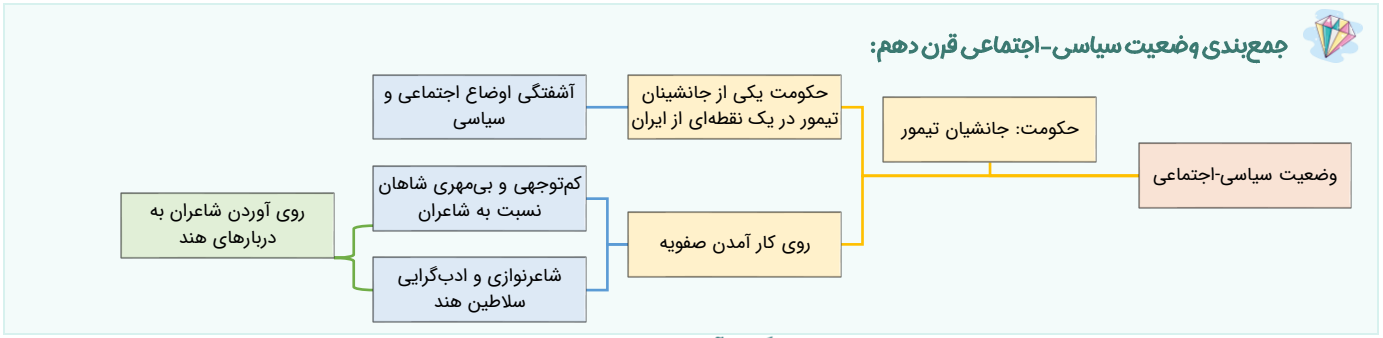
۱۶- کدام گزینه دربارهٔ اتفاقات و تاریخ ادبیات قرن دهم نادرست است؟

- ۱) اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در این دوره به‌طور کلی و وضع ادبیات نیز، به تبع آن آشفته شده بود.
- ۲) بعد از ظهور شاعران بزرگی چون سعدی، مولانا و حافظ در دورهٔ عراقی، به دلیل به کمال رسیدن ادبیات، دیگر جایی برای رشد زبان و ادبیات فارسی و ادیبان باقی نماند.
- ۳) در قرن دهم حکومت در دست جانشینان تیمور بود؛ به گونه‌ای که در هر گوشه‌ای حاکمی از آنان حکومت می‌کرد.
- ۴) سیطرهٔ درازمدت مغولان و تیموریان بر سرزمین ایران و ویرانی‌ها و خرابی‌هایی که در همهٔ ابعاد و زمینه‌ها به بار آوردند، دانش، فرهنگ و ادبیات را تحت‌الشعاع خود قرار داد.

پاسخ: گزینهٔ ۲ (متوسط - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

بعد از ظهور شاعران بزرگی چون سعدی، مولانا و حافظ در دورهٔ عراقی، به دلیل تسلط طولانی مدت مغولان و تیموریان، جایی برای رشد زبان و ادبیات فارسی و ادیبان باقی نماند.

گروه آموزشی ماز

۱۷- علت «روی آوردن شاعران به دربارهای هند» در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- ۱) حملهٔ مغول به سرزمین ایران و در امان بودن سرزمین هند از تاخت و تاز مغولان.
- ۲) برخورداری هند از فرهنگ و ادبیات بسیار غنی و نیز علاقهٔ شاعران به ظرافت‌های ادبی شبه‌قارهٔ هند.
- ۳) کم‌توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران و از سوی دیگر شاعرنوازی و ادب‌گرایی سلاطین هند.
- ۴) وجود اشتراکات فراوان ادبی بین ادبیات ایران‌زمین و شبه‌قارهٔ هند.

پاسخ: گزینهٔ ۳ (آسان - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

در این دوره از یک سو به دلیل کم‌توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران و از سوی دیگر شاعرنوازی و ادب‌گرایی سلاطین هند، شاعران به دربارهای هند روی آوردند.

گروه آموزشی ماز

۱۸- کدام گزینه دربارهٔ دو جریان شعری رایج قرن دهم کاملاً صحیح است؟

- ۱) یک جریان مربوط به شعر مذهبی و آیینی است که نمایندهٔ آن محتشم کاشانی است و جریان دیگر طرفدار شعر عاشقانه و غنایی است.
- ۲) یک جریان به شیوهٔ کسانی مثل حافظ و سعدی شعر می‌سرودند و یک جریان نیز که نمایندهٔ آن بابافغانی است در تقابل با این شیوه شعر می‌سرودند.
- ۳) یک جریان مربوط به شعر مدحی است و شاعر برای خوشآمد شاهان صفوی می‌سراید و جریان دیگر گسترش شعر بین مردم کوچه و بازار و متناسب با ذوق و سلیقهٔ آنهاست.
- ۴) یکی شعر لطیف و فصیحی بود که بابافغانی شیرازی از نمایندگان آن است و دیگری مکتب وقوع که نتیجهٔ چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود.

پاسخ: گزینهٔ ۴ (آسان - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

یکی شعر لطیف و فصیحی بود که به‌طور طبیعی و به شیوهٔ کسانی مثل حافظ و سعدی در جریان بود و بابافغانی شیرازی از نمایندگان آن است. دیگری مکتب وقوع که نتیجهٔ چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود و بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم بود که البته راه به‌جایی نبرد.

وضعیت زبان و ادبیات فارسی در قرن دهم:

گروه آموزشی ماز

۱۹- همهٔ گزینه‌ها از دیدگاه «تاریخ ادبیات» کاملاً صحیح است، به جز:

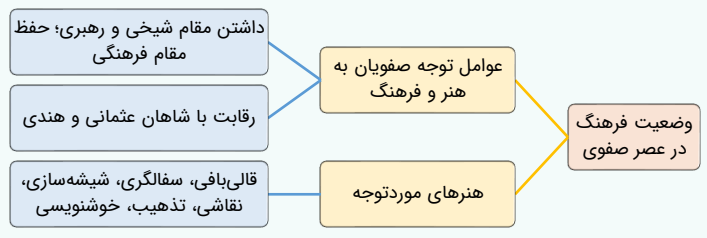
- ۱) رفاه اقتصادی مردم در دورهٔ صفوی و آبادانی شهرهای ایران و رونق تجارت و کسب و کار، این امکان را برای همهٔ مردم فراهم آورده بود که هر کس به اندازهٔ توان خود به امور فرهنگی از جمله ادبیات بپردازد.
- ۲) به سبب آشنایی ایرانیان با اروپا، مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها نیز دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.
- ۳) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقهٔ مدیحه‌سرایان درباری باعث شد که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.
- ۴) هنرهایی چون قالی‌بافی، سفالگری، شیشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوشنویسی در دوران صفویه رشد فراوان یافت. بهزاد در دورهٔ شاه عباس و رضا عباسی در دورهٔ شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.

پاسخ: گزینهٔ ۴ (آسان - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

بهزاد در دورهٔ شاه اسماعیل و رضا عباسی در دورهٔ شاه عباس از مفاخر هنرند.

فرهنگ در عصر صفوی:

گروه آموزشی ماز

۲۰- در تمام گزینه‌ها، شاعران نوشته‌شده درون کمانک به درستی معرفی شده‌اند، به جز:

- ۱) او را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. (بیدل دهلوی)
- ۲) از شاعران قرن دهم، در سرودن شعر مذهبی معروف و ترجیع‌بند عاشورایی او زبانزد است. (محتشم کاشانی)
- ۳) سبک شعرش حدّ واسط سبک دورهٔ عراقی و دورهٔ بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصهٔ اصلی آن است. (وحشی باقعی)
- ۴) در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل‌های او لطف ویژه‌ای بخشیده است. به او لقب «خلاق المعانی ثانی» داده‌اند. (کلیم کاشانی)

پاسخ: گزینهٔ ۲ (آسان - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

محتشم کاشانی، از دیگر شاعران قرن دهم، در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است: باز این چه شورش است که در خلق عالم است باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است

معرفی شاعران سبک هندی:	
نام شاعر	لقب / شهرت
بابافغانی شیرازی	شهرت اشعار از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی
وحشی بافقی	شاخصه اصلی اشعار: واقع‌گرایی
محتشم کاشانی	معروف در سرودن شعر مذهبی ترکیب‌بند عاشورایی مشهور
کلیم کاشانی	مشهور در ابداع معانی و خیال‌های رنگین «خلاق‌المعانی ثانی»
صائب تبریزی	معروف‌ترین شاعر سبک هندی از پرکارترین شاعران فارسی زبان مشهور در غزل‌سرایی «خداوندگار مضامین تازه شعری»
بیدل دهلوی	مشهور به خاطر غزل‌های خیال‌انگیز و مضامین بدیع و دور از ذهن

گروه آموزشی ماز

۲۱- وزن عروضی نوشته‌شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اندر افتادند چون گرگان مست
(۲) نباید کز چنین تدبیر بسیار
(۳) به‌سر برده ایام، بی حاصلی
(۴) مپندار اگر طاعتی کرده‌ای
- پاک خوردندش فروشتند دست (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
ز تاریکی به تاریکی درافتی (مفاعیلن مفاعیلن فعولن)
نیاسوده تا بوده از وی دلی (مفتعلن مفتعلن فاعلن)
که نزلی بدین حضرت آورده‌ای (فعولن فعولن فعولن فعل)

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - ترکیبی - عروض و قافیه)

پاسخ تشریحی:

وزن بیت گزینه ۳ «فعولن فعولن فعولن فعل» است:

ب	سَر	بُر	د	ءِی	یا	م	بی	حا	ص	لی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
ن	یا	سو	د	تا	بو	د	ءَز	وِی	د	لی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
	فعولن		فعولن		فعولن		فعولن		فعل	

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱	ءَن	د	رُف	تا	دَن	د	چُن	گَر	گا	مَسْت
	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-
	پا	ک	خُر	دَن	دَش	فُ	رو	شُس	تَن	دَسْت
	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-
۲	ن	با	یَد	کَز	چُ	نِین	تَد	بی	ر	پَس
	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
	ز	تا	ری	کی	ب	تا	ری	کی	د	رُف
	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
۴	م	پَن	دا	ر	گَر	طا	ع	تی	کَر	ءِی
	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U
	ک	نُز	لی	ب	دِین	حَض	ر	تا	وَر	ءِی
	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U

گروه آموزشی ماز

۲۲- کدام گزینه دارای پایه‌های آوایی یکسان نیست؟

- (۱) بضاعت نیاوردم آلا امیید
(۲) من ندانستم از اول که تو بی‌مهر و وفایی
(۳) سوزد مرا سازد مرا در آتش اندازد مرا
(۴) ای نام تو بهترین سرآغاز
- خدا یا ز عفو مکن نامیید
عهد نایستن از آن به که ببندی و نیایی
وز من رها سازد مرا بیگانه از خویشم کند
بی‌نام تو نامه کی کنم باز

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - ترکیبی - عروض و قافیه)

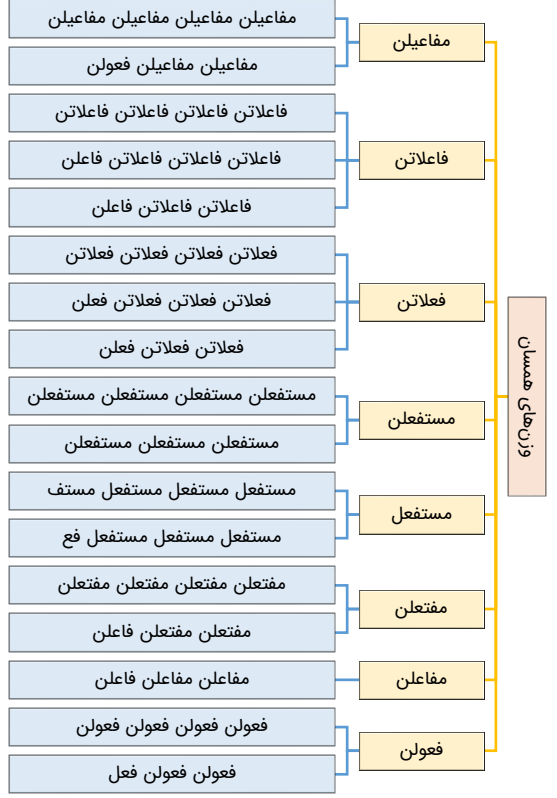
پاسخ سبزی

در گزینه ۴ «بیت بر وزن «مفعول مفاعیلن فعولن» است که پایه‌های آوایی آن یکسان نیست.

ع	نا	م	ت	په	ت	رین	س	را	غاز
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
بی	نا	م	ت	نا	م	کی	ک	نم	باز
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
مفعول			مفاعیلن			فعولن			

بررسی سایر گزینه‌ها:

پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: وزن:	ب ض ا ع ت -- U	ن یا و ر -- U	د م لا -- U	اُمید - U
پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: وزن:	مَن د ا نِ س -- U -	ت م ز و ل -- U U	م کُن نا -- U	اُمید - U
پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: وزن:	ع ه دُ نا س -- U -	ت ن زان په -- U U	ک ب بِن دی -- U U	ر و ف ا ی ی -- U U
پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: وزن:	سو ز د م را - U --	سا ز د م را - U --	د ر آ ت شَن - U --	دا ز د م را - U --
پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: پایه‌های آوایی: نشانه‌های هجایی: وزن:	و ز مَن ر ها - U --	سا ز د م را - U --	بی گان آ ز - U --	خ ی ش م ک د - U --
	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن

۲۳- مصراع‌های کدام گزینه دارای پایه‌های آوایی همسان هستند؟

الف: بخندد همی باغ چون روی دلبر

ب: از برای شرف به نوک مژه

ج: هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود

د: ای کریمی که از خزانه غیب

- (۱) «الف» - «ب»   (۲) «ج» - «د»   (۳) «الف» - «ج»   (۴) «ب» - «د»

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - ترکیبی - عروض و قافیه)

پاسخ شریعی

الف:

پایه‌های آوایی:	بَخْن دَد	هَمی با	غ چُن رو	ی دِل بَر
نشانه‌های هجایی:	- - U	- - U	- - U	- - U
وزن:	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن

ج:

پایه‌های آوایی:	هین سَخ نِ	تا ز بِ گو	تا دُجَ هان	تا ز شَ وَد
نشانه‌های هجایی:	- U U -	- U U -	- U U -	- U U -
وزن:	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

بررسی سایر موارد:

ب:

پایه‌های آوایی:	عَز بَ را ی	شَ رَف بِ نو	کِ مُ ژ
نشانه‌های هجایی:	- - U -	- U - U	- U U
وزن:	فاعلاتن	مفاعلن	فعلن

د:

پایه‌های آوایی:	عِی کَ ری می	کِ عَز خَ زا	نِ ی غِیب
نشانه‌های هجایی:	- - U -	- U - U	- U U
وزن:	فاعلاتن	مفاعلن	فعلن

گروه آموزشی ماز

۲۴- تقطیع و نشانه‌های هجایی مصراع اول بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«دریادلان راه سفر در پیش دارند»

پا در رکاب راهوار خویش دارند»

- (۱) - U - - - U - U - - U -

- (۲) - - U - - - U - - - U - - - U

- (۳) - U - U - U - U - - - U -

- (۴) - U - U - U - U - U - UU -

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - ترکیبی - عروض و قافیه)

پاسخ شریعی

پایه‌های آوایی:	دَر یا دِلان	راه سَ فَر	دَر پِیش دا	رَند
نشانه‌های هجایی:	- U - -	- U - -	- U - -	-
پایه‌های آوایی:	پا دَر رِ کا	پِ راه وا	رِ خِیش دا	رَند
نشانه‌های هجایی:	- U - -	- U - -	- U - -	-
وزن:	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن

گروه آموزشی ماز

۲۵- ابیات کدام گزینه با یکدیگر هموزن هستند؟

الف: سعادت به بخشایش داور است

نه در چنگ و بازوی زورآور است

ب: نوح تویی روح تویی فاتح و مفتوح تویی

سینه مشروح تویی بر در اسرار مرا

ج: جرمی ندارم بیش از این کز جان وفادارم تو را

ور قصد آزارم کنی، هرگز نیازم تو را

د: به اندیشه لختی فرورفت پیر

که ای نفس کوتاه‌نظر پند گیر

- (۱) «ب» - «ج»   (۲) «الف» - «د»   (۳) «الف» - «ج»   (۴) «ب» - «د»

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - ترکیبی - عروض و قافیه)

پاسخ تشریحی:

الف:

پایه‌های آوایی:	سَ عَا دَت	بَدِیَخْ شَا	بَدِشِ دَا	وَرَسْت
نشانه‌های هجایی:	- - U	- - U	- - U	- U
پایه‌های آوایی:	نَ دَر چَن	گُ با زو	ی زو را	وَرَسْت
نشانه‌های هجایی:	- - U	- - U	- - U	- U
وزن:	فعولن	فعولن	فعولن	فَعْل

د:

پایه‌های آوایی:	بَ عَن دِی	شِ لَخْ تِی	فُ رُو رَفْ	ت پیر
نشانه‌های هجایی:	- - U	- - U	- - U	- U
پایه‌های آوایی:	کَ عِ نَفْ	سِ کُو تَه	نَ ظَر پِن	د گیر
نشانه‌های هجایی:	- - U	- - U	- - U	- U
وزن:	فعولن	فعولن	فعولن	فَعْل

بررسی سایر موارد:

ب:

پایه‌های آوایی:	نُوحِ تُ بَی	رُوحِ تُ بَی	فَا تِ حُ مَفْ	تُوحِ تُ بَی
نشانه‌های هجایی:	- U U -	- U U -	- U U -	- U U -
پایه‌های آوایی:	سِی نِ ی مَشْ	رُوحِ تُ بَی	بُر دَرِ عَسْ	رَا رَمَ رَا
نشانه‌های هجایی:	- U U -	- U U -	- U U -	- U U -
وزن:	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

ج:

پایه‌های آوایی:	جُر مِی نَ دَا	رَمِ بَی شَ زَیْن	کَر جَانِ وَ فَا	دَا رَمَ تُ رَا
نشانه‌های هجایی:	- U - -	- U - -	- U - -	- U - -
پایه‌های آوایی:	وَر قِصِّ دِ آ	زَا رَمَ کُ نِی	هَر گَزِ نِ یَا	زَا رَمَ تُ رَا
نشانه‌های هجایی:	- U - -	- U - -	- U - -	- U - -
وزن:	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن

گروه آموزشی ماز

۲۶- نوع استعاره در کدام بیت متفاوت است؟

- آتش است این بانگ نای و نیست باد
- باز امشب ای ستاره تابان، نیامدی
- ای گل تازه که بویی ز وفا نیست تو را
- ای آبشار نوحه‌گر از بهر چیستی؟

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

استعاره به کار رفته در این بیت از نوع «مکنیه» است چرا که «آبشار» که مشبه است ذکر شده است و مشبه به آن که انسان غمگین و دردمند است ذکر نگردیده است. در سایر گزینه‌ها استعاره مصرحه به کار رفته است.

جمع‌بندی استعاره مکنیه:

استعاره مکنیه نوعی از استعاره است که در آن «مشبه به» اصلی بیان نمی‌شود بلکه یک ویژگی یا صفت مربوط به آن یا فعلی که مرتبط با آن است، ذکر می‌شود. برای تشخیص استعاره مکنیه باید به ناسازگاری منطقی بین «مشبه» و هر آنچه به آن نسبت داده شده، دقت کنید. به الگوهای زیر توجه کنید:

(۱) ترکیب اضافی: ناسازگاری منطقی مضاف و مضاف‌الیه از رایج‌ترین شکل‌های استعاره مکنیه است. در این اضافه‌ها، «مضاف» دو حالت دارد:

(۱) واژه‌ای جزئی و متعلق به یک پدیده دیگر (← مشبه به) است؛ مثل «بام» که جزئی از «خانه» است و در ترکیب «بام عشق»، اضافه استعاره پدید آمده است.

(۲) ویژگی‌ای انسانی است که مضاف‌الیه آن پدیده غیرانسانی و غیرذی‌شعور است؛ مثل «روح» که در ترکیب «روح شب» اضافه استعاره پدید آورده است.

به نمونه‌های کنکوری زیر توجه کنید:

به تیره‌روزی من چشم روزگار گریست
ندانم آن مه تابان چه در کمان دارد (۱۴۰۱ خارج)

حلقه‌های موج بینم نقش گیسویی کشم

خنده‌های صبح بینم یاد رخساری کنم (نوبت دوم ۱۴۰۲)

ز آب دیده من فرش خاک تر می‌شد

ز بانگ ناله من گوش چرخ کر می‌گشت (۱۴۰۱ خارج)

۲) **صفت ناسازگار:** در این حالت، صفتی که به موصوف نسبت داده شده تناسب منطقی با آن ندارد. گاهی نیز آن صفت در قالب نقش مسند به مشبه نسبت داده می‌شود.

ای نغمه خوشت دم داوود را شعار

وی عندلیب را نفست کرده شرمسار (۱۴۰۱ خارج)

پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار

بند با عاشق بی‌دل چه تواند کردن (۱۴۰۰ داخل)

۳) **فعل و مفعول ناسازگار:** در این حالت، «مشبه» مفعول جمله‌ای واقع شده که فعل آن نسبتی حقیقی یا منطقی با آن مفعول ندارد، بلکه فقط به شکل استعاری قابل قبول است.

هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید

در رهگذار باد نگهبان لاله بود (۱۴۰۰ داخل)

۴) **فعل و نهاد ناسازگار:** در این حالت، یک واژه مرتکب فعلی می‌شود که به لحاظ منطقی نمی‌تواند از آن سر بزند.

آمد نفس صبح و سلامت نرسانید

بوی تو نیاورد و پیامت نرسانید (۱۴۰۰ خارج)

زهره سازی خوش نمی‌سازد مگر عودش بسوخت

کس ندارد ذوق مستی می‌گساران را چه شد (۱۴۰۰ خارج)

بشنو که دم تیشه چه خوش گفت به فرهاد

رفتن ز سر کوی وفا زنده محال است (۱۴۰۱ خارج)

باغ سلام می‌کند سرو قیام می‌کند

سبزه پیاده می‌رود غنچه سوار می‌رسد (۱۴۰۰ داخل)

۵) **منادای غیرانسانی:** آخر چه شد ای برگ گل تازه که دیدار

از بلبل بی‌برگ و نوا بازگرفتی (۱۴۰۰ خارج)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) آتش مصراع دوم؛ استعاره مصرحه از عشق

۲) دو استعاره مصرحه به کار رفته است: ۱- ستاره تابان (استعاره مصرحه از یار) ۲- سپیده شب هجران (استعاره مصرحه از یار)

۳) گل تازه (استعاره مصرحه از معشوق)

گروه آموزشی ماز

۲۷- در کدام بیت هر دو نوع استعاره مصرحه و مکنیه یافت می‌شود؟

۱) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟

۲) هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد

۳) هر سر موی مرا با تو هزاران کار است

۴) باز پرسید ز گیسوی شکر در شکنش

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

استعاره مکنیه: ای نسیم سحر (نسیم سحر به انسانی تشبیه شده است که مورد خطاب قرار گرفته است). استعاره مصرحه: مه عاشق کش (معشوق)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) استعاره مصرحه: خرابات (دنیا)

۳) استعاره مکنیه: مو به انسانی مانند شده است که هزاران کار دارد

۴) استعاره مکنیه: گیسو به انسانی تشبیه شده است که مورد پرسش قرار گرفته و غمزده و گرفتار است.

گروه آموزشی ماز

۲۸- در کدام بیت «لعل» کاربرد استعاری ندارد؟

۱) لعلی چو لب شکرشانت

۲) عمر من است زلف تو بو که دراز بینمش

۳) زینهار از دهان خندانمش

۴) میان انجمن از لعل او چو آرم یاد

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - مفهومی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

در بیت گزینه ۱ «لعل در معنای واقعی خود، که همان نوعی گوهر گرانبه‌است، به کار رفته است. در سایر گزینه‌ها «لعل» استعاره از لب است.

تصویر	پدیده
به خاطر زیبایی: صنم، بت، گل، لعبت، نگار، ماه، بهار، غزال، پری به خاطر بلندی: سرو، شمشاد به خاطر اثرش: طبیب، ساقی	معشوق
به خاطر درخشندگی: آفتاب، خورشید، ماه / مه، شمع، آتش، شعله، زهره، شمع به خاطر زیبایی و لطافت: گل، لاله، بهار، گلبرگ، سمن، باغ، بهشت، دیبا، حریر، اطلس به خاطر سپیدی: کافور، روم	چهره زیبا
به خاطر بلندی / بافته بودن: کمند، سلسله، زنجیر به خاطر سیاهی: شب، زنگی، کفر، قبر، پر زاغ به خاطر بوی خوش: عنبر، مُشک، غالبه به خاطر سپیدی: برف	زلف (مو، گیسو، زلفین)
به خاطر کوچکی: بادام به خاطر خماری و ظاهر مشابه: نرگس، شهلا به خاطر روشنایی: چراغ، شمع، آینه به خاطر جاری شدن اشک: چشمه	چشم
به خاطر خمیدگی اش: کمان، طاق، محراب، نعل، هلال ماه	ابرو
به خاطر باریک و برنده بودن: تیر، خنجر، خار، ناوک	مزگان
به خاطر گردی و کوچکی: گوی، دانه، اسفند به خاطر سیاهی: مُشک	خال

گروه آموزشی ماز

۲۹- در کدام گزینه، استعارهٔ مکنیه یافت نمی‌شود؟

- ۱) هزار نقش برآرد زمانه و نبود
  - ۲) قضا چون ز گردون فرو هشت پر
  - ۳) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید
  - ۴) سعدی چو حریف ناگزیر است
- یکی چنان که در آیینۀ تصور ماست
همه عاقلان کور گردند و کر
قضا همی‌بردش تا به چنگ بازآید
تن در ده و چشم در قضا کن

پاسخ: گزینهٔ ۴ (آسان - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

در بیت گزینهٔ «۴» استعارهٔ مکنیه به کار نرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) زمانه (مشبه)، نقاش (مشبه‌به محذوف)
- ۲) قضا (مشبه)، پرنده یا عقاب (مشبه‌به محذوف)
- ۳) قضا (مشبه)، انسان (مشبه‌به محذوف)

گروه آموزشی ماز

۳۰- تعداد استعاره‌های مصرحه در همهٔ ابیات یکسان است، به جز:

- ۱) صبحگاهی سر خواب جگر بگشایید
  - ۲) چو تنها ماند ماه سروبالا
  - ۳) ای تو را تعبیه در تنگ شکر مروارید
  - ۴) گفتا که مرو به غربت و می‌بارید
- ژالۀ صبحدم از نرگس تر بگشایید
فشاند از نرگسان لؤلؤی لالا
تا به کی خنده زند لعل تو بر مروارید
از نرگس تر، به لاله بر مروارید

پاسخ: گزینهٔ ۱ (دشوار - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

پاسخ تشریحی:

در بیت گزینهٔ «۱» دو استعارهٔ مصرحه به کار رفته است: ۱- ژالۀ صبحدم: استعاره از اشک ۲- نرگس: استعاره از چشم در سایر گزینه‌ها هر بیت دارای سه استعارهٔ مصرحه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲- ۱- ماه سروبالا (معشوق)
- ۲- نرگس (چشم)
- ۳- ۱- تنگ شکر (لب)
- ۲- مروارید (دندان)
- ۴- ۱- نرگس (چشم)
- ۲- لاله (چهره)
- ۳- ۲- لؤلؤ (اشک)
- ۳- لعل (لب)
- ۳- مروارید (اشک)

۳۱- کدام بیت مفهومی متفاوت با سایر ابیات دارد؟

(۱) بکوش امروز تا گندم بباشی	که فردا بر جوی قادر نباشی
(۲) رازها را می‌کند حق آشکار	چون بخواهد رُست تخم بد مکار
(۳) لحن خوش دار چون به کوه آیی	کوه را لحن بد چه فرمایی
(۴) هر که تیغ ستم کشد بیرون	فلکش هم بدان بریزد خون

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ شریعی:

در این بیت شاعر توصیه می‌کند که باید در همین دنیا ذخیره آخرت خود را آماده کنیم؛ زیرا در فردای قیامت توان انجام کوچک‌ترین کاری را نداریم. اما مفهوم سایر گزینه‌ها «مکافات عمل» است و این که هر چه بکاری همان را درو خواهی کرد.

گروه آموزشی ماز

۳۲- کارکرد «باد صبا» در کدام گزینه همانند کارکرد آن در بیت زیر است؟

(۱) خسته تیغ فراقم سخت مشتاقم به غایت	دگر باره خیاط باد صبا
(۲) که را مجال سخن گفتن است به حضرت او	بر اندام گل دوخت رنگین‌قبا
(۳) شاخکی تازه برآورد صبا بر لب جوی	ای صبا آخر چه گردد گر کنی یک دم عنایت
(۴) من ای صبا ره رفتن به کوی دوست ندانم	مگر نسیم صبا کاین پیام بگزارد
- چشم بر هم نزدی سرو سهی‌بالا شد
تو می‌روی به سلامت سلام من برسانی

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ شریعی:

در بیت صورت سؤال، باد صبا باعث شکفتن گل‌ها شده است. در گزینه ۳ نیز باد صبا باعث روییدن شاخه درخت سرو شده است. در واقع در هر دو بیت حضور باد صبا، بیانگر آمدن فصل بهار و سرسبز شدن زمین است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ در این بیت باد صبا پیک و خبررسانی است که از معشوق اطلاع دارد و شاعر هجران دیده منتظر پیامی از اوست.
- ۲ در این بیت نیز باد صبا پیک خیالی میان عاشق و معشوق است.
- ۴ در این بیت نیز باد صبا پیک خیالی میان عاشق و معشوق است.

صبا:

در ادبیات غنایی فارسی، «باد صبا» بادی که از جانب شمال شرق می‌وزد ویژگی‌های مختلفی دارد که به شکل مضمونی پرکاربرد در ادبیات تکرار می‌شوند. معمولاً قاصد و پیک عاشق و معشوق است؛ در این حالت، یا عاشق از صبا می‌خواهد که خبری برای معشوق ببرد یا از او درخواست می‌کند که هنگام بازآمدن از کوی یار خبری برایش بیاورد (این خبر «بویی از کوی معشوق» است). گاهی هم باد صبا برای ویژگی‌های شکفتنش به‌عنوان نمادی از سرسبزی و بهار مطرح است:

«نفس باد صبا مشک‌فشان خواهد شد / عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد»

گروه آموزشی ماز

۳۳- کدام بیت با «آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد» تناسب مفهومی دارد؟

(۱) آن را که زندگیش به عشق است مرگ نیست	هرگز گمان مبر که مر او را فنا بود
(۲) درد ما را در جهان درمان مبادا بی‌شما	مرگ بادا بی‌شما و جان مبادا بی‌شما
(۳) ز عشق آن رخ خوب تو ای اصول مراد	هر آن که توبه کند توبه‌اش قبول مباد
(۴) گفتم از عشق تو خالی نیست در عالم کسی	گفت «جامی» هر که عاشق نیست در عالم مباد

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ شریعی:

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه (۴) آرزوی مرگ کردن برای کسانی است که عاشق نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ کسی که زندگی‌اش به عشق است (= با عشق می‌گذرد)، مرگ ندارد؛ هرگز تصور نکن که او فنا و نابودی دارد. ← عاشقان جاودانند و مرگ به سراغ آنها نمی‌آید.

۲ بدون معشوق درد بر درمان و مرگ بر زندگی ترجیح دارد.

توجه کنید که در این بیت شاعر قصد ندارد بگوید که کسی که عاشق نیست بهتر است بمیرد، بلکه می‌گوید بدون معشوق و در فراق او، درد بر درمان و مرگ بر زندگی ترجیح دارد.

۳ امیدوارم هرکس از عشق توبه می‌کند توبه‌اش قبول نشود و گرفتار عشق تو بماند.

گروه آموزشی ماز

۳۴- کدام بیت، مفهومی متفاوت با سایر گزینه‌ها دارد؟

عاشق که تحمل نبود تیغ و سنانش	۱) گو از سر میدان بلا خیمه برون زن
خانه صبرم غم تو داده به تاراج	۲) خون دلم نرگس تو خورده به دستان
وگر می‌روی تن به طوفان سپار	۳) به دریا مرو گفتمت زینهار
که تا نهال مودت گلی به بار آرد	۴) بسی تحمل خار جفا باید کرد

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ تشریحی:

در این گزینه شاعر بیان می‌کند که معشوق خون دلش را خورده است (= به او رنج و ناراحتی فراوانی تحمیل کرده است) و صبرش را به باد داده است. اما در سایر گزینه‌ها سخن از «پذیرش و تحمل سختی‌های راه عشق» است، در حالی که در گزینه ۲، چنین تحمل و پذیرشی وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ عاشقی که تحمل شمشیر و نیزه (معشوق) را ندارد، باید از میدان بلای عشق بیرون برود.
- ۳ گفتم یا به دریا (عشق) نرو یا اگر می‌روی باید پذیرای طوفان (= بلا و سختی) باشی.
- ۴ بسیار ظلم و جفا باید تحمل کرد تا نهال دوستی به بار بنشیند.

گروه آموزشی ماز

۳۵- همه ابیات با «ریشه نخل کهن سال از جوان افزون تر است / بیشتر دل بستگی باشد به دنیا پیر را» تناسب دارند، به جز:

۱) ز پیری جوان تر شود آرزوها	به صد سالگی حرص دندان برآرد
۲) در فصل خزان برگ به صد رنگ برآید	در پیر بود حسرت الوان ز جوان بیش
۳) در سبوی کهنه ممکن نیست گردد آب سرد	دل خنک می‌گردد از دنیا جوان را بیشتر
۴) در پیر هست طول امل از جوان زیاد	از نخل‌هاست نخل کهن ریشه‌دارتر

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - قرابت معنایی)

پاسخ تشریحی:

در این گزینه شاعر به این نکته پرداخته که انسان جوان از دنیا لذت بیشتری می‌تواند ببرد همان‌طور که کوزه کهنه و قدیمی آب را خنک نمی‌کند، دل انسان پیر هم از دنیا خنک نمی‌شود و نمی‌تواند لذتی ببرد. اما مفهوم سایر گزینه‌ها همانند بیت صورت سؤال حول این محور می‌چرخد که انسان‌های پیر وابستگی و تعلق بیشتری به دنیا و تعلقات دنیوی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ انسان هرچقدر که پیر می‌شود از و حرص او بیشتر و شدیدتر می‌شود؛ در پیری، تازه دندان حرص و طمع درمی‌آید!
- ۲ همان‌طور که در فصل پاییز (که اواخر عمر سال است) برگ‌ها رنگ بیشتری به خود می‌گیرند، انسان‌ها نیز به هنگام پیری نسبت به جوانی، حسرت رنگارنگی و لذت‌های رنگارنگ را بیشتر می‌خورند.
- ۴ آرزو در پیران بیشتر از جوانان است، مانند درختان نخل که هرچه پیرتر باشند بیشتر در خاک ریشه می‌دوانند.

گروه آموزشی ماز

۳۶- کدام مورد درباره «پیامدهای لیبرالیسم اولیه» نادرست است؟

- ۱) درهم ریختن روابط اجتماعی ارباب رعیتی - رها کردن کشاورزان از بردگی
- ۲) اجازه دادن مهاجرت به کشاورزان - برداشتن موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین از پیش پای صاحبان ثروت
- ۳) تبدیل کشاورزان به کارگرانی که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت می‌فروختند. - اجازه دادن به کشاورزان برای تصمیم‌گیری درباره نحوه ادامه زندگی خود
- ۴) بهره‌کشی آزادانه سرمایه‌داران از کارگران - تبدیل شدن کارگران به بردگان جدیدی که کاملاً از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - خط به خط - ۱۱۰۹)

پاسخ سریعی!

موارد گزینه‌های «۱ تا ۳» همگی درست هستند و فقط مورد دوم گزینه «۴» نادرست است؛ پس پاسخ گزینه «۴» است. کارگران، بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین، آزاد شده بودند.

لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود. نظریه‌پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.

گروه آموزشی ماز

۳۷- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب، مربوط به کدام یک از اندیشمندان است؟

- کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.
  - نوانخانه‌ها و فیلسوفانی که مدافع آن‌ها بودند را به سخره گرفت.
  - افزایش دستمزد کارگران و رفاه آن‌ها را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌دانست.
- ۱) توماس مالتوس - چارلز دیکنز - دیوید ریکاردو
  - ۲) دیوید ریکاردو - جان راسل - توماس مالتوس
  - ۳) توماس مالتوس - جان راسل - دیوید دیکاردو
  - ۴) دیوید ریکاردو - چارلز دیکنز - توماس مالتوس

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - خط به خط - ۱۱۰۹)

بررسی موارد

- از نظر توماس مالتوس (جمعیت‌شناس انگلیسی)، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.
- چارلز دیکنز در رمان «الیور توئیست»، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آن‌ها بودند، به سخره گرفت.
- دیوید ریکاردو، اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد، حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌دانست.

گروه آموزشی ماز

۳۸- در ارتباط با کارل مارکس، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- در چه زمانی لیبرالیسم اولیه را نقد کرد؟
  - از نظر وی حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری از چه طریق قابل حل بود؟
  - رویکرد وی نسبت به عالم چگونه بود؟
- ۱) نیمه دوم قرن بیستم - غلبه بر چالش فقر و غنا - لیبرال
  - ۲) نیمه دوم قرن نوزدهم - انقلاب - سکولار
  - ۳) نیمه اول قرن نوزدهم - انقلاب - لیبرال
  - ۴) نیمه اول قرن بیستم - غلبه بر چالش فقر و غنا - سکولار

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - خط به خط - ۱۱۰۹)

بررسی موارد

- مارکس، در نیمه دوم قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.
- از نظر مارکس، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.
- رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود.

گروه آموزشی ماز

۳۹- از دیدگاه آگوست کنت، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی چگونه امری است و کدام رویداد، خطا بودن نظریه کنت را نشان می‌دهد؟

- ۱) ذاتی - چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم
- ۲) عارضی - فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در ۱۹۹۱ م.
- ۳) تحمیلی - وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم
- ۴) طبیعی - شکل‌گیری جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب

(آسان - خط به خط - ۱۱۱۰)

پاسخ: گزینه ۳

از دیدگاه آگوست کنت، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است. وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن نظریه کنت را نشان می‌دهد.

آگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.

گروه آموزشی ماز

- ۴۰- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب، با موارد ذکر شده در کدام گزینه انطباق دارند؟
- توجیه عملیات نظامی قدرتهای غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیر غربی
  - ادامه یافتن جنگ سرد بین دو بلوک غرب و شرق به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی
  - نوع چالش بلوک شرق و غرب
  - ۱) جنگ تمدن‌ها - تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی - درون یک فرهنگ و تمدن
  - ۲) آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر - تا پایان جنگ جهانی دوم - بین فرهنگ‌های مختلف
  - ۳) جنگ تمدن‌ها - تا پایان جنگ جهانی دوم - درون یک فرهنگ و تمدن
  - ۴) آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر - تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی - بین فرهنگ‌های مختلف

(دشوار - مفهومی - ۱۱۱۰)

پاسخ: گزینه ۱

- نظریه جنگ تمدن‌ها، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرتهای غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیر غربی را توجیه می‌کرد.

- پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دارند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت.

- چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد.

هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند. از نظر او در این مرحله، دیگر دولت - ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت - ملت‌ها) به وقوع خواهد پیوست و در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.

گروه آموزشی ماز

- ۴۱- به ترتیب، هر یک از عبارتهای زیر مربوط به کدام‌یک از جهان‌های اول، دوم و یا سوم است؟
- کشورهایی که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.
  - کشورهایی که خارج از دو بلوک شرق و غرب قرار داشته و تحت نفوذ آنها بوده‌اند.
  - کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب هستند.

۱) جهان دوم - جهان اول - جهان سوم	۲) جهان سوم - جهان دوم - جهان اول
۳) جهان دوم - جهان سوم - جهان اول	۴) جهان سوم - جهان اول - جهان سوم

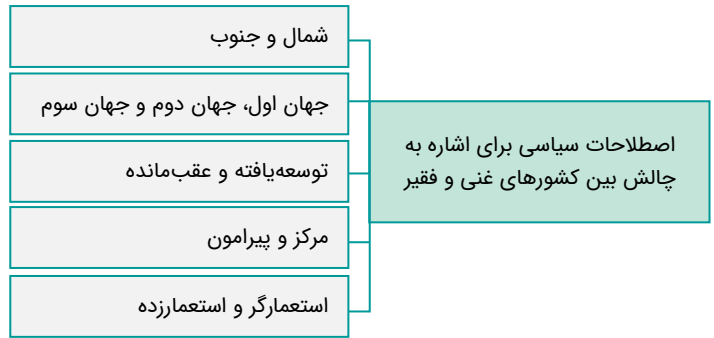
(متوسط - خط به خط - ۱۱۱۰)

پاسخ: گزینه ۳

- مراد از جهان اول ← کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است.
- منظور از جهان دوم ← کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.
- غرض از جهان سوم ← کشورهای دیگری هستند که خارج از این دو بلوک قرار داشته و تحت نفوذ آنها بوده‌اند.

گروه آموزشی ماز

۴۲- کدام یک از عبارات‌های زیر درست است؟

- الف: چالش فقر و غنا اغلب دوره‌ای و مقطعی است و بحران اقتصادی چالشی همیشگی است.
- ب: آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است.
- ج: بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.
- د: بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

- (۱) «الف» و «د» (۲) «د» و «ج» (۳) «ج» و «ب» (۴) «ب» و «الف»

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - خط به خط - ۱۱۱۱)

بررسی سایر موارد:

«الف»: چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است.
 «ب»: آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد.

بحران‌های اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آن‌ها اثر می‌پذیرفتند، ولی با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، این بحران‌ها که منطقه‌ای بودند، به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند.

گروه آموزشی ماز

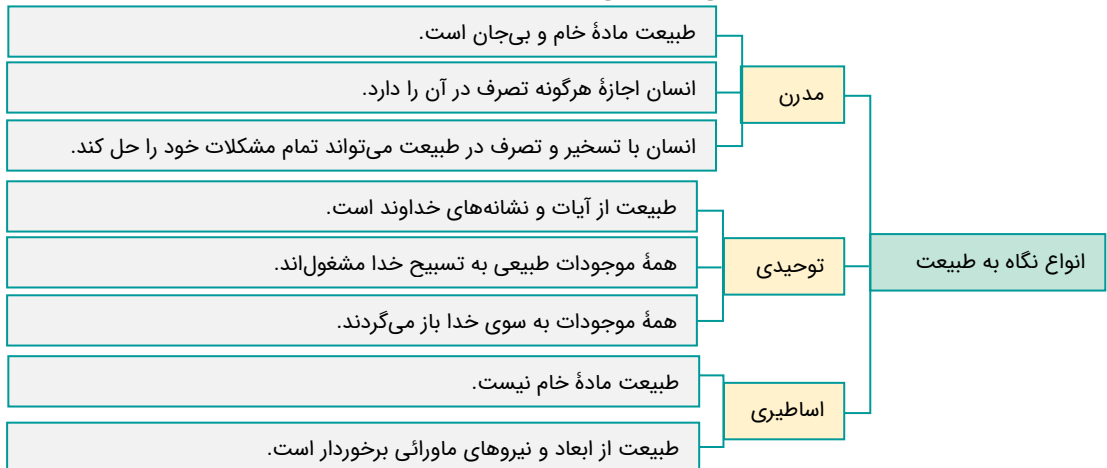
۴۳- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب، مربوط به کدام دیدگاه نسبت به طبیعت است؟

- طبیعت از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است.
  - طبیعت ماده خام نیست.
  - انسان با تسخیر طبیعت و تصرف در آن می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.
- (۱) اساطیری - اساطیری - مدرن
 (۲) توحیدی - توحیدی - اساطیری
 (۳) اساطیری - توحیدی - اساطیری
 (۴) توحیدی - اساطیری - دنیوی

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - مفهومی - ۱۱۱۱)

بررسی موارد:

- طبیعت از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است. ← دیدگاه اساطیری
- طبیعت ماده خام نیست. ← دیدگاه توحیدی و اساطیری
- انسان با تسخیر طبیعت و تصرف در آن می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند. ← دیدگاه مدرن

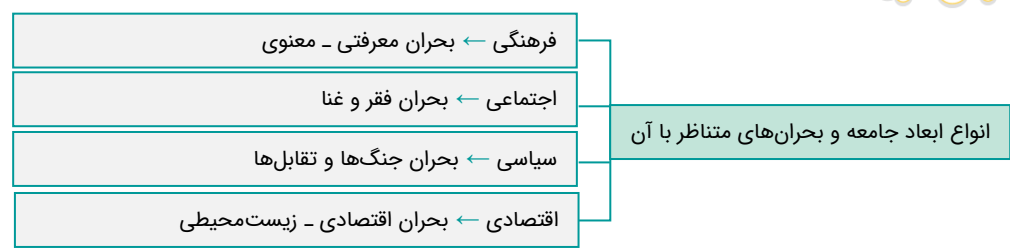

۴۴ - کدام گزینه جاهای خالی جدول زیر را به ترتیب و به درستی کامل می‌کند؟

بحران‌های متناظر	↔	جامعه
ب	↔	فرهنگی
د	↔	اجتماعی
الف	↔	سیاسی
ج	↔	اقتصادی

- (۱) جنگ‌ها و تقابل‌ها - معرفتی و معنوی - زیست‌محیطی - فقر و غنا
 (۲) زیست‌محیطی - معرفتی و معنوی - فقر و غنا - جنگ‌ها و تقابل‌ها
 (۳) جنگ‌ها و تقابل‌ها - فقر و غنا - زیست‌محیطی - معرفتی و معنوی
 (۴) زیست‌محیطی - فقر و غنا - معرفتی و معنوی - جنگ‌ها و تقابل‌ها

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - مفهومی - ۱۱۱۲)

گروه آموزشی ماز

۴۵ - هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از ابعاد بحران معرفتی - علمی است؟

- روشن شدن وابستگی علم تجربی به معرفت‌های غیر تجربی
- تردید در روشنگری به منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود.
- (۱) افول روشنگری - ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن
- (۲) ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن - شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن
- (۳) افول روشنگری - شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن
- (۴) ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن - ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - ۱۱۱۲)

روشنگری مدرن از قرن نوزدهم مبتنی بر حس و تجربه بود و بر اساس آن، شناخت غیر تجربی، علمی دانسته نمی‌شد ولی پس از اینکه مشخص شد، علم تجربی به معرفت‌های غیر تجربی وابسته است، استقلال معرفت علمی - تجربی مخدوش شد و هویت روشنگرانه آن مورد تأیید قرار گرفت. تردید در روشنگری به منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود. دانشمندانی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند، پسامدرن می‌خوانند.

ابعاد بحران معرفتی - علمی:

- ۱- افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن
  - ۲- ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن
- هر دو مورد ذکر شده در صورت سؤال با بعد اول ارتباط دارند.

گروه آموزشی ماز

۴۶- در کدام گزینه نوع تصمیم‌گیری به درستی مشخص شده است؟

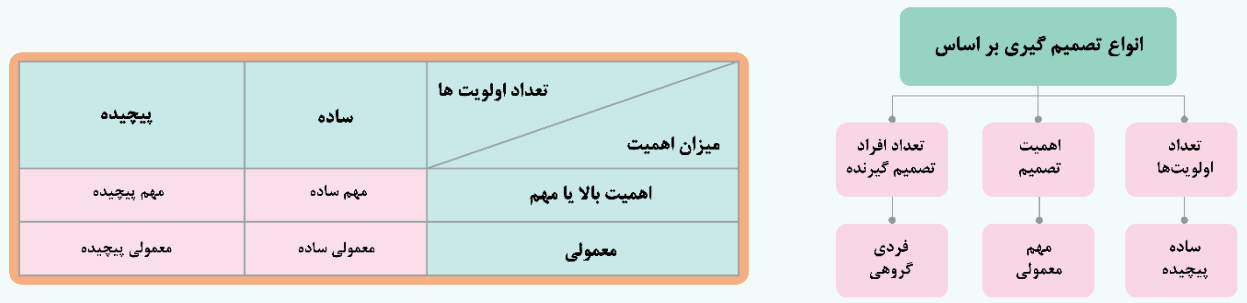
- ۱) علی بین گزینه‌های یک تست آزمون آزمایشی مردد است: پیچیده معمولی
- ۲) مهسا مانتویی را پسندیده اما نمی‌داند رنگ کرم را بخرد یا مشکی: پیچیده معمولی
- ۳) دکتر به سعید گفته است که نهایتاً یک ماه زنده است. او میان درمان یا درمان نکردن بیماری مردد است: ساده معمولی
- ۴) سیامک در مغازه موبایل‌فروشی بین مدل‌های سامسونگ، هواوی و اپل قادر به انتخاب نیست: ساده معمولی

پاسخ: گزینه ۱ (آسان - مفهومی - ۱۱۰۶)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ تعداد گزینه‌ها در آزمون‌های تستی ۴ عدد است (پیچیده) اما آزمون آزمایشی اهمیت بالایی ندارد. (معمولی)
- ۲ خرید مانتو اهمیت بالایی ندارد (معمولی) همچنین مهسا بین دو رنگ مردد است. (ساده)
- ۳ تصمیم سعید درباره مرگ و زندگی است (مهم) اما گزینه‌های او دو تا است. (ساده)
- ۴ گزینه‌های سیامک ۳ تا است (پیچیده) خرید موبایل اهمیت بالایی ندارد. (معمولی)

انواع تصمیم‌گیری:

گروه آموزشی ماز

۴۷- هریک از افراد زیر از کدام ملاک تصمیم‌گیری استفاده کرده‌اند؟

الف: سارینا که می‌خواهد یک لپتاپ بخرد مدلی را انتخاب می‌کند که صفحه آن جدا شده و به صورت تبلت هم قابل استفاده است.

ب: عباس که به تازگی در یک سرمایه‌گذاری تمام پول خود را از دست داده بود، با قرض گرفتن پول از دیگران یک سرمایه‌گذاری پریسک دیگر انجام می‌دهد.

- ۱) مزیت‌ها - هزینه‌ها   ۲) مزیت‌ها - خطر   ۳) هزینه‌ها - خطر   ۴) مزیت‌ها - مزیت‌ها

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۶)

بررسی موارد:

- «الف»: سارینا به دنبال خرید کالایی است که بیشترین کارایی را برای او داشته باشد: مزیت‌ها
 «ب»: عباس با وجود اینکه تجربه منفی از سرمایه‌گذاری داشته است، مجدداً سرمایه‌گذاری پریسکی را انجام داده است: خطر

ریسک کردن و عدم اطمینان از حصول نتیجه مورد نظر ویژگی ملاک تصمیم‌گیری فطر است.

گروه آموزشی ماز

۴۸- سبک تصمیم‌گیری در کدام دو مورد زیر مشابه است؟

الف: مریم که به شدت دوست دارد به کیش سفر کند، برای اینکه مادرش سفر به مشهد را ترجیح می‌دهد، نظر خود را عوض می‌کند.

ب: کیانوش احساس می‌کند به دختری علاقه‌مند شده است. او برای جلب توجه دختر تمام پولش را برای خرید هدیه صرف می‌کند.

ج: وقتی مادر نهال به او اجازه نداد که با دوستانش بیرون برود؛ نهال قهر کرد و یکی از ظروف خانه را می‌شکند.

د: مهناز برای اینکه با دوستانش همراه باشد، انتخاب رشته دانشگاه خود را براساس اولویت‌های آنان مرتب کرد.

- ۱) «الف» - «ب»   ۲) «ب» - «ج»   ۳) «ج» - «د»   ۴) «د» - «الف»

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۶)

بررسی موارد:

- «الف و د»: وابسته بودن به نظر مادر و نظر دوستان در این موارد به سبک تصمیم‌گیری وابسته، اشاره دارد.
 «ب»: احساسات باعث شده است کیانوش تصمیمی غیرمنطقی بگیرد: سبک تصمیم‌گیری احساسی

«ج»: پرخاشگری مربوط به سبک تصمیم‌گیری تکانشی است.

گروه آموزشی ماز

۴۹- کدام گزینه به مانع «اعتماد افراطی» از موانع تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- ۱) آقای کاظمی به حقوق کمش در اداره اعتراض نمی‌کند؛ زیرا عقیده دارد توانایی پیدا کردن کار بهتری را ندارد.
- ۲) خانم صادقی که به رنگ موی آبی علاقه داشت، بعد از اینکه موهایش را رنگ کرد و با تمسخر دوستش مواجه شد، سریعاً رنگ موهایش را تغییر داد.
- ۳) آقای ابهری که می‌داند یکی از دوستانش ورشکسته شده به خاطر اینکه کسی به آن دوست پول قرض داده بود و عقیده داشت او خوش حساب است، سرمایه‌اش را به دوستش امانت داد.
- ۴) خانم غلامی روز قبل از امتحان دانشگاه اصلاً درس‌هایش را مطالعه نمی‌کند؛ زیرا عقیده دارد همین که در بعضی جلسات به درس گوش داده کافیست.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۶)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) آقای کاظمی اعتماد به نفس پایینی دارد: کوچک شمردن خود
- ۲) خانم صادقی به دلیل احساس بد ناشی از مورد تمسخر واقع شدن رنگ موهایش را تغییر داده است: کنترل نکردن هیجانات
- ۳) آقای ابهری با وجود اینکه می‌داند دوستش توانایی بازگرداندن پول را ندارد اما به دلیل پیروی از عمل دیگری که خوش حسابی دوستش را تأیید می‌کرد، سرمایه‌اش را به دوستش داد: سوگیری تأیید
- ۴) خانم غلامی احساس می‌کند با کمترین تلاش بهترین نتیجه را خواهد گرفت: اعتماد افراطی

سبک‌های تصمیم‌گیری:

سبک تکانشی: در این سبک، فرد به صورت ناگهانی و باعجله و بدون محاسبه تصمیم‌گیری می‌کند.
 سبک احساسی: این سبک بر اساس عواطف و هیجانات زودگذر انجام می‌شود.
 سبک وابسته: تبعیت کورکورانه از دیگران ویژگی بارز این سبک است.
 سبک اجتنابی: در این سبک، فرد دست دست می‌کند و کار امروز را به فردا می‌اندازد.
 سبک منطقی: بهترین شیوه تصمیم‌گیری است که بر اساس عقل و منطق و تابع یک روش قاعده‌مند و منظم است.

گروه آموزشی ماز

۵۰- کدام گزینه مربوط به تعارض اجتناب - اجتناب نیست؟

- ۱) شیمی درمانی برای یک بیمار سرطانی
- ۲) خستگی و اضطراب برای یک دانش‌آموز
- ۳) درد جراحی برای شخص متقاضی عمل زیبایی بینی
- ۴) درد برای معتاد مراجعه‌کننده به مرکز ترک اعتیاد

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - مفهومی - ۱۱۰۶)

پاسخ تشریحی:

در گزینه «۱» شیمی درمانی و سرطان، در گزینه «۲» خستگی و اضطراب و در گزینه «۴» درد ناشی از ترک اعتیاد به مواد مخدر و ادامه روند مصرف مواد مخدر از آن جهت که خود او به مرکز ترک اعتیاد مراجعه کرده است، موارد ناخواسته‌ی و نامطلوب هستند. در گزینه «۳» درد ناشی از جراحی نامطلوب است اما تغییر شکل بینی برای متقاضی مطلوب است؛ پس تعارض در این گزینه، گرایش - اجتناب است.

انواع تعارض:

- ۱) گرایش، گرایش: زمانی است که فرد باید بین دو موقعیت مطلوب یکی را انتخاب نماید.
- ۲) اجتناب، اجتناب: زمانی است که فرد باید میان دو موقعیت نامطلوب یکی را برگزیند.
- ۳) گرایش، اجتناب: زمانی است که فرد باید بین یک موقعیت مطلوب و یک موقعیت نامطلوب دست به انتخاب بزند.

گروه آموزشی ماز

۵۱- نوع انگیزه در کدام یک از گزینه‌های زیر متفاوت است؟

- ۱) سمانه چون می‌خواست مادرش هدیه دلخواهش را برای او بخرد در کارهای خانه کمک می‌کرد.
- ۲) محمدرضا برای بردن مدال طلای المپیک روزانه ۱۰ ساعت مطالعه می‌کرد.
- ۳) الهام که متوجه فقر یک زندانی شد برای آرامش قلبی خود وکالت او را رایگان برعهده گرفت.
- ۴) عماد تکالیفش را به موقع انجام می‌دهد تا اجازه داشته باشد در بازی فوتبال شرکت کند.

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - مفهومی - ۱۱۰۷)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ گرفتن هدیه دلخواه انگیزه بیرونی است.
- ۲ بردن مدال طلای المپیک انگیزه‌ای بیرونی است.
- ۳ داشتن آرامش قلبی انگیزه درونی است.
- ۴ اجازه داشتن برای شرکت در بازی فوتبال مربوط به انگیزه بیرونی است.

در انگیزه بیرونی عامل خارجی فرد را به انجام کاری برمی انگیزد اما در انگیزه درونی فرد کار یا فعالیت را برای خود آن چیز انجام می دهد.

گروه آموزشی ماز

- ۵۲ - کدام گزینه پاسخ پرسش‌های زیر است؟
- فرد هنگام بروز ناهماهنگی شناختی چه عملی انجام می دهد؟
  - نظام باورهای ما چگونه شکل می گیرد؟
  - کدام مورد یک عامل نگرشی با تأثیر مثبت است؟
- (۱) تغییر رفتار - اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم. - اسناد
 (۲) تغییر نگرش - اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم. - هدفمندی
 (۳) حذف شناخت - تحت تأثیر عوامل فرازیستی - اراده
 (۴) تغییر هدف - تحت تأثیر عوامل فرازیستی - باورها

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - خط به خط - ۱۱۰۷)

بررسی موارد:

- هنگام بروز ناهماهنگی فرد می تواند دو کار انجام دهد: (۱) رفتار خود را تغییر دهد. (۲) نگرش خود را تغییر دهد تا این دو با هم هماهنگ شوند.
- اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم نظام باورهای ما را شکل می دهد.
- اسناد، عامل نگرشی با تأثیر منفی است.

گروه آموزشی ماز

- ۵۳ - کدام گزینه به درستی و نادرستی عبارتهای زیر اشاره دارد؟
- برای تغییر نگرش‌ها باید کارکردی را که نگرش در خدمت آن است شناخت و آن را تغییر داد.
  - نگرش‌ها پس از شکل گیری تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی تغییر نمی کنند.
  - شناخت ما همچون نظام قاعده‌مندی است که بین عناصر آن پیوندهای بسیاری برقرار است.
  - وقتی شخص دارای دو شناخت هم زمان و متضاد باشد، می گویند او دارای تعارض است.
- (۱) درست - نادرست - درست
 (۲) درست - نادرست - درست - نادرست
 (۳) نادرست - درست - نادرست - درست
 (۴) درست - نادرست - درست - نادرست

پاسخ: گزینه ۴ (آسان - خط به خط - ۱۱۰۷)

پاسخ تشریحی:

- نگرش‌ها پس از شکل گیری تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی در برابر تغییر «مقاومت» می کنند.
- وقتی شخص دارای دو شناخت هم زمان و متضاد باشد، می گویند او دارای «ناهماهنگی شناختی» است.

گروه آموزشی ماز

- ۵۴ - کدام یک از افراد زیر انگیزه بیشتری برای جبران شکست خود دارد؟
- (۱) بازیکن والیبالی می گوید تیم ما خیلی بدشمنی آورد. ما در مسابقات با یک تیم قوی هم گروه شده ایم.
  - (۲) دانش آموزی می گوید سوال‌های امتحان خیلی سخت بود حتی خود معلم هم نمی توانست به آن‌ها پاسخ بدهد.
  - (۳) زبان آموزی می گوید که احساس می کند اصلاً استعداد یادگیری زبان انگلیسی را ندارد.
  - (۴) پسری می گوید تنبلی و استراحت بیش از اندازه باعث ناکامی تحصیلی و شغلی من شده است.

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - مفهومی - ۱۱۰۷)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ شانس عاملی خارجی است که فرد توانایی تغییر آن را ندارد.
- ۲ سخت بودن سوال‌ها، عاملی خارجی است که دانش آموز توانایی کنترل و تغییر آن را ندارد.

۳ استعداد نداشتن عاملی است که علاوه بر پایدار بودن فرد نمی تواند تغییری در آن ایجاد کند.

۴ تنبلی و استراحت بیش از اندازه عاملی مربوط به خود فرد است که قابل تغییر بوده و همچنین پایدار نیست.

برای موفقیت در هر کاری فرد باید به عواملی توجه کند که:

- ❖ در کنترل او باشد.
- ❖ شکست را به عوامل ناپایدار مربوط کند تا بتواند تغییری در آن ایجاد کند.
- ❖ پیروزی یا شکست را به عوامل درونی نسبت دهد.

گروه آموزشی ماز

۵۵- کدام گزینه در ارتباط با سمیه نادرست است؟

«سمیه در درس ریاضی ضعیف است او سعی کرد در کلاس های فوق برنامه شرکت کند و هر شب حدود نیم ساعت ریاضی تمرین کند. اما بعد از اینکه در چند امتحان نمرات پایینی گرفت دست از تلاش برداشت.»

- ۱) او به درماندگی آموخته شده دچار شده است.
- ۲) سمیه دریافته است که تلاش او ارتباطی با نتیجه ندارد.
- ۳) او ادراک کارایی لازم برای ادامه تلاشش را از دست داده است.
- ۴) سمیه پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می داند.

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - مفهومی - ۱۱۰۷)

سمیه به درماندگی آموخته شده دچار شده است. در این مورد فرد به این باور می رسد که هیچ کاری از دستش بر نمی آید تا موقعیت ناگوارش را تغییر دهد. به همین دلیل به تلاش خود ادامه نمی دهد؛ یعنی فرد به این نتیجه می رسد که پیامدهای رفتار مستقل از خود رفتار هستند.

ادراک کارایی به معنای احساس کارآمدی کافی برای انجام کاری است.

گروه آموزشی ماز

عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۵۶ - ۶۰)

۵۶- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾:

- ۱) ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا پروا کنید و همراه راستگویان باشید!
- ۲) ای کسانی که ایمان آوردید تقوای خدا پیشه کنید تا از راستگویان باشید!
- ۳) ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا پروا کرده‌اید و همراه راستگویان بودید!
- ۴) ای کسانی که ایمان می‌آورید تقوای الهی پیشه کنید و با راست‌گفتاران باشید!

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - خط به خط - ترجمه)

بررسی گزینه‌ها:

آمنوا: ایمان آورده‌اید (فعل ماضی است). ← رد گزینه ۴

اتقوا (فعل امر است): پروا کنید ← رد گزینه ۳

کونوا: باشید ← رد گزینه ۳

«کانوا» یعنی «بودند» ولی «کونوا» فعل امر از «کان» است یعنی «باشید».

مع الصادقین: همراه راستگویان ← رد گزینه ۲

گروه آموزشی ماز

۵۷- «المؤمن الحقيقي لا يسمح للآخرين أن يسمعو طنطنته في الصلاة ولا يتظاهر بالتدين بل يعبد الله مخلصاً و يلتزم بأعمال حسنة يحبها ربنا!»:

- ۱) مؤمن واقعی به دیگران اجازه نمی‌دهد تا بانگ او را در نمازش بشنوند و به دین‌داری تظاهر نمی‌کند بلکه خداوند را با اخلاص عبادت می‌کند و به کارهای حسنه‌ای پایبند می‌شود تا پروردگاران دوست داشته باشد!
- ۲) مؤمن حقیقی به دیگران این اجازه را نمی‌دهد تا بانگش را در نماز بشنوند و به دین‌داری وانمود نمی‌کند بلکه خداوند را با اخلاص پرستش می‌کند و پایبند به کارهای نیکی است که پروردگار ما دوست‌دار آن است!
- ۳) مؤمن حقیقی آن است که به دیگران اجازه ندهد بانگ نمازش را بشنوند و به دین‌داری نیز وانمود نمی‌کند بلکه خدا را با اخلاص می‌پرستد و به کارهای نیکی که پروردگار آن را دوست دارد، پایبند می‌شود!
- ۴) مؤمن واقعی به دیگران اجازه نمی‌دهد که بانگش را در نماز بشنوند و به دین‌داری وانمود نمی‌کند بلکه خداوند را با اخلاص پرستش می‌کند و به کارهای نیکی که پروردگاران آن را دوست دارد، پایبند می‌شود!

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - ترکیبی - ترجمه)

بررسی گزینه‌ها:

لا يسمح: اجازه نمی‌دهد (مضارع اخباری) ← رد گزینه ۳

طنطنته: بانگش ← رد گزینه ۳

في الصلاة: در نماز ← رد گزینه‌های ۱ و ۳

توجه: بچه‌ها! بارها گفتیم باز هم می‌گم که، آوردن ترجمه ضمیر در فارسی در حالی که در عبارت عربی نیست یا نیاوردن ترجمه ضمیر در حالی که در عبارت عربی هست، از دلایل رد گزینه می‌شه.

اینجا رو ببین: في الصلاة (ضمیر نداره): در نماز ✓ در نماز ✗

في صلاته (ضمیر داره): در نمازش ✓ در نماز ✗

أعمال حسنة يُحبها...: کارهای نیکی که آن را دوست دارد ← رد گزینه‌های ۱ و ۲

یادآوری:

ساختار جمله، وصفیه است (اسم نکره + جمله (فعل)) پس باید دقت کنیم که در ترجمه حرف «که» بیاوریم.

ربنا: پروردگاران ← رد گزینه ۳

گروه آموزشی ماز

۵۸- «كان رجلٌ فاضلٌ ينصحنا أن لا نستشير الكذاب، لأنه كالسراب البعيد و يُبغِد علينا القريب!»:

- ۱) مردی فاضل ما را پند داده بود تا انسان بسیار دروغگو به ما مشورت ندهد زیرا او مانند سراب است، دور را به ما نزدیک می‌کند و نزدیک را بر ما دور می‌سازد!
- ۲) مردی فاضل ما را نصیحت می‌کرد که با انسان بسیار دروغگو مشورت نکنیم زیرا او همچون سراب است، دور را به ما نزدیک و نزدیک را بر ما دور می‌سازد!
- ۳) آن مرد فاضل ما را نصیحت می‌کرد تا با انسان بسیار دروغگو مشورت نکنیم، چه او مانند سرابی است که دور را به ما نزدیک و نزدیک را بر ما دور کرده است!
- ۴) مرد فاضلی به ما پند می‌داد که قطعاً ما با انسان بسیار دروغگو مشورت نکنیم، زیرا او مانند یک سراب است که دور را به ما نزدیک و نزدیک را بر ما دور می‌سازد!

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - ترکیبی - ترجمه)

بررسی گزینه‌ها:

كان ينصح: پند می‌داد، نصیحت می‌کرد ← رد گزینه‌های ۱ و ۳

بچه‌ها! یادتون نرفته که ماضی استمراری در عربی چهجوری بود؟

پس یه بار دیگه ببینش:

كان + مضارع = ماضی استمراری ← كانَ يَقْدِرُ: می‌توانست

رجلٌ فاضلٌ: مردی فاضل، مرد فاضلی (ترکیب وصفی نکره) ← رد گزینه ۳

أَنْ لَا نَسْتَشِيرَ: که مشورت نکنیم ← رد گزینه ۱ و ۳

در گزینه ۴، «قطعاً» و «ما» اضافی هستند.

توجه: «أَنْ: که، این‌که» از حروف ناصبه است که حتماً قبل از فعل مضارع می‌آید ولی «أَنْ: که» و «إِنَّ: قطعاً» قبل از اسم می‌آیند و حرف ناصبه محسوب نمی‌شوند.

السَّراب: سراب (معرفه است) ← رد گزینه‌های ۳ و ۴

در گزینه ۳ دو فعل «يَقْرَبُ» و «يَبْعُدُ» که مضارع هستند به اشتباه ماضی ترجمه شده‌اند.

گروه آموزشی ماز

۵۹- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

۱) يبلغ الضَّادُ بصدقه ما لا يبلغه الكاذب باحتیاله: راستگو، با راستگویی خود چیزی را می‌یابد که دروغگو با نیرنگش به آن نخواهد رسید!

۲) نادِيْتُ صاحباً على شاطئ البحر يرجع إلى سيارتنا بسرعة: دوستی را در ساحل دریا صدا زدم که با سرعت به سوی ماشینمان برگشته بود!

۳) ما أَصْمَرَ أَحَدٌ شيئاً إلا ظهر في فلتات لسانه و صفحات وجهه: کسی چیزی را پنهان نکرد مگر این‌که در لغزش‌های زبانش و همه‌جای چهره‌اش آشکار شد!

۴) حصلت على برنامج ينصرک في ترجمة النصوص الصعبة: به برنامه‌ای که تو را در ترجمه متن سخت یاری می‌کند، دست پیدا کردی!

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - ترکیبی - ترجمه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «لا يبلغ» مضارع منفی است که به اشتباه آینده منفی ترجمه شده: «نمی‌رسد».

۲ ترکیب «ماضی + اسم نکره + مضارع ← ماضی استمراری» ترجمه می‌شود که به اشتباه ماضی بعید ترجمه شده: برگشته بود ← برمی‌گشت.

۴ مانند فرمول بالا «ینصر» باید ماضی استمراری ترجمه شود: یاری می‌کرد.

ضمناً کلمه «النصوص: متن‌ها» جمع است که به اشتباه مفرد ترجمه شده است.

گروه آموزشی ماز

۶۰- «روز سه‌شنبه سیم کارت را دادم و کارمند مخابرات آن را عوض کرد!»:

۱) أعطيتُ شريحة الجوّال يوم الثلاثاء و بدّلها موظف الاتصالات!

۲) يوم الثلاثاء أعطيتُ شريحة جوّالي و قد بدّلها موظف في الاتصالات!

۳) يوم الثلاثاء أعطيتُ شريحة الجوّال و قد تبدّلها موظفة الاتصالات!

۴) تعطي شريحة الجوّال في يوم الثلاثاء و بدّل لي موظف الاتصالات!

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - ترکیبی - تعریب)

بررسی گزینه‌ها:

سه‌شنبه: الثلاثاء ← رد گزینه ۳

سیم کارت: شريحة الجوّال (ضمیر ندارد) ← رد گزینه ۲

دادم: أعطيتُ ← رد گزینه ۴

کارمند مخابرات: موظف، موظفة الاتصالات ← رد گزینه ۲

آن را عوض کرد: بدّلها ← رد گزینه‌های ۳ و ۴

«لي: برایم» در گزینه ۴ اضافی است.

گروه آموزشی ماز

■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٦١ - ٦٤) بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

يُحْكِي أَنَّ رَجُلًا كَانَ كَذِبًا. فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ كَانَ يَسِيحُ فِي الْبَحْرِ. فَجَاءَ أَخَذَ يُنَادِي أَصْحَابَهُ: النَّجْدَةُ، النَّجْدَةُ... أَصْحَابُهُ أَسْرَعُوا إِلَيْهِ حَتَّى يُنْقِذُوهُ وَلَكِنَّهُ ضَحِكَ عَلَيْهِمْ وَقَالَ: فَعَلْتُ هَذَا لِكَيْ تَضْحَكُوا! كَثُرَ هَذَا الْعَمَلُ مَرَّةً بَعْدَ ذَلِكَ وَاعْتَضَبَ أَصْدِقَاؤُهُ. هُمْ تَرَكُوهُ وَذَهَبُوا. بَعْدَ دَقَائِقَ جَاءَ إِلَيْهِ مَوْجٌ عَظِيمٌ وَالرَّجُلُ كَادَ يَغْرُقُ. نَادَى أَصْحَابَهُ وَلَكِنَّهُمْ لَمْ يَلْتَفِتُوا إِلَيْهِ. كَادَ الرَّجُلُ يَمُوتُ حَتَّى يُخْرِجَهُ بَعْضُ النَّاسِ مِنَ الْبَحْرِ. نَدِمَ الرَّجُلُ مِنْ عَمَلِهِ وَقَالَ: لَنْ أَكْذِبَ أَبَدًا.

ترجمه متن:

حکایت می‌شود که مردی بسیار دروغگو بود. در روزی از روزها در دریا شنا می‌کرد. ناگهان شروع کرد به صدا زدن دوستانش: کمک، کمک، کمک... دوستانش به سوییشتافتند تا او را نجات دهند ولی وی به آنان خندید و گفت: این کار را انجام دادم تا بخندید! وی این کار را یک بار بعد از آن تکرار کرد و دوستانش را خشمگین کرد. آنان او را ترک کردند و رفتند. بعد از چند دقیقه موجی بزرگ به سوی او آمد و نزدیک بود آن مرد غرق شود. دوستانش را صدا زد ولی آنان به او توجه نکردند. آن مرد نزدیک بود بمیرد تا اینکه برخی مردم او را از دریا بیرون آوردند. آن مرد شرمند شد و گفت هرگز دروغ نخواهم گفت.

گروه آموزشی ماز

٦١- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (١) في المرة الثالثة ما كذب الرجل ولكن أصدقاؤه ما اعتمدوا إليه.
 (٢) نادى الرجل أصحابه مرتين إحداهما حقيقي.
 (٣) الرجل ما تعلم درساً في النهاية وكثر كذبه.
 (٤) عندما جاء إلى الرجل موج عظيم غرق في البحر.

پاسخ: گزینه ١ (متوسط - ترکیبی - درک مطلب)

بررسی گزینه‌ها:

- ١ در بار سوم آن مرد دروغ نگفت ولی دوستانش به وی اعتماد نکردند. (مطابق متن صحیح است)
 ٢ آن مرد دو بار دوستانش را صدا زد که یکی از این دفعات واقعی بود. (مطابق متن صحیح نیست؛ زیرا سه بار این کار را تکرار کرد و بار آخر آن واقعی بود)
 ٣ آن مرد در پایان درس نگرفت و دروغش را تکرار کرد. (مطابق متن صحیح نیست؛ زیرا در پایان شرمند شد و گفت هرگز دروغ نخواهم گفت)
 ٤ هنگامی که موجی بزرگ به سوی آن مرد آمد، در دریا غرق شد. (مطابق متن صحیح نیست؛ زیرا گفته شده نزدیک بود غرق شود ولی نشد)

گروه آموزشی ماز

٦٢- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) عندما كثر الرجل كذبه مرتين غضب أصحابه.
 (٢) الهدف من نداء الأصحاب في المرة الأولى هو الإنقاذ من الغرق.
 (٣) أمكن للرجل أن يغرق في البحر.
 (٤) قال الرجل أنا لا أكذب في المستقبل أبداً.

پاسخ: گزینه ٢ (آسان - ترکیبی - درک مطلب)

بررسی گزینه‌ها:

- ١ هنگامی که آن مرد دروغش را دو بار تکرار کرد، دوستانش خشمگین شدند. (مطابق متن صحیح است)
 ٢ هدف از صدا زدن دوستان در بار اول، نجات از غرق شدن بود. (مطابق متن صحیح نیست؛ زیرا، بار اول برای خنده و شوخی این کار را کرد)
 ٣ برای آن مرد امکان داشت که در دریا غرق شود. (مطابق متن صحیح است؛ زیرا، گفته شده نزدیک بود غرق شود)
 ٤ آن مرد گفت من هرگز در آینده دروغ نمی‌گویم. (مطابق متن صحیح است؛ زیرا، کاربرد حرف «لَنْ» مستقبل منفی است)

گروه آموزشی ماز

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٦٢ و ٦٤)

٦٣- «حَتَّى يُنْقِذُوهُ»:

- (١) للجمع المذكر الغائب - متعّد - من باب إفعال - يُترجم بالمضارع اللازمي
 (٢) ماضيه «أنقذوه» - متعّد - ضمير «ه» فيه مفعول - له حرف زائد - حذف نونه بسبب «حتى»
 (٣) فعل مضارع - للجمع المذكر المخاطب - من باب له حرف زائد - ضمير «ه» فيه مفعول
 (٤) مصدره «إنقاذ» - له أقلّ حروف زائدة - للجمع المذكر - حروفه الأصليّة «ن ق ذ»

پاسخ: گزینه ٣ (آسان - خط به خط - تحلیل صرفی)

پاسخ تشریحی:

این فعل در صیغه جمع مذکر غائب است.

گروه آموزشی ماز

۶۴- «الرجال»:

- ۱) مفرد - مذکر - جمع «الرجال» - معرب / مبتدأ
- ۲) مذکر - مفرد - معرب - معرفة - حرف «ال» فيه يترجم باسم الإشارة / مبتدأ و مرفوع
- ۳) اسم - معرب - مذکر - جمع «الرجال» - معرفة / مبتدأ و مرفوع بالضمّة
- ۴) اسم - مفرد - نكرة - معرب / فاعل و مرفوع

پاسخ: گزینه ۴ (آسان - خط به خط - تحلیل صرفی)

پاسخ تشریحی:

این اسم معرفة و مبتدأست.

اگر یک اسم نکره برای بار دوم در جمله تکرار شود، از بار دوم «ال» می‌گیرد (معرفة می‌شود) و «ال» در آن می‌تواند به صورت اسم اشاره (این - آن) ترجمه می‌شود.

در این متن «رجلاً» برای بار اول به صورت نکره آمده و از بار دوم به همراه «ال» به کار رفته است.

گروه آموزشی ماز

عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۶۵ - ۷۰)

۶۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) سوف تَنْتَبِهْ إِنْ تُسَاعِدْنَا فِي كِتَابَةِ إِنْشَاءِ تَحْتِ عُنْوَانِ «الْمُجَاهِدُونَ»!
- ۲) تَحْتَلِفُ الْأَسْعَاؤُ حَسَبِ التَّوَعِيَّاتِ وَ تَبْدَأُ مِنْ حَمْسَةِ وَ سَبْعِينَ!
- ۳) فَأَخَذَ يُنَادِي أَصْحَابَهُ، وَلَكِنَّهُمْ ظَنُّوا أَنَّهُ يَكْذِبُ!
- ۴) أَلْصَدُوقُ مَعَ اللَّهِ يَتَجَلَّى بِإِخْلَاصِ الْأَعْمَالِ لَهُ!

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - خط به خط - ضبط الحركات)

پاسخ تشریحی:

تَحْتَلِفُ ← تَحْتَلِفُ سَبْعِينَ ← سَبْعِينَ

باب افتعال در مضارع بر وزن «يَفْتَعِلُ» می‌باشد.

حرکت حرف «ن» در انتهای اعداد عقود همواره فتحه است «ن».

گروه آموزشی ماز

۶۶- عین الخطأ في ما طلب منك:

- ۱) يسرع أحد الناس إلى الطفل لينقذه من الغرق! (مترادف: يعجل)
- ۲) لا تُحَدِّثُ النَّاسَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ! (مترادف: لا تكلم)
- ۳) إِنَّ الْكُذَّابَ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَخْفِيَ كَذِبَهُ عَنِ الْآخِرِينَ! (مضاد: يظهر)
- ۴) سمعنا خبر انتصار الجنود فهُم يَعودون من الحدود! (مضاد: يرجعون)

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - ترکیبی - واژگان)

بررسی گزینه‌ها:

۱ «يسرع» و «يعجل» هردو به معنای «می‌شتابد» مترادف هستند.

۲ «لا تُحَدِّثُ» و «لا تُكَلِّمُ» هردو به معنای «سخن نگو» مترادف هستند.

۳ «يخفي»: پنهان می‌کند» با «يُظْهِرُ»: آشکار می‌کند» متضاد است.

۴ «يُعودون» و «يرجعون» هردو مترادف هستند، به معنای «باز می‌گردند» که به اشتباه متضاد گرفته شده!

گروه آموزشی ماز

۶۷- عین العبارة التي ليس فيها المضارع اللازمي:

- ۱) أسألكم أن تسعوا في وظائفكم حتى تنجحوا!
- ۲) كتب الله على بني إسرائيل القتال ولكنهم لم يقاتلوا في سبيله!
- ۳) لكيلا تحزنوا على ما فاتكم ولا تفرحوا!
- ۴) من عادة الدهر أن يعذب الأبدان بعد خلقها فلا تعتصم بها!

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - خط به خط - قواعد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «أن تسعوا»: که تلاش بکنید» و «حتى تنجحوا»: تا موفق بشوید»

۳ «لكيلا تحزنوا»: تا غمگین نشوید» و «لا تفرحوا»: تا خوشحال نشوید»

۴ «أن يعذب»: که اذیت بکند»

مضارع التزامی هستند ولی گزینه ۲ «لم یقاتلوا» مضارع التزامی نیست.

حروف ناصبه:

حروف «أَنْ، كَيْ، لِكَيْ، لِ حَتَّى» معنای فعل مضارع را به «مضارع التزامی» تبدیل می‌کنند.
مثال: أَنْ يُعَلِّمُوا: که تعلیم دهند   رَجَعْتُ أَنْ أُجْلِسَ: برگشتم که بنشینم.   نَدْرُسُ لِتَنْجِحَ: درس می‌خوانیم برای اینکه موفق شویم.

گروه آموزشی ماز

۶۸- کم اسماً معرّفاً في هذه العبارة؟ «ذهبت اليوم فاطمة إلى المدرسة في مدينة بعيدة»:

- (۱) واحد   (۲) اثنان   (۳) ثلاثة   (۴) أربعة

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - خط به خط - قواعد)

پاسخ تشریحی:

«اليوم» و «المدرسة» اسامی معرفه به واسطه «ال» و «فاطمة» اسم معرفه به علم است.

معرفه به علم (اسم خاص):

اسامی افراد، شهرها، کشورها، مکان‌های خاص، رودها، کوه‌ها و ... معرفه به «عَلَم» محسوب می‌شوند. **مثال:** عليّ، إيران، فُدس، كارون، ألبُرز و ...

گروه آموزشی ماز

۶۹- عَيْنُ فِعْلًا مُضَارِعًا مَا تَغَيَّرَ آخِرُهُ:

- (۱) مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ حَرْجٍ!
 (۲) لَا تَجْلِسِي فِي الصَّفِّ عِنْدَمَا صَدِيقَاتِكَ فِي السَّاحَةِ!
 (۳) التَّلَامِيذُ لَنْ يُسَافِرُوا فِي أَيَّامِ الْأَمْتِحَانَاتِ!
 (۴) عَاهَدَتِ الطَّالِبَاتُ مَعْلَمَتَهُنَّ أَنْ يَذْهَبْنَ إِلَى الْمَكْتَبَةِ!

پاسخ: گزینه ۴ (آسان - خط به خط - قواعد)

پاسخ تشریحی:

در این گزینه «يَذْهَبْنَ» فعل جمع مؤنث غایب است که تغییر ظاهری نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ فعل «لِيَجْعَلَ» در اصل «يَجْعَلُ» بوده است.
- ۲ فعل «لَا تَجْلِسِي» در اصل «تَجْلِسِينَ» بوده است.
- ۳ فعل «لَنْ يُسَافِرُوا» در اصل «يُسَافِرُونَ» بوده است.

مضارع منصوب:

با آمدن حروف ناصبه بر سر فعل مضارع به این ترتیب در ظاهرش تغییراتی ایجاد می‌شود:

- علامت «ـُ» در صیغه‌های (۱ و ۴ و ۷ و ۱۳ و ۱۴) به «ـَ» تبدیل می‌شود. **مثال:** أَنْ + يَجْتَهِدُ = أَنْ يَجْتَهِدَ
- حرف «ن» در آخر فعل مضارع (به جز دو صیغه ۶ و ۱۲؛ للغائبات و للمخاطبات) حذف می‌گردد. **مثال:** أَنْ + يَجْتَهِدُونَ = أَنْ يَجْتَهِدُوا

در جمع مؤنث مخاطب و غائب تغییری ایجاد نمی‌شود.

گروه آموزشی ماز

۷۰- عَيْنُ الصِّفَةِ يَخْتَلِفُ نَوْعُهَا:

- (۱) شاهدتُ التَّلَامِيذَ يَلْعَبُونَ فِي الْمَلْعَبِ الْكَبِيرِ مَعَ أَصْدِقَائِهِمْ!
 (۲) لَا تَرْفَعِ صَوْتَكَ بِأَيِّ دَلِيلٍ عِنْدَمَا تَتَكَلَّمُ مَعَ أُمَّكَ الْعَزِيزَةِ!
 (۳) يَقْدَرُ التَّمْسَاخُ أَنْ يَأْكُلَ فَرِيسَةً أَكْبَرَ مِنْ فَمِهِ بِسَهُولَةٍ!
 (۴) شَاهَدْتُ مَنَاطِرَ فِي طَرِيقِ السَّفَرِ يَعْجَبُنِي جَمَالُهَا!

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - ترکیبی - قواعد)

پاسخ تشریحی:

در این گزینه فعل «يعجبني» اسم نكرة «مناظر» را توصیف می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها صفت از نوع اسم داریم:

- ۱ الكبير
- ۲ العزيزة
- ۳ أكبر

جمله وصفیه:

- هرگاه در یک جمله مستقل و کامل (اعم از فعلیه و اسمیه) یک اسم نکره‌ای وجود داشته باشد و بعد از آن اسم نکره، (بدون فاصله یا با فاصله) جمله‌ای (فعلیه یا اسمیه) بیاید که آن اسم نکره را توصیف کند به آن جمله، صفت از نوع «جمله وصفیه» گفته می‌شود.
- جمله وصفیه همواره توصیف یک «اسم نکره» می‌باشد.
  - جمله وصفیه می‌تواند بلافاصله بعد از اسم نکره یا با فاصله از آن بیاید.
  - همواره در ترجمه فارسی، قبل از جمله وصفیه حرف ربط «که» می‌آید.

گروه آموزشی ماز

۷۱- فرض کنید به عنوان یک مورخ، باید درباره لشکرکشی سلطان محمد خوارزمشاه به بغداد و نقطه متوقف شدن حرکت لشکر او تحقیق کنید. بدین منظور لازم است تا کدام یک از مناطق جغرافیایی زیر را از نزدیک مشاهده کنید؟

- (۱) غزنه در افغانستان (۲) نیشابور در خراسان (۳) خوارزم در ماوراءالنهر (۴) گردنه اسداباد همدان

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰)

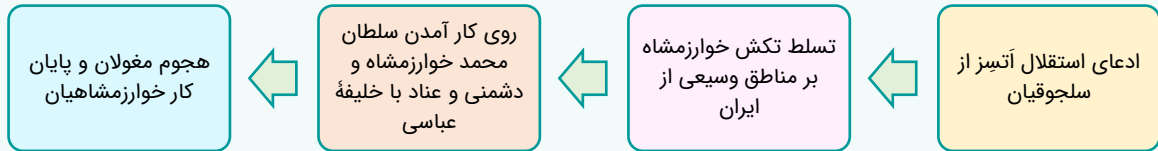

سلطان محمد خوارزمشاه به این دلیل که خلیفه عباسی حکومتش را تأیید نکرد، یکی از سادات حسینی به نام سید علاءالملک ترمذی را خلیفه خواند تا از این طریق به مقابله با خلافت پردازد؛ به علاوه به بغداد لشکر کشید ولی سپاهش در گردنه اسداباد همدان، بر اثر برف و سرمای شدید متوقف شد. بنابراین یک مورخ برای آگاهی از چگونگی توقف حرکت سلطان به بغداد، باید گردنه اسداباد را از نزدیک مشاهده کند.

تله تستی:

شاید فکر کنی گزینه ۳ درسته حتماً پیش خودت گفتی چون خوارزمشاهیان پس باید خوارزم درست باشه ولی سؤال دقیقاً از تو ماجرای لشکرکشی سلطان محمد به بغداد رو خواسته.

خوارزمشاهیان:

مشاوره:

سؤال کاملاً تحلیلی هست و باید حسابی حواست به خواسته صورت سؤال باشه تا به وقت مباحث رو با هم قاطی نکنی. یادته تو درس اول و دوم گفتیم یه سری مورخ‌ها برای بررسی صحت و سقم یه خبر دست به سفر می‌زدن؟ این سؤال دقیقاً با تکیه بر همین موضوع نوشته شده!

گروه آموزشی ماز

۷۲- کدام گزینه، مقایسه درستی از وضعیت شهر و شهرسازی در دوره سلجوقیان (الف) و تیموریان (ب) ارائه داده است؟

- در دوره «الف» برخلاف دوره «ب»، شهر و شهرنشینی بیش از پیش رونق یافت و شهرهای بزرگی چون همدان، نیشابور و اصفهان رونق قابل توجهی یافتند.
- هم در دوره «الف» و هم در دوره «ب»، با وجود رونق شهرسازی و گسترش کهنه‌ها، باز هم شاهد تمایل مردم به زندگی روستایی و اقتصاد مبتنی بر کشاورزی هستیم.
- در دوره «الف»، عناصر شهر اسلامی به شهر بیرونی منتقل شدند و در دوره «ب»، به خاطر علاقه تیموریان به عمران و آبادی، شهر و شهرسازی شکوفا شد.
- در دوران «الف»، بخش عمده جمعیت ایران در شهرها به سر می‌بردند ولی در دوره «ب»، به دلیل افول شهرنشینی و تمایل به زندگی چادرنشینی، روستاها رونق یافتند.

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - ترکیبی / مفهومی - ۱۱۱)

موضوع شهر و شهرنشینی است و به همین خاطر باید آن را طی دو دوره سلجوقیان و تیموریان بررسی کنیم:

شهر و شهرسازی در دوره تیموریان	شهر و شهرسازی در دوره سلجوقیان
<ul style="list-style-type: none"> شهر و شهرنشینی دچار رکود و زوال نشد. تیمور به شهرسازی علاقه‌مند بود. ← سمرقند را به کمک هنرمندان و معماران به غایت زیبایی رساند. توجه و علاقه جانشینان تیمور به عمران و آبادی، علم، فرهنگ و هنر شکوفایی شهر و شهرسازی 	<ul style="list-style-type: none"> حضور عمده جمعیت ایران در روستاها گسترش شهر بیرونی نسبت به گذشته به خاطر رشد تجارت و افزایش جمعیت انتقال عناصر شهر اسلامی به شهر بیرونی توسعه شهرها به خاطر مرکزیت سیاسی

← بنابراین موارد ذکر شده در گزینه ۳ درست است.

مشاوره:

یه سری مباحث تو کتاب تاریخ دهم و یازدهم هست مثل فرهنگ و هنر، شهر و شهرسازی، علم و ادبیات و ... که مؤلفان کتاب درسی وقتی وضعیت سیاسی حکومت‌ها رو مطرح کردن، میان به بررسی مطابقتی این عناصر تو دوره‌های مختلف می‌پردازن و تو باید حواست به مواردی که ذکر می‌کنن، باشه!

گروه آموزشی ماز

۷۳- کدام یک از موارد زیر دربارهٔ رواج زمین داری اقطاع در عصر سلجوقی درست است؟

- الف: این نوع زمین داری در دورهٔ آل بویه رایج بود و در عصر سلجوقی گسترش یافت.
 ب: در اواخر دورهٔ سلجوقی، اقطاع زمین های وقفی بودند که میان مردم و حکومت دست به دست می شد.
 ج: اقطاع برای سلجوقیان هم نتایج مثبت مالی داشت و هم به خاطر جدایی مناطق از حکومت، دارای نتایج منفی بود.
 د: نظام الملک با هدف نظارت بیشتر حکومت بر عملکرد اهل شمشیر، نظام اقطاع را گسترش داد.
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - خط به خط - ۱۱۱۰)

پاسخ تشریحی:

«الف و ج»: کاملاً درست هستند.

بررسی سایر موارد:

- «ب»: عبارتی نادرست است؛ نوع دیگر مالکیت که به تدریج در این دوران در ایران توسعه یافت، زمین های وقفی بود و اصلاً ارتباطی با اقطاع نداشت.
 «د»: نظام الملک با هدف نظارت و آباد کردن زمین های بایر و بلااستفاده، نظام اقطاع را توسعه داد.

مالکیت زمین در قرن ۵ تا ۵۵۴ ه. ق:

مالکیت زمین در تاریخ ایران همواره یکی از مسائل مهم به شمار می رفته است. عمده ترین شکل مالکیت زمین در ایران، مالکیت دولتی یا دیوانی بود که از دوران باستان در ایران رواج داشت. در دوران اسلامی نیز، همچون گذشته، بخشی از زمین ها در قبال خدمات نظامی، اداری و ... به افراد داده شد.

گروه آموزشی ماز

۷۴- کدام گزینه دربارهٔ وضعیت ایران و حکومت مستقر در میان سال های ۶۵۴ - ۷۳۶ ق، درست است؟

- (۱) دورهٔ ذکر شده در صورت سؤال مربوط به حاکمیت ایلخانان است که وضعیت یکسان و یکنواختی نداشت و می توان آن را به دو دورهٔ مسلمانی و نامسلمانی تقسیم کرد.
 (۲) منظور صورت سؤال سال های حاکمیت مغول تیموری بر ایران است که در نتیجهٔ آن نظام اقتصادی و شهرنشینی فرو ریخت و امنیت از بین رفت.
 (۳) این دوره شامل موج اول و دوم حملهٔ مغولان به ایران می شود که در نتیجهٔ آن حکومت خوارزمشاهیان، خلافت عباسی و اسماعیلیان همگی نابود شدند.
 (۴) این دوره مربوط به حکومت خوارزمشاهیان و موج اول حملهٔ مغولان به ایران است که نامنی و سلب آرامش در سرتاسر ایران را به همراه داشت.

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار - مفهومی - ۱۱۱۱)

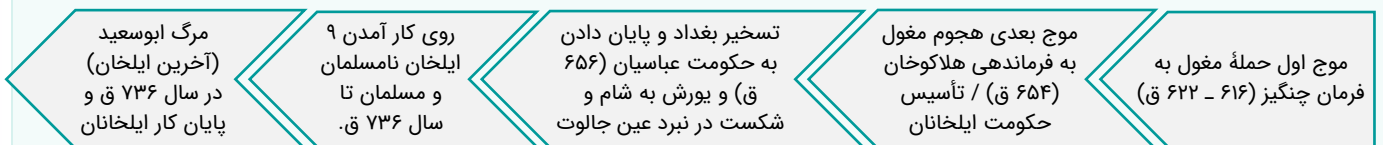
پاسخ تشریحی:

در سراسر دورهٔ حاکمیت ایلخانان (۶۵۴ - ۷۳۶ ق) وضعیت یکسان و یکنواختی وجود نداشت. دورهٔ حاکمیت آن ها را می توان به دورهٔ نامسلمانی و دورهٔ مسلمانی تقسیم کرد.

مشاوره:

سال ذکر شده در صورت سؤال، دورهٔ حاکمیت ایلخانان است. نتیجه؟ اینکه حواست به دوره های سیاسی و ویژگی هاشون باشه!

اوضاع سیاسی ایران در زمان مغولان (ایلخانان):

گروه آموزشی ماز

۷۵- به دنبال کدام رویداد، مردم ایران نسبت به حکومت ایلخانی احساس بیگانگی کمتری یافتند و ماهیت مغولی آن کمتر شد؟

- (۱) دست کشیدن از جنگ و خون ریزی و توجه و تمرکز بر علم، هنر و فرهنگ ایرانی و احیای آن
 (۲) هم نوایی دین و دولت و برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی
 (۳) توسعهٔ شهر و شهرسازی در دورهٔ ایلخانان و توجه به آبادانی و هنر از سوی خان ها
 (۴) رشد قابل توجه تصوف و طریقت های صوفیانه و تمایل ایلخانان به آن

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - خط به خط - ۱۱۱۲)

پاسخ تشریحی:

اسلام آوردن مغولان، یکی از رویدادهای مهم دوره ایلخانان بود؛ زیرا در نتیجه هم‌نوایی دین و دولت و برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی ← حکومت ایلخانی، ماهیت ایرانی - اسلامی یافت و موجب شد که مردم نسبت به آن احساس بیگانگی کمتری بکنند. هم‌چنین با مسلمان شدن مغول‌ها، نفوذ و قدرت ایرانیان در دربار ایلخانان و اداره حکومت، بیش از پیش، افزایش یافت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۳) گرچه درست هستند اما دلیل تغییر ماهیت حکومت ایلخانان نبودند.
- ۴) رشد تصوف نتیجه هجوم مغولان بود که از سوی دولت ایلخانان حمایت می‌شدند و ارتباطی با خواسته سؤال ندارند.

دین و اعتقادات در دوران مغول - تیموری:

در دوران پس از هجوم مغول به ایران، پیروان مذاهب و فرق اسلامی، به‌خصوص اهل تسنن، شیعیان و صوفیان، اختلاف و رقابت گذشته خود را کنار گذاشتند و متحد و یکدل برای مسلمان شدن مغول‌ها تلاش کردند.

مشاوره:

خوب حواستو جمع کن که تو تاریخ بدونی هر اتفاقی، پدیده‌ای و حادثه‌ای، پیامد چی بوده و خودش چه اتفاق و نتیجه‌ای به دنبال داشته. دقیقاً این سؤال هم یکی ازون سوآلای علت - معلولی هست!

گروه آموزشی ماز

۷۶- کدام یک از موارد زیر درباره معماری در عصر ایلخانان و تیموریان درست است؟

- الف: معماری به‌ویژه در دوره شاهرخ (پسر تیمور) و همسرش گوهرشاد بیگم به عظمت و شکوفایی رسید.
- ب: از این دوره بناهای برج‌مانند که آرامگاه مشاهیر آن زمان بودند، باقی مانده است.
- ج: مسجد جمعه اصفهان که یکی از کهن‌ترین مسجدهای چهار ایوانی است، به این دوره تعلق دارد.
- د: در این دوره از ترکیب آجر و کاشی برای تزیین و زیباسازی بناها استفاده می‌شد.

- ۱) «الف» و «ج»   ۲) «الف» و «د»   ۳) «ب» و «ج»   ۴) «ب» و «د»

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - خط به خط - ۱۱۱۲)

بررسی سایر موارد:

هر دو مورد «ب» و «ج» مربوط به معماری در سده‌های ۵ و ۶ هستند؛ یعنی دوران غزنویان، سلجوقیان و اوایل خوارزمشاهیان!

معماری در عصر مغول - تیموری:

هجوم ویرانگر چنگیزخان مغول به ایران که با ویرانی شهرها و نابودی بسیاری از آثار فرهنگی و هنری همراه بود، برای مدتی فعالیت‌های معماری را متوقف یا کند کرد؛ اما دیری نپایید که جانشینان او تحت تأثیر فرهنگ و هنر ایرانی - اسلامی و با راهنمایی و تشویق فرهیختگان ایرانی به هنر و معماری تمایل نشان دادند و به بازسازی ویرانی‌ها، برپا ساختن شهرها و پدید آوردن آثار هنری پرداختند.

ساختن گنبد، طاق‌ها، ایوان و مناره‌های بلند	ایجاد بناهای عظیم
ویژگی‌های معماری این دوران	
تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری	ترکیب آجر و کاشی برای تزیین و زیباسازی بناها

مشاوره:

اینکه هر دوره‌ای تو چه زمینه‌ای شهرت داشته و ویژگی‌هاش چی بودن، جزء تست‌خیزترین و کنکوری‌ترین مطلب کتاب درسی تاریخ توی هر سه پایه محسوب می‌شه.

گروه آموزشی ماز

۷۷- کدام مورد درباره تحولات طریقت صفوی در قرن نهم هجری درست است؟

- ۱) رهبران این طریقت که تا پیش از قرن نهم به فعالیت‌های سیاسی و تلاش برای کسب قدرت مشغول بودند، در این دوره به عزلت‌جویی روی آوردند.
- ۲) به دنبال آشفتنگی و تفرقه زیاد در ایران، این طریقت توانست با فعالیت‌های سیاسی و شکست دادن رقیبان، حکومت جدیدی تأسیس کند.
- ۳) تا قرن دهم، رهبران طریقت صفوی به عزلت‌جویی و دوری از امور دنیوی مشغول بودند تا اینکه به تشیع گرایش یافتند و در جامعه حضور پیدا کردند.
- ۴) تحت تأثیر شرایط فکری و فرهنگی جامعه ایران، نخست به مذهب تشیع گرایش یافت و سپس به جنبش سیاسی و مذهبی تبدیل شد.

(متوسط - خط به خط - ۱۱۱۳)

پاسخ: گزینه ۴

طریقت صفویان در قرن نهم هجری تحت تأثیر شرایط فکری و فرهنگی جامعه ایران، نخست به مذهب تشیع گرایش یافت و سپس به جنبش سیاسی و مذهبی تبدیل شد.

در نظر داشته باشید که حکومت صفوی در قرن دهم هجری قمری تشکیل شد.

- ۱ و ۲ اتفاقاً در قرن نهم فعالیت سیاسی و نظامی خود را آغاز کردند.
- ۳ بار دیگر نکته‌ای که گفتیم را بخوانید.

گروه آموزشی ماز

۷۸- شاه عباس به ترتیب از کدام طریق توانست بر همسایگان خود غلبه کرده و آن‌ها را از خاک ایران بیرون سازد؟

- ۱) صلح با ازبکان ← صلح با عثمانی ← غلبه بر عثمانی و سپس غلبه بر ازبکان
- ۲) صلح با ازبکان ← غلبه بر عثمانی ← جنگ با ازبکان و آزادسازی مناطق اشغالی ایران در خراسان
- ۳) صلح با عثمانی ← غلبه بر ازبکان ← جنگ با عثمانی و آزادسازی مناطق اشغالی ایران در شمال غرب
- ۴) صلح با عثمانی ← صلح با ازبکان ← غلبه بر ازبکان و سپس غلبه بر عثمانی

(متوسط - مفهومی - ۱۱۱۳)

پاسخ: گزینه ۳

شاه عباس به خوبی تشخیص داده بود که درگیری هم‌زمان با مهاجمان ازبک در شرق و ارتش قدرتمند عثمانی در غرب، احتمال موفقیت را کاهش می‌دهد. به همین دلیل با دولت عثمانی صلح کرد و به خراسان لشکر کشید و با وارد آوردن ضربه‌ای سنگین بر ازبکان، آنان را عقب راند. وی سپس برق‌آسا سپاه صفوی را به آذربایجان برد و با حمله‌ای غافلگیرانه، نیروهای عثمانی را شکست داد و مناطق اشغالی شمال غرب ایران را آزاد کرد و علاوه بر آن، عراق و عتبات عالیات را به قلمرو صفوی افزود.

مشاوره:

باز هم یک سؤال علت - معلولی و ترتیبی. حواست باشه دیگه ...

عصر اقتدار و شکوفایی (دوران شاه عباس صفوی):

گروه آموزشی ماز

۷۹- امروزه کشورهای دنیا سعی می‌کنند با چه اقدامی صنایع نو را گسترش دهند؟

- (۱) ایجاد شهرهای صنعتی و هوشمند
 (۲) رقابت در ایجاد صنایع دانش‌بنیان
 (۳) ایجاد پارک‌های علمی و فناوری
 (۴) ساخت آزمایشگاه‌های متعدد تحقیقاتی

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - خط به خط - ۱۱۰۷)

امروزه کشورهای جهان سعی می‌کنند با ایجاد پارک‌های علمی و فناوری صنایع نو را گسترش دهند.

این پارک‌ها معمولاً در نزدیکی قطب‌های صنعتی ایجاد می‌شوند و از تحقیقات دانشگاهی استفاده می‌کنند.

صنایع نو با فناوری پیشرفته:

در سی سال اخیر صنایع نوین یا های‌تک (با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند) که به‌طور عمده با میکروالکترونیک‌ها و ریزپردازنده‌ها سر و کار دارند، در جهان رشد چشم‌گیری داشته‌اند. صنایع الکترونیک شامل رایانه‌ها و تجهیزات آن‌ها، وسایل صوتی و تصویری، تلفن‌های هوشمند همراه، صنایع هوا فضا، لیزر، روبات‌ها و زیست فناوری، انرژی‌های نو، مهندسی پزشکی و به‌طور کلی صنایع دانش‌بنیان، از جمله صنایع های‌تک هستند.

ویژگی‌های مهم صنایع نو:

- (۱) مبتنی بودن بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان و محققان
 (۲) پیشرفت بر مبنای رقابت و نوآوری
 (۳) ملزم بودن به برقراری ارتباط با فناوری‌های روز دنیا و صادر کردن کالاهای تولید شده به سایر کشورها

پارک‌های علم و فناوری:

ایجاد پارک‌های علمی و فناوری موجب گسترش صنایع نو می‌شود. این پارک‌ها معمولاً در نزدیکی قطب‌های صنعتی ایجاد می‌شوند و از تحقیقات دانشگاهی بهره می‌برند. در این مناطق آزمایشگاه‌های تحقیقاتی متعددی وجود دارد که پژوهشگران در آن به ابداع و نوآوری مشغول‌اند. ایران با پیشرفت در صنایع نوین و فناوری، در تلاش برای رفع نیازهای داخلی و نیز تولید و صدور کالاهای صنعتی پیشرفته است.

گروه آموزشی ماز

۸۰- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- الف: از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان کدام کشورها هستند؟
 ب: کشت برنج به چه مواردی وابسته است؟
 ج: کدام یک از انواع کشاورزی به دنبال رشد جمعیت در جهان گسترش یافت؟
 (۱) برزیل و شیلی - آب و هوای گرمسیری و نیمه گرمسیری - تجاری
 (۲) ایالات متحده و زلاندنو - رطوبت هوا و آب فراوان - معیشتی
 (۳) استرالیا و چین - آب و هوای گرمسیری و نیمه گرمسیری - معیشتی
 (۴) زلاندنو و برزیل - رطوبت هوا و آب فراوان - تجاری

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - خط به خط - ۱۱۰۷)

الف: ایالات متحده، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند.
 ب: برنج به دلیل این که به شرایط آب و هوایی گرمسیری و نیمه گرمسیری و رطوبت هوا و آب زیاد وابسته است در نواحی خاصی کشت می‌شود.
 ج: کشاورزی تجاری به دنبال رشد جمعیت در جهان گسترش یافته است و هم در کشورهای پیشرفته و هم در کشورهای کمتر توسعه یافته جهان رواج دارد.

دامداری تجاری:

دامداران با تجهیزات مدرن و روش‌های علمی به نگهداری از دام‌ها و پروراندن آن‌ها جهت تولید گوشت، شیر و سایر لبنیات یا پشم می‌پردازند. این دامداران گاه‌گاه در کنار مزارع بزرگ غله تجاری ایجاد شده و از بقایای محصولات کشاورزی برای تغذیه دام بهره می‌گیرند. مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان: ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل.

انواع نهادهای کشاورزی در جهان:

کشاورزی معیشتی (غیرتجاری)	تولید محصول یا پرورش دام، بیش‌تر در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی میزان اندک تولید و سود اقتصادی
کشاورزی تجاری	تولید محصول کشاورزی یا پرورش دام به منظور فروش در بازارهای داخلی یا صادرات به کشورهای دیگر و با هدف کسب سود. به کارگیری فناوری‌های پیشرفته و ابزارآلاتی مانند تراکتور، کمباین، بذر اصلاح شده و کود شیمیایی نیاز به سرمایه زیاد - تولید بالای محصول گسترش در جهان با رشد جمعیت و رواج در کشورهای پیشرفته و کمتر توسعه یافته.

گروه آموزشی ماز

۸۱- در فعالیت‌های اقتصادی منظور از فعالیت‌های نوع دوم چیست و سیستم کشاورزی تجاری در کدام کشورها گسترش یافته است؟

- ۱) فعالیت‌هایی که به طور مستقیم با منابع طبیعی مرتبط است. - در کشورهای پیشرفته و کمتر توسعه یافته
- ۲) فعالیت‌هایی که به طور مستقیم با منابع طبیعی مرتبط است. - تنها در کشورهای توسعه یافته رواج دارد.
- ۳) فعالیت‌هایی که در آن مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند. - در کشورهای پیشرفته و کمتر توسعه یافته
- ۴) فعالیت‌هایی که در آن مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند. - تنها در کشورهای توسعه یافته رواج دارد.

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - خط به خط - ۱۱۰۷)

فعالیت‌های نوع دوم شامل فعالیت‌هایی است که در آن مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند.

کشاورزی تجاری به دنبال رشد جمعیت در جهان گسترش یافته است و هم در کشورهای پیشرفته و هم در کشورهای کمتر توسعه یافته جهان رواج دارد.

انواع فعالیت‌های اقتصادی:

در گذشته، فعالیت‌های اقتصادی به سه گروه یا سه بخش عمده تقسیم می‌شدند. از دهه ۱۹۸۰ میلادی، یک بخش دیگر به بخش‌های قبلی افزوده شد و فعالیت‌های نوع چهارم نام گرفت. به عبارت دیگر امروزه فعالیت‌ها را به چهار گروه یا بخش تقسیم می‌کنند:

فعالیت‌های نوع اول	به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که با استخراج و به‌دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارند؛ مانند کشاورزی، زراعت، دامپروری، صید ماهی، جنگل‌داری و استخراج معدن.
فعالیت‌های نوع دوم	شامل فعالیت‌هایی است که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند؛ مانند تولید انواع کالاهایی که در زندگی روزانه از آن‌ها استفاده می‌کنیم. (صنعت)
فعالیت‌های نوع سوم	به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرایند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود؛ مانند حمل و نقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی، قضایی، خرید و فروش، تجارت و مانند آن. (خدمات)
فعالیت‌های نوع چهارم	بخشی از فعالیت‌های اقتصادی که فراهم کننده خدمات مربوط به جمع‌آوری و پردازش اطلاعات و فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی (ICT) و پژوهش، تحقیق و توسعه است.

گروه آموزشی ماز

۸۲- پس از کدام واقعه کشورها به دو بلوک غرب و شرق تقسیم شدند و گسترش شرکت‌های چند ملیتی از ویژگی‌های کدام دوره است؟

- ۱) رقابت‌های اتمی - دوران جنگ سرد
- ۲) جنگ جهانی دوم - دوران بعد از پایان جنگ جهانی دوم
- ۳) جنگ جهانی دوم - دوران جنگ سرد
- ۴) رقابت‌های اتمی - دوران بعد از پایان جنگ جهانی دوم

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - خط به خط - ۱۱۰۸)

پس از جنگ جهانی دوم کشورهای جهان به دو بلوک غرب کشورهای سرمایه‌داری (آمریکا و اروپای غربی) و بلوک شرق (کشورهای کمونیستی شوروی سابق، چین و اروپای شرقی) تقسیم شدند.

پس از جنگ جهانی دوم کشورهای سرمایه‌دار و در رأس آن‌ها آمریکا برای بهره‌برداری از سرزمین‌های دیگر وارد مرحله تازه‌ای شدند و از مهم‌ترین ویژگی‌های این دوره گسترش شرکت‌های چندملیتی بود.

گروه آموزشی ماز

۸۳- کدام عبارت بر اساس نظام سرمایه‌داری جهانی، نادرست بیان شده است؟

- ۱) کشور نیکاراگوئه همانند کشور مراکش و برخلاف کشور چین، بیرون نیمه پیرامون قرار گرفته است.
- ۲) کشور سنگاپور برخلاف کشور نامبیا و همانند کشور کره جنوبی، بیرون نیمه پیرامون قرار نگرفته است.
- ۳) کشور کره جنوبی برخلاف کشور نامبیا و همانند کشور سنگاپور، بین مرکز و پیرامون قرار گرفته است.
- ۴) کشور بنگلادش همانند کشور نیکاراگوئه و برخلاف کشور ژاپن، بین مرکز و پیرامون قرار نگرفته است.

کشور ژاپن در مرکز قرار دارد و نیمه پیرامون به حساب نمی‌آید. منظور از مرکز، کانون‌های سلطه اقتصادی بر جهان است. کشورهای توسعه یافته صنعتی که از نظر درآمد و ثروت بالاترین موقعیت را دارند، «مرکز» نامیده می‌شوند. این کشورها مانند یک قطب آهنربا عمل می‌کنند و بخش عمده‌ای از سود و ثروت جهان را دریافت و جذب می‌کنند. آن‌ها حتی به صدور سرمایه، یعنی سرمایه‌گذاری در دیگر نواحی جهان می‌پردازند. از ویژگی‌های کشورهای مرکز، برخورداری از صنایع نو و خدمات پیشرفته، فناوری بالا و نیروی ماهر و متخصص و زیرساخت‌های مناسب برای توسعه اقتصادی مانند حمل و نقل پیشرفته و سطح بالای زندگی و رفاه اجتماعی است.

کشورهای مرکز، مواد خام را با قیمت ارزانتر از کشورهای پیرامون به دست می‌آورند و کالاهای ساخته شده صنعتی را با سود بیش‌تر به آن‌ها می‌فروشند. کشورهای مرکز همچنین از طریق سرمایه‌گذاری یا شرکت‌های چند ملیتی از نیروی کار ارزان قیمت کشورهای پیرامون استفاده می‌کنند. کشورهای آمریکای شمالی، اروپای غربی، ژاپن و استرالیا جزو کشورهای مرکز هستند.

بر اساس نظریه مرکز - پیرامون، می‌توان کشورهای جهان را در سه گروه جای داد:

جایگاه اقتصادی	توضیحات	مثال
مرکز	این کشورها کانون سلطه اقتصادی بر جهان هستند. آن‌ها بخش عمده‌ای از سود و ثروت جهان را دریافت و جذب می‌کنند و حتی به صدور سرمایه (سرمایه‌گذاری) در دیگر نواحی جهان می‌پردازند.	آمریکای شمالی، اروپای غربی، ژاپن و استرالیا
نیمه‌پیرامون	این کشورها از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون قوی‌ترند، اما هنوز از نظر قدرت اقتصادی به کشورهای مرکز نرسیده‌اند. آن‌ها بین کشورهای مرکز و پیرامون، نقش واسطه را بازی می‌کنند و ساختار اقتصادی و اجتماعی آن‌ها دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است.	کره جنوبی، سنگاپور
پیرامون	این کشورها عمدتاً تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه و خام هستند و از نظر توسعه صنعتی و فناوری‌های نوین در سطح پایینی قرار دارند. آن‌ها به واردات کالاهای صنعتی از مرکز وابسته‌اند و بازار خوبی برای تولیدات آن‌ها به شمار می‌روند و از این‌رو، سود هنگفتی را نصیب کشورهای مرکز می‌کنند.	افغانستان، بنگلادش، مراکش، نامیبیا، پرو و نیکاراگوئه

گروه آموزشی ماز

۸۴- کدام گزینه در خصوص ارتباط بین شرکت‌های چند ملیتی و پلانتیشن‌ها، به درستی بیان شده است؟

- ۱) دفتر مرکزی این شرکت‌ها در خارج از مرزهای کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارند و در آنجا فعالیت می‌کنند.
- ۲) کارخانه‌های مونتاژ این شرکت‌ها در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان کالاها را به کشور مبدأ ارسال کرد.
- ۳) شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ محصولات پلانتیشن و دفتر مرکزی این شرکت‌ها عمدتاً در یک مکان، استقرار ندارند.
- ۴) این شرکت‌ها مزارع وسیعی از یک محصول استوایی مانند قهوه را در کشورهای نواحی جنب حاره‌ای احداث کرده‌اند.

امروزه صاحبان اغلب مزارع تک محصولی تخصصی یا پلانتیشن‌ها شرکت‌های بزرگ به ویژه شرکت‌های چند ملیتی هستند؛ زیرا این‌گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند. شرکت‌های چند ملیتی شرکت‌هایی هستند که معمولاً بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد و شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ آن‌ها در سایر نواحی ایجاد شده‌اند. این شرکت‌ها در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می‌کنند. شرکت‌های چند ملیتی که عمدتاً آمریکایی و اروپایی هستند، با احداث این مزارع در کشورهای نواحی استوایی سرمایه‌گذاری می‌کنند و از نیروی کار ارزان قیمت آن‌ها در مزارع خود بهره می‌برند. برخی از این شرکت‌ها سالیانه میلیاردها دلار از تولید و صدور این محصولات، سود به دست می‌آورند.

گروه آموزشی ماز

۸۵- هدف از ایجاد سازمان اوپک توسط برخی کشورهای متحد چیست و اقتصاد این کشورها مبتنی بر کدام مورد است؟

- ۱) بهبود شرایط توسعه اقتصادی پایدار کشورهای عضو - تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی
- ۲) جلوگیری از آسیب پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی - تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی
- ۳) بهبود شرایط توسعه اقتصادی پایدار کشورهای عضو - تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته
- ۴) جلوگیری از آسیب پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار - تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته

در بین کشورهای صادر کننده مواد خام و منابع انرژی، برخی کشورهای صادر کننده نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان «اوپک» را به وجود آورده‌اند. اقتصاد این کشورها مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است.

انواع نهایی از نظر مبادلات تجاری جهانی:

نواحی از نظر نوع غالب مبادلات اقتصادی به دو گروه اصلی تقسیم می‌شوند:

کشورهای گروه اول	اقتصاد مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی اقتصاد آسیب‌پذیر در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی ضعف حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی و گسترش واردات
کشورهای گروه دوم	اقتصاد مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی به همراه فناوری‌های پیشرفته و نوین

برخی کشورهای صادر کننده نفت و گاز (کشورهای گروه اول) برای دفاع از منافع خود و عدم آسیب‌پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان «اوپک» را ایجاد کردند.

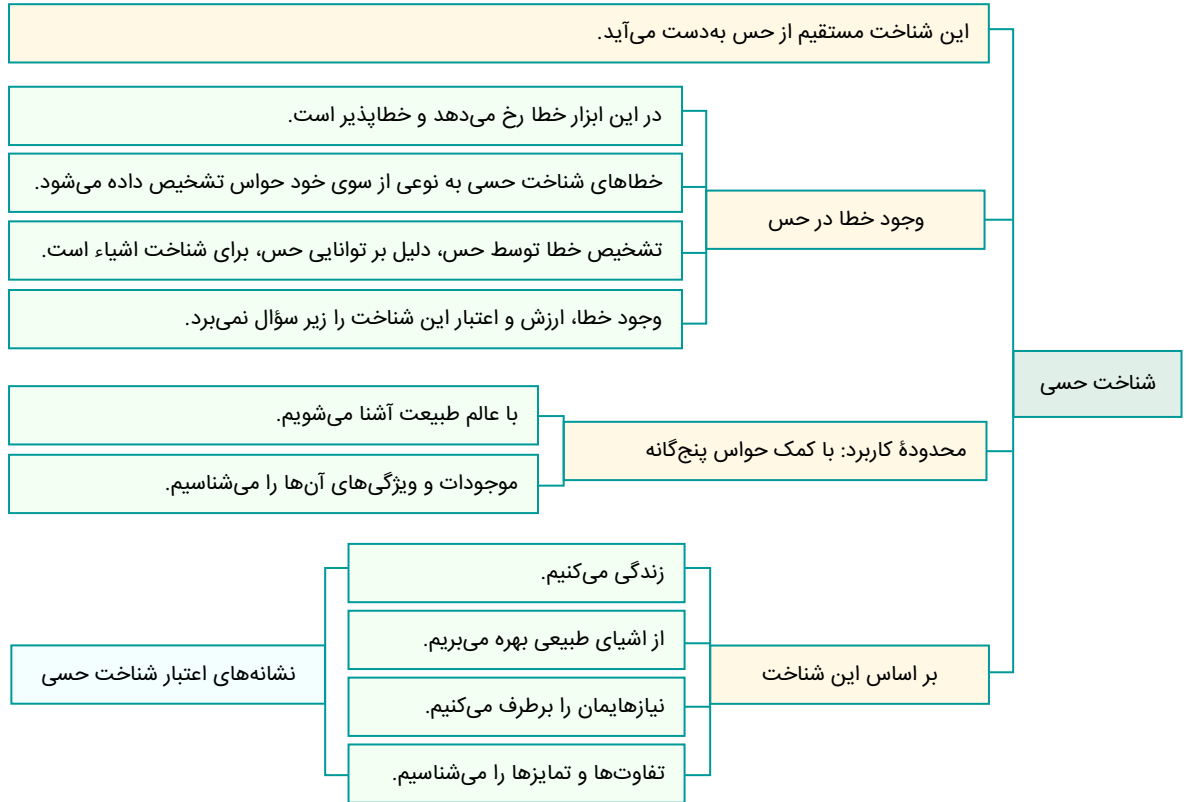

گروه آموزشی ماز

۸۶- با توجه به وجود خطا در شناخت حسی، کدام مورد نادرست است؟

- ۱) آگاه شدن انسان از خطای خود، از مواردی است که حاکی از امکان شناخت می‌باشد.
- ۲) خطاهای مکرر در شناخت حسی، منجر به سلب اعتماد ما از این نوع شناخت می‌شود.
- ۳) انسان با استفاده از شناخت حاصل شده توسط حواس، از جهان طبیعت استفاده می‌کند.
- ۴) حواس انسان، خودش توانایی تشخیص خطاهای حاصل شده در شناخت حسی را دارد.

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - خط به خط - ۱۱۰۷)

پاسخ تشریحی:

گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) انسان با استفاده از حواس خود، می‌تواند خطاهای حاصل شده در شناخت حسی را تشخیص دهد و این موضوع، حاکی از آن است که آدمی، توانایی رسیدن به شناختی صحیح و مطابق واقع را دارد که با استفاده از آن، بفهمد که شناخت قبلی‌اش، نادرست بوده است.

مثال: انسان در یک بیابان، چشمه‌ای مشاهده می‌کند؛ اما وقتی جلوتر می‌رود؛ با چشمانش می‌فهمد که خطای دید داشته و سراب دیده است.

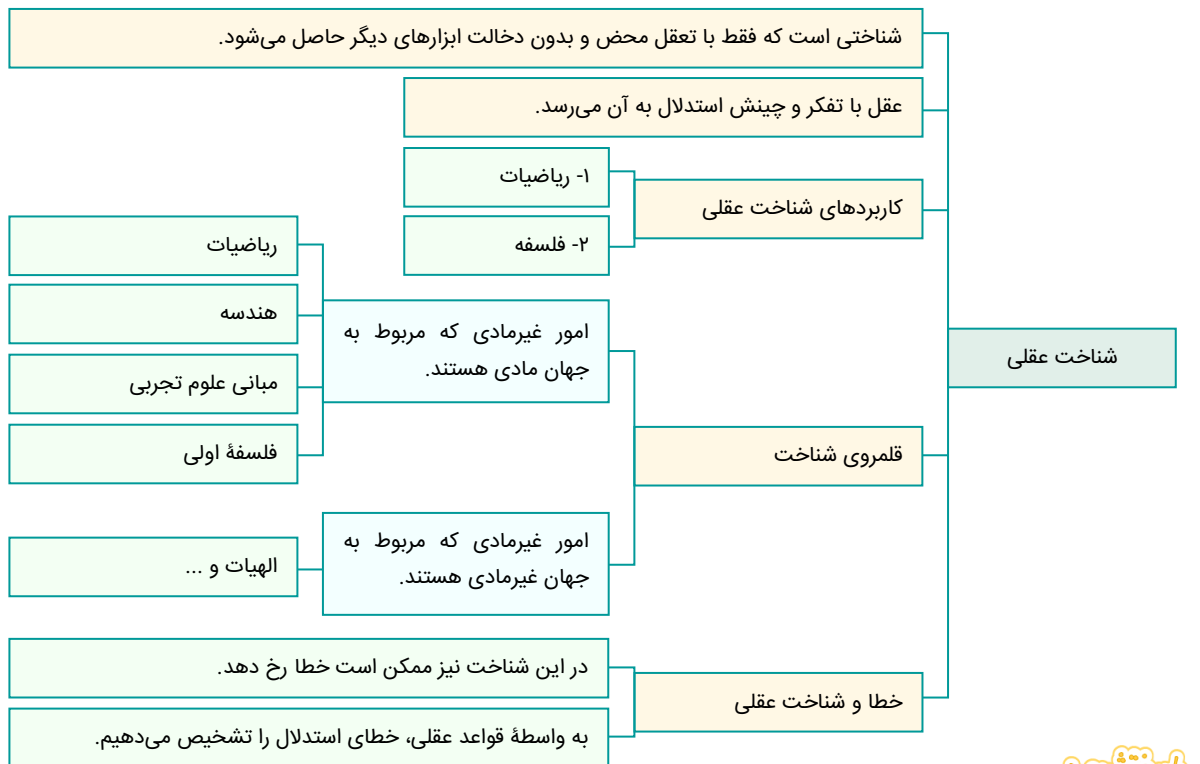
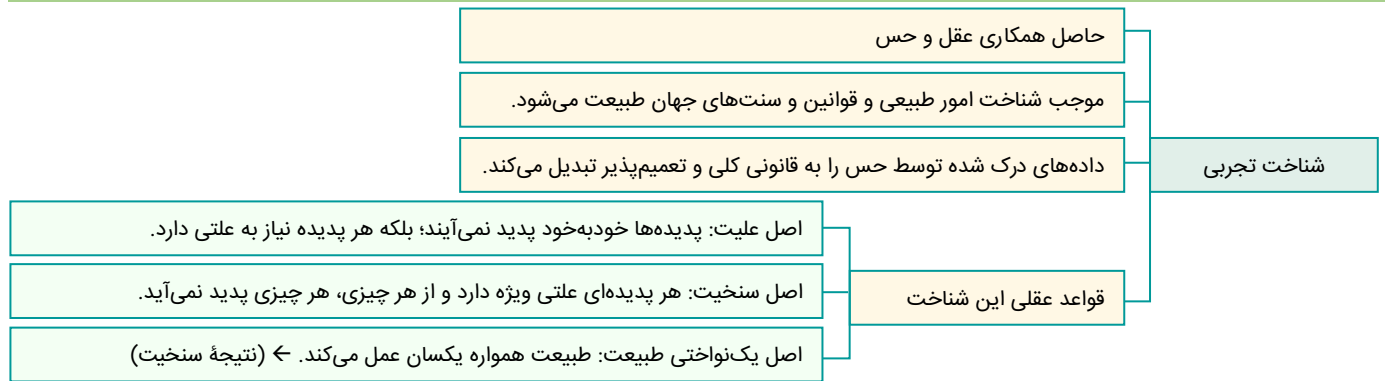
۳) انسان از طریق حواس خود (مثلاً بینایی یا لامسه) از جهان طبیعت و اشیای طبیعی استفاده می‌کند.

گروه آموزشی ماز

۸۷- وجه تمایز میان شناخت عقلی و تجربی در کدام گزینه به صورت دقیق‌تر بیان شده است؟

- ۱) استفاده از نیروی عقل
- ۲) استفاده از قواعد اولیه تعقل
- ۳) استفاده از استدلال عقلی محض
- ۴) استفاده از تحلیل‌های عقلانی

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - ترکیبی - ۱۱۰۷)

پاسخ تشریحی:

در شناخت عقلی، عقل صرفاً با تفکر و چینش استدلال به حقایق دست پیدا می‌کند و از یافته‌های تجربی، استفاده نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- در هر دو شناخت تجربی و عقلی، از نیروی عقل استفاده می‌شود.
- در شناخت تجربی و عقلی، از قواعد اولیه تعقل مانند «یکسان عمل کردن طبیعت» استفاده می‌شود.
- در شناخت تجربی نیز تحلیل عقلانی وجود دارد.

مثال: عقل با کنار هم گذاشتن چند پدیده متوالی و تحلیل آن‌ها، به رابطه علیت میان آن‌ها پی می‌برد که این، نوعی شناخت تجربی است.

گروه آموزشی ماز

۸۸- در کدام گزینه به درستی به تفاوت «وحی و شهود» اشاره شده است؟

- در شهود عرفانی با شهود قلب عارف مواجه هستیم، ولی در شهود وحیانی، مشاهده قلبی وجود ندارد.
- وحی به صورت با واسطه و توسط ملک وحی صورت می‌گیرد؛ ولی شهود بدون واسطه و حائل است.
- بهره بردن از شهود وحیانی که یک ابزار شناختی مستقل است، فقط مختص پیامبران است.
- در شهود وحیانی هیچ نوع دخل و تصرفی در انتقال مشهودات صورت نمی‌گیرد.

(متوسط - ترکیبی - ۱۱۰۷)

پاسخ: گزینه ۴

شهود	وحی
شهود عارفانه و مشاهده قلبی خود عارف است.	از جانب خدا بر پیامبر نازل شده است.
مخصوص سالک و عارف است که سیر و سلوک نفس را طی کرده است.	مخصوص پیامبران و برگزیدگان الهی است.
ممکن است مورد دخل و تصرف قرار بگیرد.	پیامبر در آن دخل و تصرفی ندارد.
ممکن است عارف در شهود خود یا بیان شهود خود دچار خطا باشد.	امکان اشتباه در آن وجود ندارد.
شهود لزوماً چنین هدفی ندارد.	هدف وحی، هدایت مردم است.

پاسخ تشریحی:

در شهود وحیانی خداوند حقایق و معانی کلمات و عبارات خود را بر قلب پیامبر نازل می‌کند و پیامبر آن معنی و کلمات و عبارات را دریافت می‌کند و بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی آنان را انتقال می‌دهد و باید بدانیم که هیچ‌گونه دخل و تصرفی از سوی پیامبر در آن صورت نمی‌گیرد، ولی در شهود عارفانه ممکن است در انتقال شهود به مردم، دخل و تصرف صورت بگیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ شهود وحیانی هم مشاهده قلبی است ولی اختیار آن با شهود کننده نمی‌باشد؛ بلکه از سوی خداوند است.
- ۲ شهود و وحی، هر دو به صورت بی‌واسطه هستند

دام تستی: ملک وحی واسطه شهود نیست؛ بلکه آورنده خود معانی و عباراتی است که باید شهود شود.

۳ وحی مخصوص پیامبران است؛ اما یک ابزار مستقل نیست و زیرمجموعه شهود است.

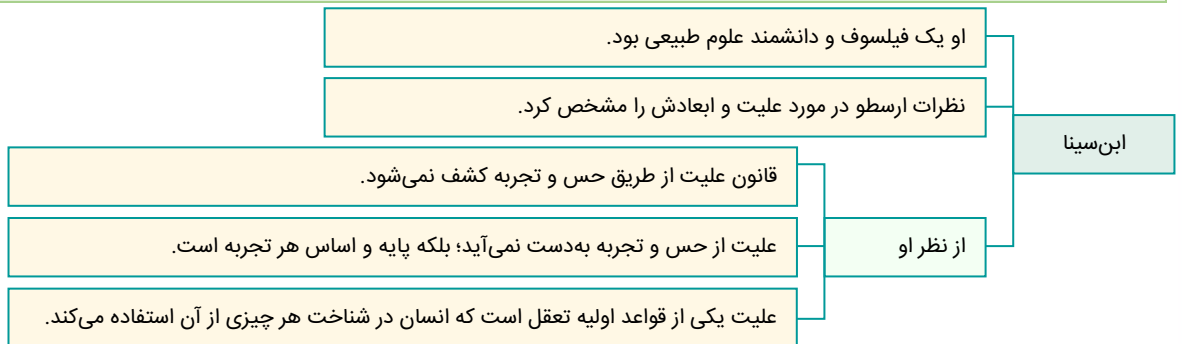
گروه آموزشی ماز

۸۹- در رابطه با شناخت قانون علیت از نظر ابن‌سینا، کدام مورد درست است؟

- ۱) تنها در مورد امور حسی صادق است.
- ۲) بدون هیچ‌گونه واسطه‌ای درک می‌شود.
- ۳) نتیجه تعقل محض است.
- ۴) حاصل تجربه و آزمایش علمی است.

(متوسط - مفهومی - ۱۱۰۷)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی:

ابن‌سینا عقیده دارد که قانون علیت از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید؛ بنابراین شناخت آن در نتیجه تعقل محض است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ قانون علیت، در امور حسی و غیرحسی صادق است.

مثال برای امور غیرحسی: می‌توانیم بگوییم که علت کسب معرفت، توانایی اندیشیدن در انسان است.

۲ قانون علیت، به واسطه عقل درک می‌شود.

۴ قانون علیت، حاصل تجربه و آزمایش نیست.

نکته: مصادیق اصل علیت، تجربی و خود اصل علیت، غیرتجربی است.

گروه آموزشی ماز

۹۰- اگر کسب معرفت را صرفاً از طریق حواس ممکن بدانیم؛ کدام نتیجه حاصل می‌شود؟

- ۱) می‌توان اذعان داشت افرادی که حواس قوی‌تری دارند، بدون خطا فکر می‌کنند.
- ۲) توانایی تشخیص تفاوت‌ها و تمایزها میان موجودات طبیعی از انسان سلب می‌شود.
- ۳) می‌توان گفت هر نوع داوری میان حق و باطل در قوانین کلی و ثابت هستی غیرممکن خواهد بود.
- ۴) انسان، توانایی درک هیچ‌یک از ویژگی‌های موجودات و اشیاء موجودات در طبیعت را نخواهد داشت.

پاسخ: گزینه ۳ (دشوار - مفهومی - ۱۱۰۷)

ویژگی‌های حواس:	صرفاً به امور مادی تعلق دارند.
	توانایی تحلیل داده‌های مختلف و داوری میان آن‌ها را ندارند.
	توانایی تشخیص امور جزئی را دارند و نمی‌توانند به قوانین کلی دست پیدا کنند.
	توانایی تشخیص تمایزها و تفاوت‌های میان اشیاء را دارند.

پاسخ تشریحی:

اگر شناسایی مساوی با ادراک حسی باشد؛ در این صورت تنها با حواس خود، می‌توانیم امور جزئی را بشناسیم و قدرت هر نوع تحلیل در زمینه قوانین کلی و ثابت جهان هستی از انسان سلب می‌شود. برای مثال، داوری درباره اینکه «آیا طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند؟» غیرممکن خواهد بود؛ زیرا این قبیل گزاره‌های کلی و ثابت، تنها از طریق تحلیل عقلانی، قابل درک و داوری هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ حواس، ذاتاً خطاپذیر است؛ پس امکان ندارد که تنها راه کسب شناخت را حواس بدانیم و ادعا کنیم که بدون خطا فکر می‌کنیم.
- ۲ حواس آدمی، توانایی تشخیص تفاوت‌ها و تمایزها را دارند؛ پس این توانایی از انسان سلب نمی‌شود.

مثال: اگر کسی حواس را تنها راه معتبر کسب شناخت بداند؛ باز هم می‌تواند تفاوت میان «اسب و شیر» را درک کند.

۴ انسان با استفاده از حواس خود، توانایی درک ویژگی‌های مادی موجودات و اشیاء جهان را دارد.

مثال: اگر کسی حواس را تنها راه معتبر کسب شناخت بداند؛ باز هم می‌تواند ویژگی‌هایی مانند گرما، سرما و سایر ویژگی‌های مادی را درک کند.

گروه آموزشی ماز

۹۱- با توجه به نظریه پروتاگوراس و مقایسه آن با نظر گرگیاس در رابطه با «حقیقت» کدام موضوع درست است؟

- ۱) هر دو متفکر، به صورت کلی رسیدن انسان به حقیقت را انکار می‌کنند.
- ۲) هر دو درباره حقیقت سخن می‌گویند اما به نتایج متفاوتی دست پیدا می‌کنند.
- ۳) دیدگاه هر دو بر پایه مغالطه و سفسطه بنا شده و از لحاظ موضوع و محتوا متفاوت است.
- ۴) دیدگاه این دو متفکر، از لحاظ موضوع سخن و نتایج به دست آمده از آن، هیچ شباهتی با یکدیگر ندارد.

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - ترکیبی - ۱۱۰۸)

دیدگاه معرفت‌شناسی فیلسوفان یونان باستان	اغلب فیلسوفان پیش از سقراط ← برتری و مهم بودن حس نسبت به سایر ابزارها
	پارمنیدس ← عدم اعتبار حس و معتبر بودن عقل
	افلاطون و ارسطو و هراکلیتوس ← اعتبار توأمان حس و عقل
	پروتاگوراس ← نسبی بودن شناخت
	گرگیاس ← انکار شناخت به صورت کلی

پاسخ تشریحی:

موضوع هر دو نظریه همان‌طور که در عبارت مشخص شده «حقیقت» است، اما نتایج آن‌ها متفاوت است؛ زیرا پروتاگوراس عقیده داشت که هرکس هرچه نداشت حقیقت است، ولی گرگیاس وجود حقیقت را انکار می‌کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) گرگیاس، توانایی رسیدن انسان به حقیقت را انکار می‌کند؛ اما پروتاگوراس به کسب حقیقت نسبی معتقد است؛ یعنی می‌گوید: انسان توانایی رسیدن به حقیقت را دارد؛ اما این حقیقت جنبه شخصی دارد و قابل تعمیم به دیگران نیست.
- ۳) اولاً نمی‌توان لزوماً سخن پروتاگوراس را مغالطه دانست. ثانیاً، موضوع دیدگاه هردو، «شناخت» است؛ اما محتوای دیدگاه‌شان تفاوت دارد.
- ۴) موضوع دیدگاه این دو متفکر، با یکدیگر شباهت دارد؛ زیرا هردو درباره «شناخت» صحبت می‌کنند.

گروه آموزشی ماز

۹۲- وجه افتراق نظرات سهروردی و ابن‌سینا در کدام گزینه بیان شده است؟

- ۱) سهروردی شهود را به‌عنوان ابزار برای کسب معرفت معتبر و ابن‌سینا آن را نامعتبر می‌دانست.
- ۲) هردو به شهود عقیده داشتند، اما یکی آن را وارد فلسفه کرد و دیگری آن را در دانش فلسفه به کار نبرد.
- ۳) ابن‌سینا از شهود و عرفان حرفی نمی‌زد، اما سهروردی در فلسفه‌اش شهود و فلسفه را با یکدیگر ترکیب کرد.
- ۴) ابن‌سینا در فلسفه خود صرفاً از استدلال استفاده می‌کرد؛ درحالی‌که سهروردی شهود را جایگزین استدلال کرد.

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - ترکیبی - ۱۱۰۸)

پاسخ تشریحی:

در فلسفه ابن‌سینا شهود وارد مباحث فلسفی و تبیین فلسفی نمی‌شود و ابن‌سینا آن را وارد فلسفه‌اش نمی‌کند، اما شیخ اشراق یا سهروردی، شهود را وارد فلسفه کرد و آنچه را شهود کرده بود؛ تبیین استدلالی کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هردو شهود را معتبر می‌دانستند.

۳) ابن‌سینا درباره شهود در یکی از کتاب‌های خود، حرف زده بود.

۴) **دام تستی:** ابن‌سینا درباره «ارتباط فلسفه و شهود» حرف نزده بود؛ اما درباره «شهود» در یکی از کتاب‌هایش حرف زده بود.

سهروردی، شهود را جایگزین استدلال نکرد؛ بلکه به‌صورت توأمان از شهود و استدلال عقلی استفاده کرد.

گروه آموزشی ماز

۹۳- در کدام گزینه به دیدگاه خاص نسبی‌گرایان در میان فیلسوفان اروپایی اشاره شده است؟

- ۱) استدلال عقلی محض فاقد اعتبار است.
- ۲) قواعد عقلانی و غیرتجربی ما را به شناخت نمی‌رسانند.
- ۳) افراد به معرفت‌های متفاوتی در باورهای مفید دست می‌یابند.
- ۴) هر فرد با توجه به ویژگی‌های خود، به شناختی متفاوت دست پیدا می‌کند.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۸)

عقاید نسبی‌گرایان

شناخت هرکس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد و الزامی نیست که برای فرد دیگر معتبر باشد.

امکان ندارد که انسان بتواند درباره یک چیز به معرفت یکسان برسد و دیدگاه انسان‌ها درباره پدیده‌ها حتماً متفاوت است.

اگر شناخت آدمیان از یک چیز یکسان باشد، این شناخت به صورت اتفاقی بوده و در نوبت‌های بعدی، احتمالاً تغییر می‌کند.

پاسخ تشریحی:

آنچه موجب می‌شود تا برخی فیلسوفان نسبی‌گرا باشند؛ ناشی از این است که پذیرفته‌اند حتی شناخت تجربی که قرار است امری کلی و مطلق باشد، با توجه به ویژگی‌های افراد، میان آن‌ها متفاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۲ تجربه‌گرایان نیز، به عدم اعتبار شناخت عقلی محض و قواعد عقلانی معتقد بودند.
- ۳ این عبارت مربوط به پراگماتیسم‌ها است.

گروه آموزشی ماز

۹۴- در کدام گزینه «من» مربوط به حقیقت انسان می‌شود؟

- ۱) من حافظه ضعیفی دارم.
- ۲) من به مدرسه رفته بودم.
- ۳) من می‌توانم استدلال کنم.
- ۴) من سرماخوردگی گرفتم.

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - مفهومی - ۱۱۰۹)

معانی مختلف «خودشناسی»

۱- گاه شناخت هرکس از خود و ویژگی‌ها و خصلت فرد است ← مانند اینکه شخص می‌گوید من مهربانم

۲- گاه مقصود از خود همان حقیقت انسان است ← مربوط به نفس و حقیقت برتر انسان است

جرقه ذهنی: به دنبال گزینه‌ای بگردید که مربوط به «نفس» باشد.

پاسخ تشریحی:

توانایی استدلال‌آوری مربوط به نفس است؛ نه بدن.

خارج از کتاب؛ اما مرتبط با بحث

چرا قابلیت استدلال‌آوری، مربوط به جسم نیست؟

زیرا اگر جسم، توانایی استدلال‌آوری داشت؛ پس باید هر آنچه که از جنس بدن است؛ توانایی استدلال‌آوری داشته باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ حافظه مربوط به «مغز» است؛ نه نفس انسان.
- ۲ در این عبارت، منظور از «من»، جسم مادی است.
- ۴ جسم مادی است که بیمار می‌شود؛ نه نفس انسان.

گروه آموزشی ماز

۹۵- دیدگاه افلاطون درباره حقیقت انسان چیست؟

- ۱) انسان دارای حقیقت واحدی است که محدودیتی ندارد.
- ۲) نفس، ساحت مجرد از ماده انسان است که غیرجاوید می‌باشد.
- ۳) نفس حقیقتی برتر است که مساوی با انسان است.
- ۴) نفس، ساحت عقلانی انسان است که فناپذیر می‌باشد.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - خط به خط - ۱۱۰۹)

نفس از نظر افلاطون

حقیقت برتر انسان می‌باشد که قابل‌رؤیت نیست و امری معقول و فناپذیر و جاوید است.

بالارزش‌ترین دارایی انسان است؛ پس وظیفه اصلی هر انسانی، مراقبت از آن است.

تنها موجودی که به‌طور خاص، دارای عقل و خرد است؛ نفس است.

جزء عقلانی است که انسان را از سایر حیوانات متمایز می‌کند.

پاسخ تشریحی:

افلاطون می گوید: «نفس جز عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می کند و غیرفانی و جاوید است»

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱- نفس محدودیت دارد؛ اما محدودیت های بدنی را ندارد.
- ۲- از نظر افلاطون، نفس امری جاوید است نه غیر جاوید.
- ۳- از نظر افلاطون، انسان متشکل از بدن و نفس است؛ پس نمی توان گفت انسان مساوی با نفس است.

گروه آموزشی ماز

۹۶- کدام عبارت با دیدگاه ارسطو درباره انسان سازگار نیست؟

- ۱) انسان به تدریج اموری مانند احساس، تنفر، محبت و... را در نفس خود کسب می کند.
- ۲) انسان در برخی ویژگی های مادی با سایر حیوانات و موجودات طبیعی، شباهت دارد.
- ۳) داشتن حیات که عامل تمایز انسان از سایر حیوانات می باشد، مربوط به نفس است.
- ۴) مقصود اصلی ارسطو از نطق، سامان بخشیدن به استدلال و اندیشه آدمی است.

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۹)

دیدگاه انسان شناسی ارسطو:

- ۱- قابلیت حیات مربوط به نفس است و بدن بدون نفس مرده است.
- ۲- مسیر تکامل انسان تدریجی است و در ابتدا حالت بالقوه دارد.
- ۳- مقصود از نطق سخن گفتن (معنای اولیه) و استدلال کردن (معنای ثانویه) است.

پاسخ تشریحی:

از نظر ارسطو آنچه که عامل تمایز انسان از سایر حیوانات است؛ قوه ناطقه و قدرت تفکر است؛ نه حیات.

دام تستی: به فاعل جمله در گزینه ۲ دقت کنید؛ جمله درباره «نفس» نیست؛ بلکه درباره «حیات» است.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱- مسیر تکامل و فعلیت رسیدن انسان به تدریج است که اموری مانند عشق، محبت و... را کسب می کند.
- ۲- انسان نوعی حیوان است، پس برخی ویژگی های مشترک دارند. (مانند قابلیت حرکت)
- ۴- ارسطو از نطق دو منظور دارد که معنای ظاهری آن، «سخن گفتن» و معنای اصلی آن «استدلال و اندیشه» است.

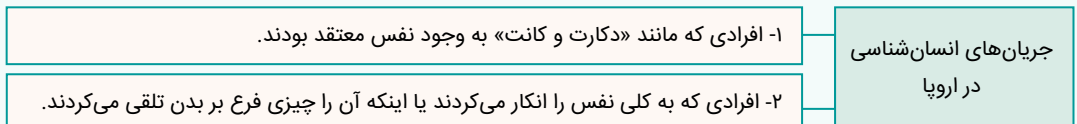
گروه آموزشی ماز

۹۷- کدام گزینه درباره انسان شناسی عقل گرایان اروپا درست است؟

- ۱) از نظر دکارت، روح از هر قانونی آزاد است.
- ۲) کانت با استدلالی متفاوت از دکارت به اثبات نفس پرداخت.
- ۳) از نظر دکارت، مرکز اندیشه های ما بدن است.
- ۴) از نظر کانت، نفس غیرمادی مشروط به وجدان اخلاقی است.

پاسخ: گزینه ۲ (آسان - ترکیبی - ۱۱۰۹)

فیلسوفان دوره جدید اروپا از حیث معرفت شناسی به دو قسم «تجربه گرایان» و «عقل گرایان» تقسیم شدند و در انسان شناسی دو تلقی از انسان برداشت شد

نکته: دیدگاه معرفت شناسی اروپایی ها بر انسان شناسی آن ها تأثیرگذار بود؛ پس تجربه گرایی مانند توماس هابز، نفس غیرمادی انسان را نپذیرفتند.

پاسخ تشریحی:

استدلال کانت و دکارت در اثبات وجود نفس، متفاوت بود.

نکته: نتیجه استدلال کانت و دکارت، یکسان و مقدمات و محتوای استدلال آن ها، متفاوت بود.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱- از نظر دکارت، نفس از قوانین فیزیکی آزاد است؛ نه هر قانونی.

۳ از نظر دکارت، مرکز اندیشه‌های انسان «نفس» است؛ نه بدن.

۴ این عبارت، برعکس ذکر شده است. در واقع وجدان اخلاقی، مشروط به اراده و اختیار و سپس مشروط به نفس غیرمادی است.

گروه آموزشی ماز

۹۸- با توجه به گزاره زیر، کدام گزینه منطبق با دیدگاه ماتریالیست‌ها است؟

«محمد فردی انسان دوست است، او در زمین لرزه ۱۳۹۷ سرپل ذهاب کمک‌های مردمی فراوانی کرده است.»

۱) انسان دارای فضائل اخلاقی است که ارزش ویژه و حقیقی دارند.

۲) به دلیل زندگی جمعی، انسان مجبور به رعایت برخی فضائل است.

۳) در اخلاقی بودن یک کنش، امر بیرونی نمی‌تواند تأثیر بگذارد.

۴) انسان برای اطاعت از وجدان خویش دست به عمل اخلاقی می‌زند.

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۹)

همه حیوانات از جمله انسان تک ساحتی هستند.	انسان از نظر ماتریالیست‌ها
ذهن و روان چیزی جز سلسله اعصاب و مغز نیست.	
انسان یک ماشین پیچیده است.	
انسان تفاوت واقعی با سایر حیوانات ندارد، لذا ارزش ویژه‌ای هم ندارد.	
فضیلت‌گرایی به خاطر زیست اجتماعی است.	

پاسخ تشریحی:

ماتریالیست‌ها معتقدند فضیلت‌گرایی در روح انسان وجود ندارد بلکه این زیست اجتماعی است که انسان را وادار به ابداع و رعایت اصول اخلاقی می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ماتریالیست‌ها معتقدند انسان تفاوتی با سایر حیوانات ندارد؛ لذا ارزش ویژه‌ای هم ندارد.

۳) بر اساس دیدگاه ماتریالیست‌ها، در اخلاقی بودن یک کنش، امر بیرونی یعنی جامعه تأثیر می‌گذارد و زیست اجتماعی باعث ابداع اصول اخلاقی می‌شود.

۴) این گزاره منطبق با دیدگاه کانت درباره اصول اخلاقی است.

گروه آموزشی ماز

۹۹- کدام گزینه می‌تواند منطبق با دیدگاه داروینیست‌ها باشد؟

۱) انسان در شرایط زیستی، می‌تواند دارای ارزش‌های خاصی باشد.

۲) تکامل تدریجی در انسان، مربوط به ساحت غیرمادی آدمی می‌باشد.

۳) انسان، حیوانی راست‌قامت است که فاقد پیچیدگی‌های خاصی است.

۴) انسان دارای ارزش ویژه‌ای نیست و تفاوت خاصی با سایر حیوانات ندارد.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۹)

دیدگاه انسان‌شناسی داروینیست‌ها

۱ - داروینیست‌ها، فیلسوفانی بودند که از نظریه داروین نتایج فلسفی گرفتند.

۲ - انسان چیزی جز حیوان راست‌قامت نیست.

۳ - انسان تفاوت حقیقی با سایر حیوانات ندارد.

۴ - تفاوت انسان با حیوانات دیگر در پیچیده‌تر بودن است.

نکته: نظریه داروین با داروینیست‌ها از دو جهت متفاوت است:

۱ نظریه داروین بحث زیست‌شناسانه است، اما داروینیست‌ها فیلسوف هستند و بحث شان فلسفی است.

۲ داروینیست‌ها لزوماً منکر روح هستند، اما خود نظریه داروین می‌تواند هم با موافقان و هم مخالفان روح سازگار باشد.

پاسخ تشریحی:

داروینیست‌ها معتقدند انسان با سایر حیوانات تفاوت واقعی ندارد؛ بلکه تفاوت انسان با سایر حیوانات، در پیچیده‌تر بودن است.

نکته: توجه کنید انسان با سایر حیوانات تفاوت دارد؛ اما این تفاوت واقعی و حقیقی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ از نظر داروینست‌ها انسان در هیچ شرایطی، تفاوت واقعی و ارزش ویژه‌ای نسبت به سایر حیوانات ندارد.
- ۲ تکامل انسان از نظر داروینست‌ها، مربوط به جسم مادی بوده است.
- ۳ از نظر داروینست‌ها، انسان دارای پیچیدگی‌های بیشتری از سایر حیوانات است.

گروه آموزشی ماز

۱۰۰- کدام گزینه می‌تواند اشتراک دکارت با ماتریالیست‌ها درباره انسان باشد؟

- ۱) نیازهای اصلی انسان، نیازهای مادی است.
- ۲) نفس از لوازم و آثار بدن است.
- ۳) بدن ماشینی پیچیده است که خودکار فعالیت می‌کند.
- ۴) روح و بدن کاملاً از یکدیگر مجزا هستند.

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - مفهومی - ۱۱۰۹)

شباهت دکارت و ماتریالیست‌ها:

هر دو به نحوی بدن را ماشینی پیچیده می‌دانستند.

تفاوت دکارت و ماتریالیست‌ها:

دکارت بدن را حقیقت انسان نمی‌دانست؛ اما ماتریالیست‌ها همان ماشین پیچیده را حقیقت انسان می‌دانستند.

تفاوت دکارت و افلاطون:

افلاطون، نفس را بخشی از انسان می‌داند؛ اما دکارت نفس را مساوی با انسان می‌داند.

تفاوت دکارت و کانت:

تفاوت این دو در نوع استدلال است؛ اما نتیجه آن‌ها یکسان است.

پاسخ تشریحی:

دکارت و ماتریالیست‌ها هر دو بدن را ماشینی پیچیده تلقی می‌کردند؛ با این تفاوت که دکارت، بدن را حقیقت انسان نمی‌داند؛ اما ماتریالیست‌ها، بدن را حقیقت انسان می‌دانند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ تنها مورد تأیید ماتریالیست‌هاست.
- ۲ تنها مورد تأیید برخی از ماتریالیست‌هاست.
- ۴ تنها مورد تأیید دکارت است.

گروه آموزشی ماز

۵ راهکار برای کاهش استرس و اضطراب در زمان جمع‌بندی کنکور

با نزدیک شدن به زمان کنکور استرس و اضطراب دانش‌آموزان زیاد می‌شود، به صورت کلی این استرس طبیعی است. زحمت‌های چند سال شما قرار است در یک آزمون خلاصه شود و نمی‌توان گفت که این استرس طبیعی نیست. فقط باید مراقب باشید که این استرس نزدیک زمان کنکور مانع جمع‌بندی و تست‌زنی و کاهش ساعت مطالعه شما نشود.

علائم اضطراب:

یک سری علائم مربوط به شرایط بدنی ما می‌شود. مانند: سرگیجه، مشکل در خوابیدن و بیدار شدن، ناخن جویدن، درد معده، سردرد و...
یک سری علائم مربوط به روحیه می‌شود. مانند: بی‌حوصلگی، تنبلی کردن و عدم اجرای برنامه، احساس خستگی و خواب‌آلودگی و...

علل استرس و اضطراب در ایام جمع‌بندی:

۱. عدم آمادگی کامل برای کنکور
  ۲. فراموشی مطالب
  ۳. نداشتن یک برنامه‌ریزی دقیق برای جمع‌بندی دروس
  ۴. توقع گرفتن یک نتیجه خوب و دل‌خواه
  ۵. تحت فشار خانواده و مسائل مربوط به خانواده
  ۶. تعداد سوالات غلط و نزده زیاد
- ...

چگونه استرس خودمان را کاهش دهیم؟

۱. محیط مطالعه خود را سر و سامانی دهید!

گاهی اوقات دانش‌آموزان به محیط مطالعه‌شان توجهی ندارند و از تاثیرات آن بی‌خبرند. مکانی را که شما برای مطالعه در نظر می‌گیرید باید ساده و مرتب باشد. زمانی که جلوی دیدتان شلوغ باشد تمرکزتان روی مطالعه کاهش پیدا می‌کند و در نهایت سرعت مطالعه‌تان کاهش پیدا می‌کند.

۲. یک برنامه دقیق داشته باشید.

برای خودتان یک برنامه دقیق از مباحثی که قرار است جمع‌بندی کنید. لیست کارهایی که قرار است انجام بدهید در بیاورید.

در این برنامه ساعت خواب و بیداری خودتان را مشخص کنید. بهتر است ساعت خوابتان را نزدیک کنکور تغییر ندهید و طبق یک روتین پیش بروید.

کنار کارهایی که در لیست نوشته‌اید تیک بزنید تا اعتماد بنفستان حفظ شود و انگیزه بگیرید برای روزهای پایانی. در برنامه‌ریزی خودتان سعی کنید از آزمون‌های جمع‌بندی سال‌های گذشته‌ها و امتحان بهره‌گیری تا بتوانید تمام مباحث را مرور کنید و نگران فراموشی آن‌ها نباشید. در نهایت بعد از این آزمون‌ها به سراغ کنکورهای سال‌های اخیر بروید.

۳. ورزش کنید.

اول صبح قبل از اینکه به پای برنامه درسی بروید بهتر است کمی ورزش کنید. ورزش باعث ترشح هورمون دوپامین در بدن می‌شود و باعث می‌شود استرستان کاهش پیدا کند.

۴. تغذیه مناسبی داشته باشید.

در این ایام بهتر است از خوردن شیرینی‌جات و خوراکی‌هایی که مواد افزودنی دارند خودداری کنید. بهترین تغذیه در این ایام خوردن میوه‌جات و مغزهای بادام، گردو، پسته و... است. حتماً بطری آب در کنار خودتان قرار دهید تا مصرف آب را فراموش نکنید.

مصرف قهوه و کافئین را به به حداقل برسانید یا کلاً مصرف نکنید. چرا که خود کافئین باعث ایجاد استرس و اضطراب می‌شود.

۵. مصرف تلفن همراه را به حداقل برسانید!

سعی کنید خودتان را از حواشی پیرامون کنکور دور کنید. از مقایسه خودتان با دیگران خودداری کنید. در این بازه تمام تمرکزتان را بر روی دروس بگذارید تا در نهایت بتوانید بهترین استفاده را ببرید و نتیجه دلخواهتان را بگیرید.